

वर्ष १०९

वार्षिक अहवाल
२०१९-२०२०

विक्रमांची

भरारी



१०९ वर्षांच्या इतिहासात प्रथमच...

₹ ४१,६६६ कोटींचा एकूण व्यवहार

₹ २०,८१७ कोटींची उच्चांकी कर्जे

₹ २०,८४९ कोटींच्या ठेवी



₹ ४,७८४ कोटींचे उच्चांकी स्वनिधी

₹ ३२५ कोटींचा नक्त नफा

नेट एनपीए ०%

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित)

शेडयुल्ड बँक

शिखर सक्षम सहकाराचं



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित)

वार्षिक अहवाल
२०१९-२०२०



मा. ना. श्री. उध्दवजी ठाकरे
मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य



मा. ना. श्री. अजितदादा पवार
उपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य



मा. ना. श्री. बाळासाहेब पाटील
सहकार मंत्री, महाराष्ट्र राज्य



मा. ना. श्री. विश्वजीत कदम
सहकार राज्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित)

वार्षिक अहवाल
२०१९-२०२०



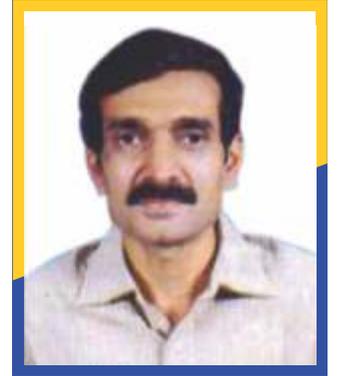
विद्याधर अनास्कर
प्रशासक



डॉ. अजित देशमुख
व्यवस्थापकीय संचालक



श्री. दिलीप दिघे
सरव्यवस्थापक



श्री. अनंत भुईभार
सरव्यवस्थापक



माननीय प्रशासक यांचे मनोगत



विद्याधर अनास्कर
माननीय प्रशासक

आदरणीय सभासद बंधु- भगिनींना सप्रेम नमस्कार

मी गेली २६ वर्षे अत्यंत मनापासून सहकारात कार्यरत राहिल्यानंतर आज प्रथमच राज्याच्या सहकार विभागाकडून असलेल्या अपेक्षा या मनोगताद्वारे मांडत आहे.

देश स्वतंत्र झाल्यावर खाजगी व सार्वजनिक क्षेत्राचा सुवर्णमध्य म्हणून शासनाच्या पाठिंब्याने सहकाराचा उदय झाला हा इतिहास आहे. देशाच्या संविधानामध्ये 'सहकार' हा विषय राज्याच्या सुचीमध्ये येतो. सहकाराची चळवळ ही शासन प्रणित असल्याने साहजिकच या क्षेत्राला राज्याच्या सहकार विभागाकडून सदैव मदतीची व पाठिंब्याची अपेक्षा असते. विशेषतः दुहेरी नियंत्रणाच्या कचाट्यात अडकलेल्या सहकारी बँकींग क्षेत्राला रिझर्व्ह बँकेकडून सतत सापत्नतेची वागणूक मिळत असताना त्या क्षेत्राला कायद्याच्या चौकटीत राहून मदत करणे हे सहकार खात्याचे कर्तव्यच आहे. कोविड-१९ च्या पार्श्वभूमीवर सहकार खात्याने पालकत्वाची भूमिका निभावणे आवश्यक आहे.

सहकार खात्याकडे जशी नियंत्रकाची (Controller) व पर्यवेक्षणाची (Supervisory) जबाबदारी आहे तशीच सहकाराची प्रगती साधण्यासाठी आवश्यक त्या सर्व गोष्टी करण्याची (Developmental) जबाबदारी आहे.

परंतु पहिल्या दोन जबाबदाऱ्यांचे फक्त पार पाडणे गरजेचे आहे असा समज न करता, तिसरी जबाबदारी पहिल्या दोन जबाबदाऱ्यांपेक्षाही जास्त मोठी व गरजेची असल्याने सहकार क्षेत्राला यासंदर्भात सहकार खात्याकडून अपेक्षा आहेत.

सहकारातील एक कार्यकर्ता या नात्याने मी केवळ स्वर्गीय यशवंतराव चव्हाण यांनी केलेला उपदेश येथे उद्धृत करू इच्छितो... आदरणीय यशवंतराव म्हणाले होते, "सहकारात प्रशासकीय अधिकाऱ्यांनी 'होय' म्हणायला शिकले पाहिजे तर राजकारण्यांनी 'नाही' म्हणायला शिकले पाहिजे".

सहकार क्षेत्राकडून असलेल्या अपेक्षा, राज्य सरकार, सहकार कायद्यातील तरतुदीच्या माध्यमातून व्यक्त करीत असते. या तरतुदींचा अर्थ लावताना सहकार खात्याने केवळ तांत्रिकपणे त्याचा अर्थ लावत नकारात्मकतेकडे न वळता, कायदा करण्यामागील सहकाराचा उद्देश (SRO - Statement - Reason - Object) लक्षात घेणे अपेक्षित आहे व त्यानुसार सहकार खात्याने कार्यवाही करावी, असे मला प्रामाणिकपणे वाटते. सहकारासाठी आयुष्य वेचलेल्या व्यक्तींना आरोपीच्या पिंजऱ्यात उभे करून, तांत्रिक मुद्द्यांवर त्यांना अशोभनीय भाषेत फटकारणे निश्चितच योग्य नाही. अध्ययन विषयक चर्चेला अधिकाऱ्यांना प्रोत्साहनच दिले पाहिजे.

आज राज्य बँकेवर प्रशासक म्हणून कार्यरत असताना अडचणीतील प्रत्येकास मदत करण्याची माझी व माझ्या सहकार्यांची तीव्र इच्छा असते. परंतु रिझर्व्ह बँक, नाबार्ड, सहकार खाते इत्यादीच्या नियमांमुळे इच्छा असूनही मदत करता येत नाही त्याबद्दल मी दिलगीरी व्यक्त करतो. अनेकवेळा कायदेशीर मार्ग काढण्याचा प्रयत्न केल्यावर त्याकडे वेगळ्या दृष्टीकोनातून पाहिले गेल्यामुळे बँकेचा अधिकारी वर्ग नाऊमेद होतो. ज्यावेळी एखादा ग्राहक खूप आग्रही असतो किंवा बँकेविरुद्ध वरिष्ठांकडे दाद मागतो तेव्हा त्याची अडचण बँकेच्या अडचणीपेक्षा मोठी आहे असे समजून त्या ग्राहकाविरुद्ध मनामध्ये कोणतेही किल्मीश न ठेवता आम्ही सर्वजण त्याचे जास्तीत जास्त समाधान करण्याचाच प्रयत्न करतो. सहकार खात्याकडूनही आमची नेमकी हीच अपेक्षा आहे.

राज्य बँकेच्या सक्षमतेसाठी रिझर्व्ह बँक, नाबार्ड व सहकार खात्याच्या प्रत्येक सुचनांचे आम्ही स्वागतच करतो. त्यांच्या मार्गदर्शनाची आम्हास नितांत गरज आहे. गेल्या २६ वर्षांत सहकार खात्याच्या अनेक समित्यांवर कोणताही मोबदला न घेता कार्यरत राहिलेला मी एक प्रामाणिक कार्यकर्ता आहे. या कालावधीत मी अथवा माझे काम कोणत्याही वादाचा विषय ठरलेले नाही. या पार्श्वभूमीवर राज्य बँकेचे विचार, वरील सर्व संस्थांच्या अधिकाऱ्यांनी संयमशिलतेने ऐकून घ्यावे, अशी नम्र विनंती या मनोगताद्वारे मी वरील संस्थांच्या अधिकाऱ्यांना करू इच्छितो.

आपला विश्वासू,

(विद्याधर अनास्कर)
प्रशासक

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)



ऑडीट वर्ग 'अ'

मुख्य कार्यालय

सर विठ्ठलदास ठाकरसी स्मृती भवन,
९, महाराष्ट्र चेंबर ऑफ कॉमर्स लेन, फोर्ट,
मुंबई - ४०० ००९.
नोंदणी क्र.३५९/१९६९ दिनांक १.५.१९६९
दूरध्वनी : २२८७६०१५ ते २०, २२८००५००

प्रशासकीय कार्यालय

वाशी - नवी मुंबई

प्रादेशिक कार्यालये

१. नागपूर २. औरंगाबाद ३. नाशिक
४. पुणे ५. कोल्हापूर ६. नांदेड

GST NO. 27AAAAT4066A1ZT

PAN NO. AAAAT4066A

सीटीएस सेंटर्स

१. मुंबई २. नागपूर ३. औरंगाबाद ४. नाशिक ५. कोल्हापूर ६. सीलापूर ७. पुणे.

एटीएम सेंटर्स

१. मुख्य कचेरी, फोर्ट, मुंबई २. बेनेट हाऊस, फोर्ट, मुंबई ३. शीव ४. चेंबूर
५. वाशी, नवी मुंबई ६. नागपूर ७. कोल्हापूर ८. पुणे ९. नाशिक १०. धुळे
११. नांदेड १२. बीड १३. सीलापूर १४. जळगांव १५. उस्मानाबाद
१६. जालना १७. परभणी १८. वर्धा.

★ शाखा ★

★ मुंबई ★	१८) सांताक्रुझ (पश्चिम)	१०) दिघोरी	★ विस्तारीत कक्ष ★
१) अंधेरी (पूर्व)	१९) शिवाजीपार्क (दादर)	११) मानेवाडा	१) जोगेश्वरी
२) वांद्रे (पूर्व)	२०) शीव	★ इतर जिल्हातील ★	२) वाय.सी.पी.
३) बोरीवली	२१) वर्सावा	१) औरंगाबाद	(नरिमन पोईंट)
४) भायखळा	२२) विक्रोळी	२) अकोला	३) वाशी, नवी मुंबई
५) चेंबूर	२३) विलेपार्ले (पूर्व)	३) अमरावती	४) चेंबूर विस्तारीत कक्ष
६) दहिसर	★ नवी मुंबई ★	४) कोल्हापूर	
७) घाटकोपर	१) वाशी	५) नाशिक	
८) गोरगांव	★ नागपूर ★	६) पुणे	
९) कांदिवली	१) देवनगर	७) धुळे	
१०) खार	२) धंतीली	८) बीड	
११) कुर्ला	३) धरमपेट	९) नांदेड	
१२) मालाड	४) राणाप्रतापनगर	१०) सीलापूर	
१३) मुलुंड	५) सदर	११) जळगांव	
१४) परळ	६) सिताबर्डी	१२) उस्मानाबाद	
१५) पेडररोड	७) वंजारीनगर	१३) परभणी	
१६) प्रभादेवी (दादर)	८) छोटा ताजबाग	१४) जालना	
१७) सांताक्रुझ (पूर्व)	९) बैरामजी टाऊन	१५) वर्धा	
		१६) यवतमाळ	



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

सूचना :

बँकेच्या सर्व सन्माननीय सभासदांना सूचना देण्यात येते की, बँकेची १०९ वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा, सहकार सभागृह, ४ था मजला, दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑप. बँक लि., मुंबई सर विठ्ठलदास ठाकरसी स्मृती भवन, ९, महाराष्ट्र चेंबर ऑफ कॉमर्स लेन, फोर्ट, मुंबई-४००००९ येथे शनिवार, दिनांक २० मार्च, २०२१ रोजी ठीक १२.०० वाजता (भारतीय प्रमाणवेळेनुसार) बँकेच्या मा. प्रशासक यांच्या अध्यक्षतेखाली खालील कामकाजाकरीता भरिल.

विषय :

१. सभासदांच्या अनुपस्थितीची नोंद घेऊन ती क्षमापित करणे.
२. दिनांक २० ऑगस्ट, २०१९ रोजी झालेल्या १०८ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेचा वृत्तांत कायम करणे.
३. बँकेच्या कामकाजाचा वार्षिक अहवाल, तसेच दिनांक ३१ मार्च २०२० रोजी संपलेल्या वर्षाचे सनदी लेखापालांनी तपासलेले ऑडिटेड नफा-तोटा पत्रक व त्या तारखेचा ताळेबंद स्वीकृत करणे.
४. महाराष्ट्राचे मा. राज्यपाल यांच्या दिनांक ०२ नोव्हेंबर, २०२० रोजीच्या अध्यादेशानुसार, दिनांक ३१ मार्च २०२० अखेर झालेल्या निव्वळ नफा विभागीस मा. प्रशासक यांच्या निर्णयास अनुसमर्थन देणे. (तपशील परिशिष्ट 'अ' मध्ये दिलेला आहे.)
५. बँकेच्या सन २०१९-२० च्या वार्षिक लेखापरिक्षण अहवालाची नोंद घेणे. (लेखापरिक्षण अहवाल मुख्य कचेरी येथे उपलब्ध आहे.)
६. बँकेच्या सन २०१८-१९ च्या लेखापरिक्षण पूर्तता अहवालाची नोंद घेणे. (लेखापरिक्षण पूर्तता अहवाल मुख्य कचेरी येथे उपलब्ध आहे.)
७. महाराष्ट्राचे मा. राज्यपाल यांच्या दिनांक ०२ नोव्हेंबर, २०२० रोजीच्या अध्यादेशानुसार, बँकेच्या सन २०१९-२० च्या मंजूर अंदाजपत्रकापेक्षा बाबनिहाय जास्त झालेल्या खर्चास तसेच सन २०२०-२१ चे उत्पन्न व खर्चाचे अंदाजपत्रकास मा. प्रशासक यांच्या निर्णयास अनुसमर्थन देणे. (तपशील परिशिष्ट 'ब' मध्ये दिलेला आहे.)
८. मा. सहकार आयुक्तांच्या सूचनेनुसार, वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या मान्यतेच्या अपेक्षेवर लागू केलेल्या एकरकमी परतफेड योजना -२०२० व त्या अनुषंगाने केलेल्या कार्यवाहीस मान्यता मिळणेस्तव. (एकरकमी परतफेड योजना-२०२० व योजनेत सहभागी झालेल्या वैयक्तिक / संस्थात्मक कर्जदारांची माहिती सोबत परिशिष्ट 'क' मध्ये दिलेली आहे.)
९. बँकेच्या थकबाकीदार संस्था / वैयक्तिक कर्जदाराकडील कर्जवसुलीस्तव मालमत्ता विक्रीपश्चात प्राप्त रकमेच्या समायोजनानंतर शासन थकहमीचे कर्ज वगळता उर्वरित कर्ज व व्याज येणेबाकीचे निर्लेखन करणे, मा. सहकार आयुक्त व निबंधक सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य पुणे यांनी संमत केलेली एकरकमी परतफेड योजना-२०१८ व राज्य बँकेच्या एकरकमी परतफेड योजना-२०२० अंतर्गत १००% तडजोड रकमेचा भरणा केलेल्या संस्था / वैयक्तिक कर्जदारांना सुट द्यावयाच्या व्याजासहच्या रकमेचे निर्लेखन करणे तसेच गोरगांव शाखेतील वैयक्तिक कर्जदारांपैकी ३५ मयत कर्जदार व १६ बेपत्ता कर्जदारांच्या वैयक्तिक कर्ज येणेबाकीचे निर्लेखन करणेबाबत विचार करणे. (तपशील परिशिष्ट 'ड' मध्ये दिलेला आहे.)
१०. महाराष्ट्राचे मा. राज्यपाल यांच्या दिनांक ०२ नोव्हेंबर, २०२० रोजीच्या अध्यादेशानुसार, सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षाकरीता वैधानिक लेखापरिक्षकांची नियुक्ती व त्यांचे मानधन निश्चित करण्याच्या मा. प्रशासक यांच्या निर्णयास अनुसमर्थन देणे. (तपशील परिशिष्ट 'इ' मध्ये दिलेला आहे.)
११. मा. प्रशासकांच्या मानधनात वाढ करणेबाबत कार्यालयाने केलेल्या शिफारशीवर निर्णय घेणे.
१२. मा. प्रशासक यांनी शिफारस केलेल्या उपविधी दुरुस्तीस मान्यता देणे. (तपशील परिशिष्ट 'फ' मध्ये दिलेला आहे.)
१३. मा. प्रशासक यांच्या अनुमतीने सभेपुढे आयत्यावेळी येणाऱ्या विषयांचा विचार करणे.

मा. प्रशासक यांच्या हुक्मावरून

(डॉ. अजित देशमुख)

व्यवस्थापकीय संचालक

मुंबई

दिनांक : ०५ मार्च, २०२१

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)



विशेष सूचना :

- सभेस आवश्यक असलेली गणसंख्या जर १२.०० वाजेपर्यंत पूर्ण झाली नाही तर ती सभा पुढे ढकलली जाईल व अशी पुढे ढकललेली सभा त्याच दिवशी, त्याच ठिकाणी ठीक १२.१५ वाजता मूळ विषयपत्रिकेवरील कामकाज पार पाडण्यासाठी भरेल व त्यासाठी गणसंख्या असणे आवश्यक राहणार नाही.
- बँकेची तबदील पुस्तके दिनांक ०६ मार्च, २०२१ पासून दिनांक १९ मार्च, २०२१ पर्यंत (दोन्ही दिवस धरून) बंद राहतील.
- ज्या सहकारी संस्थांनी वार्षिक सर्वसाधारण सभेस हजर राहण्यासाठी व त्या सभेमध्ये मत देण्यासाठी आपले प्रतिनिधी नियुक्त केले असतील, त्यांनी प्रतिनिधींना हे अधिकार देण्याकरिता मंजूर केलेल्या ठरावाची प्रमाणित प्रत बँकेस मंगळवार दिनांक १६ मार्च, २०२१ रोजी अथवा तत्पूर्वी पोहोचेल अशा बेताने पाठवावी.
- विषयानुषंगाने सभासदांस सभेमध्ये प्रश्न विचारावयाचे असल्यास असे लेखी प्रश्न बँकेच्या मुख्य कार्यालयाकडे सभेच्या तारखेपूर्वी किमान ३ कार्यालयीन दिवस आधी पाठविणे आवश्यक राहिल.
- बँकेचा मागील वर्षाचा (२०१९-२०) लेखापरिक्षण अहवाल व आधीच्या वर्षाचा (सन २०१८-१९) लेखापरिक्षण दोष दुरुस्ती अहवाल मुख्य कचेरीत मा. व्यवस्थापकीय संचालकांचे सचिवालय विभागात कार्यालयीन वेळेत सभासदांना पाहण्यासाठी उपलब्ध राहतील.

टिप :

बँकेच्या कोणत्याही सभासदास तांत्रिक गोष्टीचा आधार घेत प्रश्न विचारण्यापासून वंचित ठेवले जाणार नाही.

सूचना :

बँकेचे व्यक्ती संस्था सभासद यांत फर्म, कंपनी किंवा कॉर्पोरेट बॉडी, सीसायट्यांच्या १८६० च्या रजिस्ट्रेशन कायद्यान्वये नोंदविलेली संस्था, राज्य शासन, स्थानिक संस्था आणि पब्लिक ट्रस्टच्या प्रचलित कायद्यान्वये नोंदविलेला पब्लिक ट्रस्ट यांचा समावेश आहे. सूचना देण्यात येत आहे की, बँकेच्या पोटनियमातील क्र. ४३ मध्ये स्पष्ट केल्याप्रमाणे व्यक्ती संस्था सभासद यांच्यावतीने मतदानाचा हक्क बजावण्यासाठी प्रतिनिधींची व्हावयाची निवडणूक, सहकार सभागृह, ४ था मजला, दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑप. बँक लि., मुंबई, सर विठ्ठलदास ठाकरसी स्मृती भवन, ९, महाराष्ट्र चेंबर ऑफ कॉमर्स लेन, फोर्ट, मुंबई - ४०० ००९ येथे शनिवार, दिनांक २० मार्च, २०२१ रोजी ठीक ११.३० वाजता (भारतीय प्रमाणवेळेनुसार) होईल.

प्रतिनिधींची नांवे सभासदांनी सुचवून त्याला अनुमोदन दिल्यावर आवश्यक असल्यास, गुप्त मतदान पध्दतीने लगेच मतदान होईल.

मा. प्रशासक यांच्या हुक्मावरून

(डॉ. अजित देशमुख)

व्यवस्थापकीय संचालक

मुंबई

दिनांक : ०५ मार्च, २०२१



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

पोटनियम क्र. ४३ अन्वये होणा-या व्यक्ती संस्था सभासदांच्या प्रतिनिधींच्या निवडणूकीची नियमावली

- नियम क्र. १ :** बँकेचे व्यक्ती संस्था सभासद यांत फर्म, कंपनी किंवा कॉर्पोरेट बॉडी, सोसायट्यांच्या १८६० च्या रजिस्ट्रेशन कायद्यान्वये नोंदविलेली संस्था, राज्य शासन, स्थानिक संस्था आणि पब्लिक ट्रस्टच्या प्रचलित कायद्यान्वये नोंदविलेला पब्लिक ट्रस्ट सर्वसाधारण सभेत प्रतिनिधित्व करण्यासाठी दरवर्षी आपले प्रतिनिधी निवडतील.
- नियम क्र. २ :** असे प्रतिनिधी या वर्षी ३१ मार्च अखेर एकूण सभासद असलेल्या सोसायट्यांच्या संख्येपेक्षा एक चतुर्थांशाहून अधिक असता कामा नयेत किंवा ३१ मार्च अखेरीस असणा-या एकूण व्यक्ती संस्था सभासदांतून २५ सभासदांस एक, या दोहोत जी संख्या कमी असेल तितके निवडून घ्यावयाचे आहेत.
- नियम क्र. ३ :** व्यक्ती संस्था सभासदांचे प्रतिनिधी निवडून देण्यासाठी व्हावयाची निवडणूक दरवर्षी बँकेच्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या दिवशी होईल. वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या उरलेल्या वेळेच्या पूर्वी अर्धा तास ही निवडणूक होईल.
- नियम क्र. ४ :** प्रतिनिधी निवडून घ्यावयाच्या होणाऱ्या निवडणूकीसाठी निवडणूक अधिका-यांची निवड माननीय अध्यक्ष करतील.
- नियम क्र. ५ :** सभेस उपस्थित असलेले व्यक्ती संस्था सभासद प्रतिनिधींची नावे सुचवतील व अनुमोदन देतील अथवा गुप्त मतदान पध्दतीने मतदान होईल. निवडणूकीचा निकाल निवडणूक अधिकारी लगेच जाहीर करतील.
- नियम क्र. ६ :** पुढील वर्षी ३१ मार्चनंतर पुन्हा निवडणूक होईपर्यंत हे प्रतिनिधी अधिकारावर राहतील.
- नियम क्र. ७ :** एखाद्या प्रतिनिधीचे सभासदत्व रद्द झाल्यास, रिकामी झालेली जागा व्यक्ती संस्था सभासदांमधून भरण्याचा अधिकार उरलेल्या प्रतिनिधींना राहिल.
- नियम क्र. ८ :** बँकेच्या सर्वसाधारण सभेत व्यक्ती संस्था सभासदांतर्फे मतदान करण्याचा अधिकार या प्रतिनिधींना राहिल.
- नियम क्र. ९ :** पोटनियम क्र. ४३ अन्वये पाठविलेल्या सर्वसाधारण सभेच्या सूचनेबरोबरच व्यक्ती संस्था सभासदांच्या प्रतिनिधींच्या निवडणूकीबाबतची नोटीस पाठविली जाईल.



विनम्र श्रध्दांजली

दुःख दुसऱ्यांचे जाणावे । ऐकोनी तरी वाटोन घ्यावे ॥
बरे वाईट सोसावे । समुदायांचे ॥

अहवाल सालामध्ये भारतातील जे थोर नेते, संशोधक, शास्त्रज्ञ,
तंत्रज्ञ, शहिद जवान, लेखक, साहित्यिक, कलावंत, शिक्षण तज्ञ,
सामाजिक कार्यकर्ते, बँकेचे सभासद,
हितचिंतक व सेवक दिवंगत झाले
त्यांना नम्रतापूर्वक भावपूर्ण श्रध्दांजली.
ईश्वर मृतांच्या आत्म्यास शांती देवी.



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

मार्च, २०२० अखेरचा १०९ वा वार्षिक अहवाल

मा. प्रशासक यांचे अध्यक्षीय भाषण

सन्माननीय भागधारक,

महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेच्या १०९ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत मी आपले स्वागत करित आहे.

सर्वप्रथम मी सर्व सभासदांचे आपल्या बँकेस सतत ८ वर्षे 'अ' ऑडिट वर्ग मिळाल्याबद्दल अभिनंदन करतो. तसेच या अहवालवर्षामध्ये बँकेच्या इतिहासात बँकेने एकूण ₹ ४१,६६६ कोटी इतकी उच्चांकी उलाढाल केली, ही बाब आपणांसमोर अभिमानाने नमूद करावीशी वाटते. तसेच बँकेच्या इतिहासात प्रथमच निव्वळ अनुत्पादित कर्जाचे प्रमाण ०% राखले आहे. राष्ट्रीय बँकेच्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे भांडवल पर्याप्तता प्रमाण (सीआरएआर) ९% राखणे आवश्यक असतांना, आपल्या बँकेने अहवाल वर्षाअखेर १३.११% इतके भांडवल पर्याप्तता प्रमाण (सीआरएआर) राखले आहे. आपल्या बँकेचे अहवाल वर्षाअखेर नक्त मुल्य (नेटवर्थ) ₹ २,२८२ कोटी इतके असून नक्त व्याज उत्पन्न ₹ ८८९ कोटी, ढोबळ नफा ₹ १,३४५ कोटी, ऑपरेटिंग प्रॉफिट ₹ ७५८ कोटी तर ₹ ३२५ कोटी इतका निव्वळ नफा झाला आहे.

अहवाल सालात बँकेची सभासद संख्या १९१९ इतकी झाली आहे. वसुल भाग भांडवालात एकूण ₹ ३३.५४ कोटीची भरीव वाढ होऊन ते ₹ ५७८.३८ कोटी इतके झाले आहे. यामध्ये राज्य शासनाचा हिस्सा ₹ १००.०० कोटीचा आहे.

रिझर्व्ह / राष्ट्रीय बँकेने ठरवून दिलेल्या निकषानुसार अहवालवर्षाअखेर आपल्या बँकेची आर्थिक स्थिती, खालील निकषांचा विचार करता, सुदृढ असल्याचे दिसून येईल.

अ. क्र.	तपशील	निकष	दिनांक ३१ मार्च २०२० अखेरील आर्थिक स्थिती
१	सीआरएआर	९%	१३.११%
२	नेटवर्थ	किमान ₹ १ लाख	₹ २,२८२ कोटी
३	नेटवर्थचे सरासरी खेळते भांडवलाशी प्रमाण	किमान ४%	७.७४%
४	यील्ड ऑन अॅसेट्स	जादा तेवढा चांगला	८.५२%
५	कॉस्ट ऑफ फंड	कमी तेवढा चांगला	५.५१%
६	नेट इंटररेस्ट मार्जिन	३%	३.०२%
७	रिटर्न ऑन अॅसेट्स	१%	१.१०%
८	प्रोव्हिजन टू कव्हरेज रेशी	७०.००%	१००.००%
९	कॉस्ट ऑफ मॅनेजमेंट	१.५०%	०.६८%
१०	प्रती कर्मचारी व्यवहार	जादा तेवढा चांगला	₹ ४३ कोटी

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)



तसेच दिनांक ३१ मार्च, २०२० अखेरील आपल्या बँकेच्या आर्थिक स्थितीशी देशातील प्रमुख राज्य सहकारी बँकांची तुलनात्मक आर्थिक स्थिती खालीलप्रमाणे.

(₹ कोटीत)

अ.क्र.	तपशील	महाराष्ट्र	गुजरात	उत्तर प्रदेश	आंध्रप्रदेश	तेलंगणा	मध्यप्रदेश
१	वसूल भाग भांडवल	५७८.३८	३६.३१	२७४.८१	४०३.७६	१७१.२२	७५६.८७
२	निधी	४,२०५.७३	७४६.२०	६२४.१४	७६२.६३	५१४.१६	८५८.८५
३	ठेवी	२०,८४८.२२	७,५६६.४८	७,३७२.२१	३,७७६.३१	४,६४४.६२	६,१०४.४८
४	घेतलेली कर्जे	६,५७६.५२	३,२१२.४३	२,३५३.३२	८,२४७.६६	३,५६४.३२	५,६६६.४७
५	गुंतवणूक	८,०२५.६२	४,५८३.४३	२,७१३.२५	२,३२२.८३	१,१३५.४२	२,२७२.१४
६	कर्जे	२०,८१७.२४	६,७०६.२६	८,११५.१२	११,८२०.१७	६,२०२.४६	११,३०८.०१
७	नेटवर्थ	२,२८२.२४	५२८.५२	८२८.२५	१६२०.८४	८७०.४२	१६१५.७१
८	सीआरएआर	१३.११%	१२.६४%	१२.०२%	१०.४०%	१०.७१%	१६.५७%
९	नफा	३२५.००	३१.७३	४३.२८	२६.२६	३२.२६	१२७.८२
१०	ग्रॉस एनपीए	१०.८०%	१.३३%	५.२४%	१.१६%	०.१७%	५.३६%
११	नेट एनपीए	०.००%	०.००%	०.००%	०.४२%	०.००%	२.२२%

जिल्हा बँकांसाठी राज्य बँकेची भूमिका :

राज्य बँकेने जिल्हा बँकांच्या मागणीनुसार पात्र शेतक-यांना कर्ज पुरवठा करणेस्तव स्वनिधी तसेच राष्ट्रीय बँकेच्या फेरकर्जांच्या माध्यमातून जिल्हा बँकांना निधी उपलब्ध करून दिला आहे. राज्यातील एकूण ३१ जिल्हा बँकांपैकी शेती कर्ज मागणी केलेल्या पात्र २८ जिल्हा बँकांचा “वास्तव पीक कर्जवितरण कार्यक्रम” विचारात घेवून बँकेने सन २०१९-२० करिता ₹ ८,२०५.६० कोटीच्या अल्पमुदत (शेती) फेरकर्मर्यादा मंजूर केल्या. सदर मयदिपोटी राष्ट्रीय बँकेने पात्र २२ जिल्हा बँकांना ₹ ३,०००.०० कोटीचे फेरकर्म सबलतीच्या व्याजदराने मंजूर केले व त्यापोटी ₹ २,५७२.५० कोटीची उचल राष्ट्रीय बँकेकडून अहवालवर्षात करण्यात आली. फेरकर्जास पात्र २२ जिल्हा बँकांनी राज्य बँक मंजूर फेरकर्जाची ₹ ५,८७०.५७ कोटीची म्हणजेच ७१.५४% उचल केली. सन २०१९-२० मध्ये राष्ट्रीय बँकेच्या मंजूर फेरकर्म मयदिबर राष्ट्रीय बँकेकडून उचली मिळेपर्यंत पीककर्ज सुरळीत सुरु राहणेस्तव राज्य बँकेने पात्र जिल्हा बँकांना स्वनिधीतून फेरकर्म उपलब्ध करून दिले.

साखर कारखान्यांबाबतची राज्य बँकेची भूमिका :

राज्य बँकेचे राज्यातील साखर कारखान्यांच्या उभारणी, विस्तारीकरण तसेच आधुनिकीकरण इत्यादीसाठी अर्थसहाय्य करण्याचे धोरण आहे. राज्यातील २५२ साखर कारखान्यांनी विविध कर्ज योजनांचा आतापर्यंत लाभ घेतलेला आहे. अहवाल सालात एकूण ४३ साखर कारखान्यांना ₹ ८४२.२० कोटीच्या अल्पमुदती तर ५८ साखर कारखान्यांना ₹ ७,५११.३५ कोटीच्या खेळते भांडवली कर्मर्यादा आपल्या बँकेकडून मंजूर करण्यात आल्या.



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

साखरेचे खुल्या बाजारातील दरामध्ये अस्थिरता कमी राहणेच्या दृष्टीने सन २०१९-२० च्या गळीत हंगामामध्येही केंद्र शासनाने दिनांक १५ फेब्रुवारी, २०१९ पासून खुल्या बाजारातील साखरेचे किमान विक्री दर ₹ ३,१००/- निश्चित केले. त्यास अनुसरून सन २०१९-२० या गळीत हंगामामध्येही राज्य बँकेने साखरेचा मूल्यांकन दर ₹ ३,१००/- प्रती किंवल व १०% दुरावा कायम ठेऊन उचल दर ₹ २,७९०/- प्रती किंवल कायम ठेवला आहे.

राज्य बँकेने साखर उद्योगासमीरील अडचणी सोडविणेबाबत दिनांक ०५, जुलै, २०१९ ते ०७ जुलै, २०१९ या कालावधीत 'साखर २०-२०' परिषदेच्या माध्यमातून चर्चा घडवून आणली. 'साखर २०-२०' परिषदेमध्ये मा. केंद्रीय मंत्री ना. श्री. नितीनजी गडकरी, मा. मुख्यमंत्री, मा. सहकार मंत्री, महाराष्ट्र शासन तसेच मा. खासदार व माजी केंद्रीय कृषी मंत्री श्री. शरदचंद्रजी पवार तसेच महाराष्ट्र राज्य सहकारी साखर कारखाना संघ व ऑल इंडिया शुगर फेडरेशनचे प्रतिनिधी, राज्य शासनाचेवतीने मा. सहकार आयुक्त, साखर आयुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क आयुक्त, उपनियंत्रक, वजनमापे असे सनदी व वरिष्ठ अधिकारी उपस्थित होते. याचबरोबर ऑल इंडिया शुगरर्स ट्रेडर्स असोसिएशनचे अध्यक्ष व प्रतिनिधी, शेतक-यांचे प्रतिनिधी, ऊस लागवड, किड नियंत्रण व पाणी व्यवस्थापनातील तज्ञ, साखर उद्योगाला लागणा-या मशिनरी व सेवा पुरवठादार, साखर कारखाना उद्योगातील तंत्रज्ञ व आर्थिक व्यवस्थापनामधील तज्ञ आणि खाजगी व सहकारी साखर उत्पादक यांचे २९३ प्रतिनिधींसह एकूण ५८६ प्रतिनिधी उपस्थित होते. परिषदेमध्ये साखर उद्योगाला लागणा-या मशिनरी व सेवा पुरवठादारांचे तसेच निवडक साखर कारखान्यांनी उत्पादित केलेल्या उपपदार्थांचे प्रदर्शन आयोजित केले होते.

साखर उद्योगा संबंधातील विविध बाबींवर तज्ञांचे मार्गदर्शन, या उद्योगातील यशस्वी उद्योजकांचे अनुभव व तज्ञांच्या मार्गदर्शनामुळे उपस्थित प्रतिनिधींनी अतिशय समाधान व्यक्त केले. महाराष्ट्र व देशातील अन्य ठिकाणच्या साखर उत्पादन खर्चातील तफावत व उत्पादन खर्चावर नियंत्रण मिळविण्यासाठी मा. श्री. शरदचंद्रजी पवार साहेबांनी केलेले मार्गदर्शन साखर उद्योगाला निश्चितच मार्गदर्शक ठरले आहे.

नागरी सहकारी बँका :

नागरी सहकारी बँका व राज्य बँक यांचे दृढ असलेले व्यावसायिक नाते अधिक समृद्ध करण्यासाठी राज्य बँकेने नागरी सहकारी बँकांसाठी धोरणात्मक निर्णय घेऊन नवीन कर्ज योजना आणल्या आहेत. नागरी बँकांमधील व्यवसाय वृद्धीसाठी सदर योजनांचा आढावा घेऊन त्यात बदल / सुधारणा केल्या.

दिनांक ३१ मार्च २०२० अखेर आपल्या बँकेमार्फत ८ नागरी बँकांना ₹ १०३.२० कोटी कॅश क्रेडिट कर्जमर्यादा व सहभागात नागरी बँकांना ₹ १०६.२६ कोटी मध्यम मुदती (प्रॉपर्टी) कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या आहेत.

लाभांश :

भारतीय रिझर्व्ह बँकेने दिनांक १७ एप्रिल २०२० व दिनांक ०४ डिसेंबर, २०२० रोजीच्या परिपत्रकान्वये, कोविड-१९ मुळे निर्माण झालेल्या अनिश्चिततेच्या पार्श्वभूमीवर, बँकांनी त्यांचे भांडवल जतन करून अर्थव्यवस्थेला पाठबळ देणे व नुकसान सहन करणेसाठी, सर्व बँकांनी दिनांक ३१ मार्च २०२० च्या नक्त नफ्यातून लाभांश आदा करण्यात येऊ नये अशा सूचना प्रस्तुत केल्या आहेत.

पुढील वाटचाल :

प्रशासक म्हणून कारकीर्दीत बँकेच्या आर्थिक स्थितीमध्ये सतत सुधारणा करून बँकिंग क्षेत्रातील स्पर्धात्मक युगात सामाजिक



बांधिलकीचे भान राखून टिकून प्रगती साध्य करण्यासाठी काही उद्दिष्टे निश्चित करण्यात आली आहेत. त्यातील प्रमुख बाबी खालीलप्रमाणे –

- विदेश विनिमय विभागामार्फत व्यवसाय वृद्धीसाठी प्रामुख्याने जिल्हा / नागरी बँकांची विझनेस करस्पॉन्डन्ट एजंट म्हणून नेमणूक करून त्यांना फॉरेक्स व्यवहारापोटी कमिशन ५०:५० प्रमाणात विभागून देण्याचे धोरण.
- रिझर्व्ह बँकेने नवीन शाखा उघडण्यास परवानगी दिल्यानुसार या आर्थिक वर्षात, परभणी, जालना, वर्धा व यवतमाळ या ४ जिल्ह्यांच्या ठिकाणी नवीन शाखा सुरु करण्यात आल्या आहेत. तर चेंबूर येथे विस्तारीत शाखा सुरु करण्यात आली.
- सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षामध्ये बँकेच्या शिखर प्रशिक्षण व संशोधन संस्था, वाशी तसेच नागपूर प्रशिक्षण केंद्रांतर्गत विविध प्रशिक्षण सत्र तसेच गृहनिर्माण सोसायटी, पगारदार पतसंस्था व नागरी सहकारी बँका यांच्याकरिता १३७ नीड बेसड, प्रशिक्षण सत्रांचे आयोजन करण्यात येणार आहे. त्यानुसार या प्रशिक्षणाच्या गरजा ओळखून सर्वकष असे प्रशिक्षण कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले.
- संगणक सल्लागारांच्या मार्गदर्शानुसार बँकेचे सीबीएस सॉफ्टवेअर अपग्रेड करणे (ओम्नी ३.० वेब व्हर्जन) आणि डीसी-डीआर रिव्हॅम्प करण्याची कार्यवाही सुरु आहे. सदर प्रक्रियेत बँकेच्या डेटा सेंटर व डीआर साईटमधील जुने झालेले हार्डवेअर बदलण्याचे व को-लोकेशन पध्दतीने आघाडीच्या अद्यावत डेटा सेंटर्स मध्ये सदर हार्डवेअर ठेवण्याचे प्रस्तावित आहे. सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षात बँकेने वर्धा व परभणी येथे २ नवीन एटीएम सेंटर्स सुरु केले असून सद्यःस्थितीत बँकेचे १८ एटीएम सुरु आहेत. बँकेच्या एटीएम कार्ड धारकांची संख्या वाढत असून आतापर्यंत ३१८०० ग्राहकांना ईएमव्ही एटीएम कार्ड वितरीत करण्यात आली आहेत. मार्च २०२० पर्यंत ७८४७ ग्राहकांनी मोबाईल बँकींग सुविधा वापरण्यास सुरुवात केलेली आहे. मोबाईल बँकींगद्वारे ग्राहक बँकींग व्यवहारात मोठ्या प्रमाणात वापर करत आहेत.
- शासकीय थकहमीची रक्कम मिळावी यासाठी राज्य बँकेने, राज्य शासनाविरोधात मा. सर्वोच्च न्यायालय, दिल्ली येथे दावा क्र. ३४४५/२०११ दाखल केला. मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक १० जुलै, २०१८ रोजी अंतरीम आदेश पारित करून द्विसदस्यीय क्लेम समितीची नियुक्ती केली होती. सदर क्लेम समितीने शिफारस केल्यानुसार ₹ १,०४९.४१ कोटी इतकी रक्कम राज्य शासनाने राज्य बँकेस शासकीय थकहमीपोटी आदा करणेबाबत दिनांक २७ मार्च, २०१९ रोजी आदेश पारित केला. त्याप्रमाणे राज्य शासनाने दिनांक ०२ एप्रिल, २०१९ रोजी ₹ १००.०० कोटी बँकेस दिनांक ३१ मार्च, २०१९ च्या पूर्वलक्षी प्रभावाने आदा केले. उर्वरित रक्कम ₹ ९४९.४१ कोटी आदा करणेबाबत मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक १० मे, २०१९ च्या सुनावणीमध्ये दिनांक ३१ जुलै, २०१९ ते दिनांक ३१ जुलै, २०२० या कालावधीत चार हप्त्यात आदा करण्याबाबतचे शेड्युल दिलेले होते. त्यानुसार ₹ २२५ कोटीचे दोन हप्ते दिनांक ०१ जानेवारी, २०२० पुर्वी प्राप्त झाले असून उर्वरित दिनांक ३१ मार्च, २०२० व दिनांक ३१ जुलै, २०२० रोजीचे देय दोन हप्ते अद्याप अप्राप्त आहेत. शासकीय थकहमीपोटीची संपूर्ण आवाहनीत रक्कम राज्य बँकेस शासनाकडून प्राप्त झाल्यानंतर राज्य बँकेचा ठोबल एनपीए न्युनतम पातळीच्या खाली येण्यास मदत होणार आहे.
- थकित कर्जाच्या वसुलीसाठी राज्य बँकेने अनुत्पादित वर्गवारीतील कर्जदारांसाठी (वैयक्तिक / संस्थात्मक) एकरकमी परतफेड सन्मान योजना – २०१८ लागू केली होती. सदर योजनेअंतर्गत माहे मार्च २०२० अखेर अनुत्पादित वर्गवारीतील २ संस्था व ३८ वैयक्तिक थकित कर्जदारांनी भाग घेतला होता.



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

- बँकेचा कारभार जास्तीतजास्त सभासदांभिमुख होण्यासाठी सर्व संबंधीत घटकांशी म्हणजेच साखर कारखाने, सुत गिरण्या, जिल्हा बँका, नागरी बँका, प्राथमिक कृषी संस्था, गृहनिर्माण संस्था इत्यादींशी बँकेने विविध चर्चासत्रांमधून संवाद साधण्याचा मानस आहे. अशा चर्चासत्रांमधून प्राप्त झालेल्या सूचनांवर अभ्यास करून आवश्यकतेनुसार धोरणांमध्ये बदल करण्याचीही भूमिका स्वीकारली आहे.

राज्याचे मा. मुख्यमंत्री, मा. उपमुख्यमंत्री, मा. सहकारमंत्री, मा. प्रधान सचिव तसेच मा. सहकार आयुक्त, मा. साखर आयुक्त आणि महाराष्ट्र शासनाचे वरिष्ठ अधिकारी, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, नाबार्ड, सहकार क्षेत्रातील ख्यातनाम व्यक्तित्व यांनी दिलेल्या अमूल्य मार्गदर्शनाबद्दल मी आभारी आहे. चालू वर्ष २०२० मध्ये झालेल्या चांगल्या पावसामुळे ग्रामीण अर्थव्यवस्था व बँकिंग उद्योगाला उभारी मिळेल, अशी आशा आहे.

सन्माननीय भागधारकांनी बँकेच्या सक्षमतेवर सातत्याने दर्शविलेल्या विश्वासाबद्दल मी आपला आभारी आहे. बँकेच्या ग्राहकांनी बँकेस केलेल्या मौलीक सहकार्याबद्दल तसेच बँकेच्या सर्व अधिकारी / कर्मचाऱ्यांनी उद्दिष्टपूर्तीसाठी घेतलेल्या अपार मेहनतीबद्दलही मी त्यांचे आभार मानतो व पुनःश्च सर्वांना धन्यवाद देऊन मी माझे मनोगत पूर्ण करतो.

(विद्याधर अनास्कर)

प्रशासक



वार्षिक अहवाल

सन्माननीय भागधारक,

(१) आर्थिक स्थितीचा गोषवारा

१. भागभांडवल :

आपल्या बँकेची गत वर्षाअखेरील व अहवाल वर्षातील सभासद संख्या व भागधारणेचा तपशील खालीलप्रमाणे :

(₹ कोटीत)

सभासद प्रकार	२०१८-१९		२०१९-२०		२०१८-१९ चे तुलनेत वाढ / घट	
	सभासद संख्या	भागभांडवल (₹)	सभासद संख्या	भागभांडवल (₹)	सभासद संख्या	भागभांडवल (₹)
जिल्हा बँका	३१	२००.६२	३१	१७९.६२	-	- २१.००
नागरी बँका	५२३	११.६४	५१६	११.७०	- ७	०.०६
साखर कारखाने	१८५	२१४.४७	१९०	२५९.३७	५	४४.९०
सूत गिरण्या	८९	५.३७	९०	६.९२	१	१.५५
शिखर संस्था	४	०.३५	४	०.३५	-	-
प्रक्रिया संस्था	१२०	१.३५	१२०	१.३५	-	०.००
अन्य संस्था	९०६	६.७२	९१२	७.९४	६	१.२२
वैयक्तिक सभासद	२५२	०.०४	-	-	- २५२	- ०.०४
फर्म, कंपनी इ.	४८	४.२९	५५	११.१३	७	६.८४
राज्य शासन	१	१००.००	१	१००.००	-	-
एकूण	२१५९	५४४.८५	१९१९	५७८.३८	- २४०	+ ३३.५३

आपल्या बँकेचे अधिकृत भागभांडवल ₹ १०००.०० कोटीचे आहे. अहवाल वर्षामध्ये १९ नवीन सभासद व ७ राजीनामा दिलेले सभासद विचारात घेता व वैयक्तिक सभासदांमध्ये २५२ ने घट होऊन एकूण सभासद संख्येत २४० ने घट झालेली आहे. ९७ व्या घटना दुरुस्ती व महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० मध्ये केलेल्या दुरुस्तीच्या अनुषंगाने बँकेस व्यक्ती सभासद न करणेबाबत पोटनियमाला मान्यता मिळाली आहे. त्याअनुषंगाने बँकेने दिनांक १८ ऑक्टोबर, २०१९ रोजी वर्तमानपत्रातील सूचनेद्वारे कळविल्याप्रमाणे ३० दिवसांच्या आत वैयक्तिक सभासदांनी / वारसदारांनी संपर्क न साधल्याने तसेच कोणतीही पूर्तता न केल्याने २५२ वैयक्तिक सभासदांचे सभासदत्व आयोआय रद्द झाले आहे. भागभांडवलात एकूण ₹ ३३.५३ कोटींची वृद्धी झालेली आहे. अहवाल वर्षाअखेर बँकेचे एकूण वसूल भागभांडवल ₹ ५७८.३८ कोटी इतके झाले असून, यामध्ये राज्य शासनाचा हिस्सा ₹ १००.०० कोटीचा आहे.

२. निधी :

अहवाल सालात आपल्या बँकेकडे ₹ ४,२०५.७३ कोटींचा एकूण निधी असून गत वर्षाच्या तुलनेत निधीमध्ये एकूण ₹ ७२२.८७ कोटीने वाढ झालेली आहे. त्यामध्ये वैधानिक गंगाजळी निधी ₹ ६२.८४ कोटी, शेती पतस्थिरता निधी ₹ ५१.१४ कोटी, आयकर कायदा कलम ३६(१) (viii) नुसार खास निधी ₹ २९.९० कोटी, संशयित व बुडित कर्ज निधी ₹ ९४१.७२ कोटी, ८.५% बुडित व संशयित कर्ज निधी आयकर कायदा ३६(१)(viii)अ) ₹ ५६.५४ कोटी, गुंतवणूक



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

चढउतार निधी ₹ ५०.०० कोटी व इमारत निधी ₹ ०.३९ कोटी अशी एकूण ₹ १,१९२.५३ कोटीने वाढ झाली आहे. तर सर्वसाधारण राखीव निधी ₹ ३९४.०८ कोटी, गुंतवणूक घसारा निधी ₹ ६१.८८ कोटी तसेच स्थावर मालमत्तेच्या पुनर्मुल्यांकन निधीवर घसारा आकारणीमुळे ₹ १३.७० कोटी अशी एकूण ₹ ४६९.६६ कोटीची घट झाली आहे.

३. ठेवी :

मार्च २०१९ च्या तुलनेत मार्च २०२० अखेर आपल्या बँकेच्या ठेवींमध्ये ₹ ५,००९.१२ कोटीने भरीव वाढ झाली असून, एकूण ठेवी ₹ २०,८४८.९९ कोटी आहेत. प्रामुख्याने जिल्हा बँकांच्या ठेवीत एकूण ₹ ४,७५५.३५ कोटी व नागरी बँकांच्या ठेवीत ₹ ४६७.३७ कोटी वाढ झालेली आहे. अहवाल सालात प्रामुख्याने ठेवी वाढविण्यावर लक्ष केंद्रित करण्यात आले. अहवाल सालात बँकेने एकूण ६ वेळा बँकेच्या ठेवीवरील व्याजदरात सुधारणा / बदल केले असून व्याजदर स्पर्धात्मक ठेवण्यात आले होते. ठेवीत वाढ होणेसाठी “बचत सप्ताह” यासारखे उपक्रम राबविण्यात आले. याअनुषंगाने सर्व शाखा व प्रादेशिक कार्यालय स्तरावर उद्दिष्टे देवून त्याचा वेळोवेळी आढावा घेण्यात आला. त्याचा सकारात्मक परिणाम ठेवी वाढीवर झालेला आहे.

४. घेतलेली कर्जे :

(₹ कोटीत)

कर्ज प्रकार	२०१८-१९	२०१९-२०	२०१८-१९ चे तुलनेत वाढ/घट
अ) राष्ट्रीय बँकेकडून	६,२७२.१३	६,०६२.६२	- २०९.५१
अल्प मुदत शेती कर्जे	४,३३२.६०	३,८२३.९६	- ५०८.६४
मध्यम मुदत फेरकर्जे	१,७९९.००	२,१४३.८८	३४४.८८
रुपांतरित कर्जे	१३७.३५	९२.००	- ४५.३५
दीर्घ मुदत फेरकर्जे	३.१८	२.७८	- ०.४०
ब) राज्य शासन व इतर	६३४.६०	५१३.९०	- १२०.७०
एकूण (अ+ब)	६,९०६.७३	६,५७६.५२	- ३३०.२१

गतवर्षाच्या तुलनेत अहवाल सालात बाहेरील कर्जांमध्ये ₹ ३३०.२१ कोटीने घट झालेली असून दिनांक ३१ मार्च २०२० अखेर एकूण घेतलेली कर्जे ₹ ६,५७६.५२ कोटी इतकी आहेत. यात प्रामुख्याने राष्ट्रीय बँकेकडून घेतलेल्या ₹ ६,०६२.६२ कोटी कर्जांचा समावेश आहे. अल्पमुदत फेरकर्जांशिवाय अहवाल वर्षात राष्ट्रीय बँकेस आपल्या बँकेकडून गुंतवणूक स्वरूपाच्या (LT-RCF अंतर्गत) मध्यममुदत फेरकर्जापोटी ₹ २,१४४ कोटी व रुपांतर / पुनर्गठन व्यवहारापोटी ₹ ९२ कोटी इतकी कर्जे देणेबाकी आहे. बँक देयबाकीचे हप्ते नियमित वेळेत भरणा करीत असते.

५. दिलेली कर्जे :

गतवर्षाच्या तुलनेत अहवाल सालात दिलेल्या कर्जात ₹ १,२१७.७० कोटी इतकी वाढ झाली आहे. दिनांक ३१ मार्च २०२० अखेर एकूण दिलेली कर्जे ₹ २०,८१७.२४ कोटी आहेत. प्रामुख्याने भारतीय अन्न महामंडळ (एफसीआय) ₹ १,००० कोटी, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी (एमएसईडीसीएल) ₹ ६०० कोटी व साखर मध्यम मुदती कर्जे ₹ ८४३ कोटी वाढ झाली आहे. अहवाल वर्षाअखेर दिलेल्या कर्जावरील व्याजापोटी एकूण ₹ १,८३५ कोटी प्राप्त झाले असून गतवर्षापेक्षा यामध्ये ₹ ५०८ कोटीने वाढ झालेली आहे.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)



६. गुंतवणूक व्यवहार :

दिनांक ३१ मार्च २०२० अखेर बँकेची तरत्या जिंदगीसाठी गुंतवणूक, मान्यता प्राप्त केंद्र सरकार व राज्य सरकारच्या कर्ज रोख्यांमध्ये (लॅप सह) तर अतिरिक्त निधीची गुंतवणूक नॉन एसएलआर बॉण्डस् व सहकारी संस्थांच्या भागांमध्ये अशी एकूण गुंतवणूक ₹ ८,०९५.६९ कोटी (पुस्तकी मुल्य) आहे. तर आंतर बँक मुदत ठेवीमध्ये ₹ २,५६३.७९ कोटीची गुंतवणूक आहे.

७. खेळते भांडवल :

गतवर्षीच्या तुलनेत अहवाल सालात आपल्या बँकेच्या खेळते भांडवलामध्ये ₹ ५,५०५.३५ कोटी इतकी भरीव वाढ झाली असून दिनांक ३१ मार्च, २०२० अखेरील खेळते भांडवल ₹ ३३,४५३.८९ कोटी इतके आहे.

८. नफ्याचे विवेचन :

अहवाल वर्षात आपल्या बँकेचे नक्त व्याज उत्पन्न ₹ ८८९.९९ कोटी आहे, तर इतर उत्पन्न ₹ ६६६.३९ कोटी असून यात प्रामुख्याने अतिरिक्त गुंतवणूक घसारा निधी ₹ ६९.८८ कोटी, अतिरिक्त थकित जुने व्याज व एफसीआय तरतूद ₹ ७४.८८ कोटी, सर्वसाधारण राखीव निधी ₹ ४५५.२७ कोटी, कमिशन व विनिमय व्यवहारातून ₹ ९.८७ कोटी, रोखे विक्रीतील नफा ₹ ५३.३३ कोटी व अन्य इतर उत्पन्न ₹ ९०.९८ कोटींचा समावेश आहे. अहवाल वर्षातील नक्त व्याज व इतर उत्पन्नापोटी प्राप्त ₹ ९,५५५.४२ कोटीमधून कर्मचाऱ्यांवरील व इतर व्यवस्थापन खर्च ₹ २००.८२ कोटी, जुने व्याज निर्लेखन ₹ ५.३६ कोटी तसेच शासकीय कर्जरोख्यावरील अॅमोरटाईज प्रिमियम ₹ ४.९६ कोटी असे एकूण ₹ २१०.३४ कोटी वजा जाता आपल्या बँकेस दिनांक ३१ मार्च २०२० अखेर ढोबळ नफा ₹ ९,३४५.०८ कोटी इतका प्राप्त झाला आहे. अनुत्पादीत कर्जखात्यापोटी ₹ ९,०१२.९० कोटी, उत्तम जिंदगीपोटी ₹ ८.०० कोटी, आयकर कायदा कलम ३६(१) (viii) नुसार खास निधी ₹ २९.९० कोटी, इतर मालमत्तापोटी ₹ ५.४७ कोटीची तरतूद अहवाल वर्षात करावी लागली. स्थगित कर उत्पन्न ₹ ३०५.७४ कोटी, आयकर भरणा ₹ २७०.३५ कोटी वजा जाता अहवाल वर्षाअखेर नक्त नफा ₹ ३२५.०० कोटी इतका राहिला आहे.

अहवाल वर्षात दिलेल्या कर्जावरील व गुंतवणूकीपोटी मिळालेले उत्पन्न, स्वीकारलेल्या ठेवी व घेतलेल्या कर्जावर आदा केलेल्या व्याजाचा तसेच नफ्याचा तुलनात्मक तपशील पुढीलप्रमाणे :

(₹ कोटीत)

तपशील	दिनांक ३१ मार्च २०१९ अखेर	दिनांक ३१ मार्च २०२० अखेर
सरासरी खेळते भांडवल	२४,१२५.८६	२९,४८७.५७
एकूण मिळालेले व्याज	९,८५९.४३	२,५१२.६३
एकूण दिलेले व्याज	९,२४४.९७	९,६२३.५२
नक्त व्याज उत्पन्न	६१५.२६	८८९.९९
व्याज व्यतिरिक्त उत्पन्न	१५१.९०	६६६.३९
एकूण उत्पन्न	७६६.३६	१,५५५.४२
वजा		
१) कर्मचाऱ्यांवरील खर्च	१३४.३२	१३७.४७
२) इतर व्यवस्थापन खर्च	५७.२७	६३.३५



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

३) इतर खर्च (अमॉर्टाईज प्रिमियम, लॉस ऑन सेल व मॅच्युरीटी ऑफ सिक्युरीटीज)	११.२२	४.१६
४) जुने व्याज निर्लेखन	०.००	५.३६
ढोबळ नफा	५६३.५५	१,३४५.०८
अधिक : स्थगित कर उत्पन्न / (-) खर्च	(-) ३.३०	३०५.७४
वजा : १) तरतूदी	१६९.९४	१,०५५.४७
२) आयकर	१३८.९६	२७०.३५
निव्वळ नफा	२५१.३५	३२५.००

९. लाभांश :

भारतीय रिझर्व्ह बँकेने दिनांक १७ एप्रिल २०२० व दिनांक ४ डिसेंबर, २०२० रोजीच्या परिपत्रकान्वये, कोविड-१९ मुळे निर्माण झालेल्या अनिश्चित पाश्र्वभूमीवर, बँकांनी त्यांचे भांडवल जतन करून अर्थव्यवस्थेला पाठबळ देणे व नुकसान सहन करणेसाठी, सर्व बँकांना दिनांक ३१ मार्च २०२० च्या नक्त नफ्यातून लाभांश आदा करण्यात येऊ नये अशा सूचना प्रसूत केल्या आहेत.

१०. नफा व त्याची विभागणी :

ठेवी व घेतलेली कर्जे यावरील दिलेले व्याज, व्यवस्थापन खर्च, आयकर व इतर बाबीवरील तरतूदी वजा जाता व गतवर्षीचा शिल्लक नफा विचारात घेता एकूण शिल्लक नफा ₹ ३२५,००,१०,३५५.२६ विभागणीस परिशिष्ट 'अ' प्रमाणे महाराष्ट्राचे मा. राज्यपाल यांच्या दिनांक ०२ नोव्हेंबर, २०२० रोजीच्या अध्यादेशानुसार मा. प्रशासक यांच्या निर्णयास वार्षिक सर्वसाधारण सभेस अनुसमर्थनार्थ सादर केले आहे.

(२) कर्जे :

(२.१) शेती कर्जे :

जिल्हा बँका :

(i) अल्प मुदत शेती कर्जे :

राज्यातील एकूण ३१ जिल्हा बँकांपैकी शेती कर्ज मागणी केलेल्या पात्र २८ जिल्हा बँकांचा “वास्तव पीक कर्जवितरण कार्यक्रम” विचारात घेवून बँकेने सन २०१९-२० करीता ₹ ८,२०५.६० कोटीच्या अल्पमुदत (शेती) फेरकर्जमर्यादा मंजूर केल्या. सदर मर्यादोटी राष्ट्रीय बँकेने पात्र २२ जिल्हा बँकांना ₹ ३,०००.०० कोटी फेरकर्ज सवलतीच्या व्याजदराने मंजूर केले व त्यापोटी दिनांक ३१ मार्च, २०२० अखेर ₹ २,५७२.५० कोटीची उचल अहवालवर्षात करण्यात आली. सन २०१९-२० मध्ये राष्ट्रीय बँकेच्या मंजूर फेरकर्ज मर्यादेवर राष्ट्रीय बँकेकडून उचली मिळेपर्यंत पीककर्ज सुरळीत सुरु राहणेस्तव राज्य बँकेने पात्र जिल्हा बँकांना स्वनिधीतून फेरकर्ज उपलब्ध करून दिले. फेरकर्जास पात्र जिल्हा बँकांनी राज्य बँक मंजूर फेरकर्जाची ₹ ५,८७०.५७ कोटी म्हणजेच ७१.५४% उचल केली. मार्च २०२० अखेर २२ जिल्हा बँकांकडे ₹ ४,०६४.०० कोटी येणेबाकी असून नाशिक जिल्हा बँकेकडे ₹ ३२६.४७ कोटी थकबाकी आहे.

अहवालसालात राज्य बँकेने १५ जिल्हा बँकांना ₹ ४,२४४.२८ कोटी अतिरिक्त अल्पमुदत (शेती) फेरकर्ज मर्यादा मंजूर करण्यात आल्या आहेत. त्यापोटी राष्ट्रीय बँकेने ₹ ४,१०४.६९ कोटीची फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केली. अतिरिक्त अल्पमुदत



(शेती) धोरणांतर्गत जिल्हा बँकांनी ₹ २,९३५.०० कोटीची उचल केली असून, राष्ट्रीय बँकेकडून ₹ २,०३४.८९ कोटीच्या उचली प्राप्त झाल्या आहेत.

(ii) अल्पमुदत (इतर) :

सन २०१९-२० साठी अल्पमुदत (इतर) कर्जासाठी राष्ट्रीय बँकेने त्यांच्या दिनांक २९ मार्च, २०१९ रोजीच्या परिपत्रकान्वये धोरण प्रसूत केले आहे. मात्र राष्ट्रीय बँकेचा सदर धोरणास जादा व्याजदर (८.४०%) असल्याने जिल्हा बँकांनी फेरकर्ज मर्यादा मंजूर करणेस्तव प्रस्ताव सादर केले नाहीत. त्यामुळे राज्य बँकेने सदर धोरणांतर्गत फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केलेल्या नाहीत.

(iii) गुंतवणूक स्वरूपाचा मध्यम मुदत शेती कर्ज पुरवठा :

आपली बँक, राष्ट्रीय बँकेच्या फेरकर्ज उचल पात्रतेच्या निकषांची पूर्तता करित असल्याने, अहवाल वर्षात गुंतवणूक स्वरूपाच्या कर्जपुरवठा धोरणानुसार आपली बँक राष्ट्रीय बँकेच्या फेरकर्जास पात्र आहे. सन २०१९-२० या अहवाल वर्षात कोल्हापूर, पुणे, सातारा, अकोला, रायगड व सांगली या ६ जिल्हा बँकांना राष्ट्रीय बँकेच्या 'लॉग टर्म रुरल क्रेडिट फंड' (एलटीआरसीएफ) व नाबार्ड नॉर्मल अंतर्गत गुंतवणूक स्वरूपाच्या मुदती कर्जपुरवठ्यापोटी एकूण ₹ ९,९४५.८५ कोटी फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केल्या. या ६ जिल्हा बँकांनी ₹ ९४२.२० कोटीच्या उचली केल्या असून, त्यापोटी जिल्हा बँकांच्यावतीने राष्ट्रीय बँकेकडून ₹ ९४२.२० कोटीच्या उचली राज्य बँकेस प्राप्त झालेल्या आहेत.

दिनांक ३१ मार्च, २०२० अखेर अहवाल वर्षात बँकांसाठी मंजूर कर्जापोटी ₹ २,९७२.४४ कोटी एकूण येणेबाकी असून, त्यापोटी राष्ट्रीय बँकेची देणेबाकी ₹ २,९४६.६७ कोटी आहे, सदर व्यवहारात आपल्या बँकेचा ₹ २५.७७ कोटी हिस्सा आहे.

(iv) रुपांतरित कर्जे :

अहवाल वर्षात जिल्हा बँकांची मागणी नसल्याने राज्य बँकेमार्फत जिल्हा बँकांना मध्यम मुदत रुपांतर कर्जापोटी मर्यादा मंजूर करण्यात आलेल्या नाहीत.

(v) केंद्र शासन पुरस्कृत अनुदान योजना :

आपल्या बँकेने अहवाल वर्षात केंद्रशासन पुरस्कृत व राष्ट्रीय बँकेच्या विविध योजना राबविल्या असून, अहवाल वर्षात पुढीलप्रमाणे शासन अनुदान प्राप्त झाले आहे.

१) डेअरी उद्योजकता विकास योजना ₹ ३.९९ कोटी.

२) कृषी चिकित्सालय व कृषी व्यवसाय केंद्र (एसीएबीसी) योजनेअंतर्गत ₹ ०.२२ कोटी.

३) पोल्ट्री व्हेचर कॅपिटल फंड या योजनेअंतर्गत ₹ ९.६६ कोटी असे एकूण ₹ ४.९९ कोटी प्राप्त झाले. सदर अनुदानाची रक्कम संबंधित जिल्हा बँकांच्या अनुदान रिझर्व्ह फंड खाती जमा दिलेली आहे.

(vi) केंद्र व राज्य शासन व्याज परतावा :

अहवालवर्षात अल्पमुदत (शेती) पीक कर्जपुरवठ्यावरील सन २०१६-१७ व २०१७-१८ या वर्षाची २% व ३% प्रमाणे "वार्षिक व अतिरिक्त व्याज परतावा" रक्कम ₹ ४४६.६२ कोटी राष्ट्रीय बँकेकडून प्राप्त झाली असून, सदर प्राप्त रक्कम संबंधित जिल्हा बँकांना वेळोवेळी आदा करण्यात आली आहे. सन २०१७-१८ व सन २०१८-१९ या वर्षाची अतिरिक्त व वार्षिक व्याज परतावा क्लेमची रक्कम ₹ ३५९.३६ कोटी अद्याप राष्ट्रीय बँकेकडून अप्राप्त आहे.



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

राज्य शासनाचे दिनांक ०५ सप्टेंबर, २०१४ रोजीचे सुधारीत परिपत्रकाप्रमाणे जिल्हा बँकांना सन २०१४-१५ पासून २.५०% दराने व्याज परतावा मिळत आहे. जिल्हा बँकांना व्याज परतावा क्लेमच्या रकमा राज्य शासनाकडून थेट आदा करण्याचे धोरण अवलंबविण्यात आले आहे.

(vii) पगारदार नोकरांच्या संस्थांची कर्जे :

अहवाल वर्षात आपल्या बँकेने उस्मानाबाद, जालना, बीड व परभणी या ४ जिल्हा बँकांना स्वनिधीतून पगारदार नोकरांच्या संस्थांना त्यांनी केलेल्या कर्जपुरवठ्यापोटी ₹ १२३.९० कोटीचे फेरकर्ज मंजूर केले असून मार्च २०२० अखेर एका जिल्हा बँकेकडे ₹ ५०.०० कोटी येणेबाकी असून, इतर सर्व बँकांचे कर्जखाते नियमित आहेत.

(viii) प्राथमिक सेवा सहकारी संस्थांचे संगणकीकरण :

दिनांक ३१ मार्च, २०१९ अखेर राज्यातील प्राथमिक सेवा सहकारी संस्थांची संख्या २१,२३४ असून, त्यापैकी ४,९४८ संस्थांचे संगणकीकरण झालेले आहे. राज्यातील सर्व प्राथमिक सेवा सहकारी संस्थांचे संगणकीकरण करणेसाठी केंद्र शासनाचे राष्ट्रीय बँकेचे माध्यमातून प्रयत्न सुरु आहेत. सुरुवातीला सक्षम प्राथमिक सेवा सहकारी संस्थांचे डिजिटल बँकिंग ट्रान्झॅक्शन / संगणकीकरण - प्रायोगिक तत्वावर करणेचे प्रयत्न सुरु आहेत.

या संदर्भातील प्रगतीची माहिती नियमितपणे राष्ट्रीय बँक व मा.सहकार आयुक्त, पुणे यांना सादर करण्यात येत आहे.

(ix) डिफायबीटी (डिपार्टमेंट ऑफ फायनान्शियल इनक्लूजन अँड बँकिंग टेक्नॉलॉजी) / रुपये केसीसी कार्ड्स :

DFIBT हा राष्ट्रीय बँकेचा विभाग असून, राज्यांमध्ये डिजिटल ट्रान्झॅक्शन्स वाढविणेकरिता या विभागामार्फत प्रयत्न व आर्थिक मदत केली जाते. DFIBT मार्फत रुपये केसीसी, एयुए / केयुए, सी-केवायसी, मायक्रो एटीएम, एटीएम इत्यादी योजनांसाठी आर्थिक मदत करण्यात येते.

दिनांक ३१ मार्च, २०२० अखेर केसीसी कार्डची एकूण संख्या २८,७५,६३२ अंदाजित असून त्यापैकी १४,२८,८५९ रुपये केसीसी कार्डसूचे वाटप जिल्हा बँक स्तरावरून करण्यात आले आहे.

२.२ बिगर शेती कर्जे

अ) नागरी सहकारी बँका :

आपल्या बँकेमार्फत नागरी सहकारी बँकांना 'खेळते भांडवलीसाठी कॅश क्रेडिट कर्जमर्यादा', कार्यालयीन इमारतीची जागा खरेदीसाठी, शाखेतील अंतर्गत फर्निचरसाठी, गृहकर्जावर फेरगृहकर्ज, संगणकीकरणासाठी कर्ज, सहभागातून कर्जपुरवठा, शासकीय कर्जरीख्यांच्या तारणावर 'जास्वंदी' अधिकर्ष कर्जमर्यादा, नागरी बँकांचे हमीवर राज्य बँकेमार्फत कर्जमर्यादा मंजूर करण्यात येतात.

दिनांक ३१ मार्च २०२० अखेर आपल्या बँकेमार्फत ८ नागरी बँकांना ₹ १०३.२० कोटी कॅश क्रेडिट कर्जमर्यादा मंजूर केल्या असून, त्यापोटी ₹ ७५.८५ कोटी येणेबाकी आहे. सहभागात नागरी बँकांना ₹ १०६.२६ कोटी मध्यम मुदती (प्रॉपर्टी) कर्ज मर्यादा मंजूर असून, त्यापोटी ₹ ९२.७५ कोटी येणेबाकी आहे. शासकीय कर्जरीख्यांच्या तारणावर 'जास्वंदी' अधिकर्ष कर्ज मर्यादा योजनेअंतर्गत ५ नागरी बँकांना ₹ २५.०३ कोटी कर्जमर्यादा मंजूर करण्यात आल्या असून, त्यापैकी ₹ ०.३८ लाख येणेबाकी आहे. तर ११ नागरी बँका अवसायनात असून त्यांच्याकडील थकबाकी ₹ १४०.४८ कोटी असून, पेण अर्बन बँकेकडे ₹ ३८.२२ कोटी थकित आहे. एकूण थकबाकी ₹ १७८.७० कोटी आहे. नागरी बँकांकडील थकबाकी वसुली अनुषंगाने कायदेशीर कार्यवाही सुरु करण्यात आली आहे.



ब) साखर कारखाने :

राज्य बँकेने राज्यातील साखर कारखान्यांच्या उभारणी, विस्तारीकरण तसेच आधुनिकीकरण इत्यादीसाठी अर्थसहाय्य करण्याचे धोरण आहे. राज्यातील २५२ साखर कारखान्यांनी विविध कर्ज योजनाचा लाभ आतापर्यंत घेतलेला आहे. अहवाल सालात एकूण ४३ साखर कारखान्यांना अल्प मुदती तर ५८ साखर कारखान्यांना खेळते भांडवली कर्जपुरवठा आपल्या बँकेकडून करण्यात आला आहे.

साखरेचे खुल्या बाजारातील दरामध्ये अस्थिरता कमी राहणेच्या दृष्टीने सन २०१९-२० च्या गळीत हंगामामध्येही केंद्र शासनाने दिनांक १५ फेब्रुवारी, २०१९ पासून खुल्या बाजारातील साखरेचे किमान विक्री दर ₹ ३,१००/- निश्चित केले. त्यास अनुसरून सन २०१९-२० या गळीत हंगामामध्येही राज्य बँकेने साखरेचा मूल्यांकन दर ₹ ३,१००/- प्रती क्विंटल आणि उचल दर ₹ २,७९०/- प्रती क्विंटल कायम ठेवला आहे.

(I) शर्करा मुदती कर्ज :

(i) सहकारी साखर कारखाने :

सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षात पर्जन्यमान चांगले झाल्याने ऊसाची उपलब्धता मोठ्या प्रमाणात राहिल या गृहीतीकावर साखर कारखान्यांना मशिनरी आधुनिकीकरण / विस्तारीकरण, सहविज निर्मिती, डिस्टीलरी, इथेनॉल, तसेच टेकओव्हर इत्यादीसाठी राज्य बँकेमार्फत मध्यम मुदती कर्जे मंजूर करण्याचे धोरण अवलंबण्यात आले आहे.

सन २०१९-२० मध्ये खालील कारखान्यांना कर्ज मंजूर करण्यात आले.

अ. क्र.	कर्ज प्रकार	कारखान्यांची संख्या	मंजूर रक्कम (₹ कोटीत)
१	म. मु. सॉफ्ट लोन -२०१९	३४	६०४.९२
२	मध्यम मुदत आसवणी	२	११८.२५
३	मध्यम मुदत स्पेशल	१	४०.००
४	म. मु. मशिनरी आधुनिकीकरण	१	१२.२७
एकूण (i)		३८	७७५.४४

(ii) खाजगी साखर कारखाने :

अ. क्र.	कर्ज प्रकार	कारखान्यांची संख्या	मंजूर रक्कम (₹ कोटीत)
१	म. मु. सॉफ्ट लोन -२०१९	१८	२६४.१३
२	म. म. कारखाना खरेदी	१	१७.५०
३	मध्यम मुदत आसवणी	१	२७.६५
४	मध्यम मुदत टेकओव्हर	१	५.००
५	म. मु. मशिनरी आधुनिकीकरण	१	१२.८०
एकूण (ii)		२२	३२७.०८
एकूण (i + ii)		६०	११०२.५२



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

(iii) सॉफ्टलोन कर्ज योजना – २०१४ व २०१५ :

सहकारी / खाजगी कारखान्यांनी गाळप केलेल्या ऊसास केंद्र शासनाने जाहीर केलेल्या एफ. आर. पी. नुसार प्रलंबित ऊस देयके भागविणेसाठी केंद्र शासनाने सॉफ्टलोन कर्ज योजना – २०१४ जाहीर केली. त्यावर एक वर्षासाठी १०% प्रमाणे व्याज अनुदान देण्याचे घोषित केले. त्याच धर्तीवर राज्य शासनाने सॉफ्टलोन कर्ज योजना – २०१५ जाहीर करून पुढील ४ वर्षासाठी मंजूर कर्जावर १०% प्रमाणे व्याज अनुदान देण्याचे घोषित केले. त्यास अनुसरून राज्य बँकेनेही सॉफ्टलोन कर्ज योजना – २०१५ तयार करून त्या अंतर्गत राज्य बँकेचा खेळते भांडवली कर्ज पुरवठा असलेल्या २९ कारखान्यांना ₹ ३८६.७५ कोटीचे मुदती कर्ज मंजूर केले. त्यापोटी २८ कारखान्यांकडे ३१ मार्च २०२० अखेर ₹ ९८.३० कोटी येणेबाकी असून ₹ १२.७४ कोटीची थकबाकी आहे.

(iv) सॉफ्टलोन कर्ज योजना २०१९ :

सहकारी / खाजगी कारखान्यांनी गाळप केलेल्या ऊसास केंद्र शासनाने जाहीर केलेल्या एफ.आर.पी. नुसार हंगाम २०१७-१८ व २०१८-१९ मधील प्रलंबित ऊस देयके भागविणेसाठी केंद्र शासनाच्या सॉफ्टलोन कर्ज योजना – २०१९ अंतर्गत एक वर्षासाठी ७.००% प्रमाणे व्याज अनुदान प्राप्त होणार आहे. त्यास अनुसरून राज्य बँकेनेही “सॉफ्टलोन कर्ज योजना – २०१९” तयार करून ३ वर्ष मुदतीने राज्य बँकेच्या खेळते भांडवली कर्ज पुरवठा असलेल्या ५२ कारखान्यांना ₹ ८६९.०५ कोटी कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या. पैकी २ कारखान्यांनी उचल न केल्यामुळे उर्वरित ५० कारखान्यांकडे ३१ मार्च, २०२० अखेर ₹ ८०२.८२ कोटी येणेबाकी आहे.

(v) अल्पमुदती कर्ज :

साखर कारखान्यांना तोडणी व वाहतूकीच्या पुर्वहंगामी खर्च व इतर कारणासाठी अल्प मुदत कर्ज मंजूरीसाठी बँकेने अल्प मुदत कर्ज धोरण दिनांक १८ एप्रिल २०१९ रोजी संमत केले. धोरणाअंतर्गत मा. प्रशासक कर्ज सभेने हंगाम २०१९-२० साठी अहवाल वर्षात पात्र ४३ साखर कारखान्यांना ₹ ८४९.२० कोटी कर्ज मर्यादा जून २०२० अखेरच्या मुदतीने मंजूर करण्यात आल्या. पैकी ४१ साखर कारखान्यांनी ₹ ७३२.१६ कोटीच्या उचली केल्या असून दिनांक ३१ मार्च, २०२० अखेर सदर कर्जापोटी ₹ ३०४.५४ कोटी येणेबाकी आहे.

(vi) साखर निर्यातीसाठी अल्प मुदत कर्ज :

केंद्र शासनाच्या ग्राहक संरक्षण, अन्न व नागरी पुरवठा मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्या दिनांक १२ सप्टेंबर, २०१९ रोजीचे अधिसूचनेस अनुसरून हंगाम २०१९-२० मधील उत्पादित साखर निर्यात करणेसाठी निर्यातीचा दर व बँकेने ठरविलेला उचल दर यातील फरकाची रक्कम कारखाने भरू शकत नसल्याने साखर कारखान्यांना साखर निर्यात अनुदानापोटी मिळणाऱ्या अनुदान रक्कम (₹ १०,४४८/- प्रति मे. टन) च्या ९०% इतपत कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या आहेत. सदर योजनेतर्गत १५ साखर कारखान्यांना एकूण ₹ १२७.५० कोटी रकमेच्या कर्ज मर्यादा मंजूर करण्यात आल्या. पैकी ₹ ८८.१२ कोटी रकमेचे १४% व्याजदराने कर्ज वितरण करण्यात आले आहे. दिनांक ३१ मार्च, २०२० अखेर सदर कर्जापोटी ₹ ८७.९२ कोटी येणेबाकी आहे. केंद्र शासनाकडून सदर अनुदान वेळेत प्राप्त झालेले नाही.

(vii) बिल डिस्काउंटिंग :

अहवाल सालात राज्य बँकेने को-जन प्रकल्पासाठी अर्थ पुरवठा केलेल्या साखर कारखान्यांना त्यांनी महावितरण कंपनीस पुरवठा केलेल्या विजेच्या युनिटपोटी मिळणाऱ्या बिलांच्या अदायगीपोटी येणे असलेल्या रकमेच्या ९०% इतपत कर्ज १५ कारखान्यांना मंजूर केले. त्यापोटी वर्षाअखेर ₹ ६७.६३ कोटी येणेबाकी शिल्लक आहे.



(II) खेळते भांडवली कर्ज :

(i) ताबेगहाण व नजरगहाण :

हंगाम २०१९-२० मध्ये ५८ साखर कारखान्यांना राज्य बँकेने एकूण ₹ ७,५११.३५ कोटीच्या साखर मालतारण व नजरगहाण (स्टोअर्स, पुरक उद्योग व गणीबेल्स इत्यादि) कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या आहेत. त्यापोटी मार्च २०२० अखेर ₹ ४,८९१.५९ कोटीची येणेबाकी आहे.

(ii) शर्करा एक्सपोजर मर्यादा :

राष्ट्रीय बँकेच्या सी. एम. ए. अंतर्गत मार्गदर्शक सूचनानुसार राज्य बँकेच्या माहे मार्च २०१९ अखेरील आर्थिक स्थितीवर आधारित अहवाल वर्षासाठी (सन २०१९-२०) कमाल युनिट एक्सपोजर मर्यादा कॅपिटल फंडाच्या ६०% प्रमाणे ₹ १,६९८.८४ कोटी तर किमान सेक्टरल एक्सपोजर मर्यादा अंतर्गत विनियोगक्षम निधीच्या ५०% प्रमाणे ₹ ११,२२३.८४ कोटी इतकी निर्धारित होती. सदर मर्यादांना आधिन राहून राज्य बँकेने सन २०१९-२० आर्थिक वर्षात कर्ज पुरवठा मर्यादित ठेवला आहे.

क) सूत गिरण्या

राज्य बँकेने राज्यातील सहकारी सूत गिरण्या उभारणीतही अर्थ सहाय्य करून मोलाचा वाटा उचलला आहे. अहवाल सालात बँकेने १ सूत गिरणीसाठी ₹ १५ कोटी भांडवली व खेळते भांडवली कर्ज मर्यादा मंजूर केली असून अवसायनातील गिरण्यांसह मुद्दलापोटी १२ गिरण्यांकडे ₹ ६५.१० कोटी येणेबाकी आहे.

ड) राष्ट्रीय / राज्य पातळीवरील सहकारी संस्था, स्वायत्त महामंडळे

राष्ट्रीय व राज्य पातळीवर कृषी व ग्रामीण अर्थव्यवस्थेत मोलाची भूमिका असणा-या स्वायत्त महामंडळे व सहकारी संस्थांना आपल्या बँकेमार्फत मुदती / खेळते भांडवली कर्ज पुरवठा केला जातो. अहवाल वर्षात भारतीय अन्न महामंडळ, इंडियन फार्मर्स फर्टिलायझर्स व महाराष्ट्र राज्य आदिवासी विकास महामंडळ या ३ संस्थांना अनुक्रमे ₹ २,००० कोटी, ₹ ५०० कोटी व ₹ ७.५० कोटी असे एकूण ₹ २,५०७.५० कोटी खेळते भांडवली / नजरगहाण कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या असून दिनांक ३१ मार्च, २०२० अखेर त्यापोटी ₹ २,००० कोटी, ₹ ५०० कोटी अशी एकूण ₹ २,५०० कोटी येणेबाकी आहे. तर महाराष्ट्र राज्य आदिवासी विकास महामंडळ यांचे खाती ₹ २९.७७ लाख जमा आहेत. भारतीय अन्न महामंडळ व इफकी या संस्थांना सहभागात पतपुरवठा केलेला आहे. वरील सर्व नमूद कर्जाची नियमित परतफेड होत असून सदर कर्ज नियमित कर्ज वर्गवारीमध्ये आहेत.

इ) अन्य कर्ज व्यवहार

आपल्या बँकेने दिनांक ३१ मार्च २०२० अखेर ०५ पगारदार नोकरांच्या पतसंस्थांना ₹ ७९.५० कोटी कॅश क्रेडिट कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या असून त्यापोटी ₹ ६१.०७ कोटी येणेबाकी आहे. सदर संस्थांपैकी एस. बी. आय. एम्प्लॉईज क्रेडिट सोसायटीकडील संपूर्ण कर्ज थकीत झाले असून त्यापोटी बँकेस मार्च २०२० अखेर ₹ १८.३२ कोटीची एन. पी. ए. तरतूद करावी लागली आहे. संस्थेकडील थकित कर्जाच्या वसुलीसाठी संस्थेविरुद्ध कायदेशीर कारवाई सुरु आहे. तर ४ शैक्षणिक संस्था / ट्रस्ट यांना ₹ ६२.१५ कोटी मध्यम मुदत कर्ज मंजूर केले असून त्यापोटी ₹ २३.२६ कोटी येणेबाकी आहे. सदर संस्थांपैकी मार्च २०२० अखेर ३ संस्थांनी मुदती कर्जाची सव्याज परतफेड केली आहे. शिखर मालमत्ता तारण कर्ज



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

योजनेतर्गत १ संस्थेस ₹ ३.०० कोटी मध्यम मुदत कर्जमर्यादा मंजूर असून अहवाल वर्षाअखेर त्यापोटी ₹ ३.०० कोटी येणेबाकी आहे. सदर कर्ज थकित झाले असून थकित कर्जाच्या वसुलीसाठी संस्थेविरुद्ध कायदेशीर कारवाई सुरु आहे. महिलांसाठी केलेल्या सुक्ष्म पतपुरवठ्या अंतर्गत महिला पतसंस्थांकडून ₹ ०.८६ कोटी येणेबाकी आहे. तसेच आपल्या बँकेने दिनांक ३१ मार्च, २०२० अखेर महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनीला ₹ १,६०० कोटी अल्प मुदत कर्ज मर्यादा मंजूर केली असून त्यापोटी ₹ १,४३३.३३ कोटी येणेबाकी आहे.

फ) आवाहनीत शासकीय थकहमी

राज्य शासनाने विविध संस्थांना विशेषतः साखर कारखान्यांना प्रकल्प उभारणीसाठी मुदती कर्ज तसेच पूर्वहंगामी कर्ज यासाठी वेळोवेळी विनाअट शासकीय थकहमी दिली आहे. राज्य बँकेने थेट कर्जपुरवठा केलेल्या ८० संस्थांचे विविध १८३ कर्ज प्रकरणांस राज्य शासनाने दिनांक ३१ मार्च, २०१९ अखेर एकूण ₹ २,३२०.८७ कोटी रकमेची तसेच ७, ८ व ९ व्या पंचवार्षिक योजनेत उभारणी झालेल्या साखर कारखान्यांच्या मध्यम मुदत थकीत कर्जास व त्यापुढे थकीत कर्जाचे दीर्घमुदत कर्जात रुपांतर करतांना (परतफेड कालावधी ७ वर्ष, ९ वर्ष व ११ वर्ष करतांना) वाढणा-या मुद्दल व व्याजाचे दायित्वास शासनाने विनाअट शासकीय थकहमी दिलेली आहे.

राज्य शासनाने शासकीय थकहमीपोटी राज्य सहकारी बँकेस दिनांक ३१ मार्च, २००७ रोजी ₹ ५.०० कोटी, दिनांक ३१ मार्च, २०११ रोजी ₹ २७०.०० कोटी (पैकी ₹ १००.०० कोटी भाग भांडवलापोटी व ₹ १७०.०० कोटी शासकीय थकहमीपोटी) व दिनांक ३१ मार्च, २०१२ रोजी ₹ ५०.०० कोटी इतकी रक्कम आदा केलेली आहे.

शासकीय थकहमीची रक्कम मिळावी यासाठी राज्य बँकेने, राज्य शासनाविरोधात मा. सर्वोच्च न्यायालय, दिल्ली येथे दावा क्र. ३४४५ / २०११ दाखल केला. त्यावर मा. न्यायालयाने दिलेल्या दिनांक ०५ एप्रिल, २०१८ रोजीच्या अंतरीम आदेशानुसार राज्य बँकेस दिनांक २१ मे, २०१८ रोजी ₹ ७४.०० कोटी प्राप्त झाले. दिनांक ३१ मार्च २०१८ अखेर एकूण ८७ संस्थाकडील विविध प्रकारच्या थकीत कर्जापोटी ₹ २,३२०.०० कोटी शासकीय थकहमीपोटी आवाहनीत रक्कम राज्य बँकेस मिळणेकरीता मा. सर्वोच्च न्यायालयातील दाखल दावा क्र. ३४४५ / २०११ च्या सुनावणीमध्ये मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक १० जुलै, २०१८ रोजी अंतरीम आदेश पारीत करुन द्विसदस्यीय क्लेम समितीची नियुक्ती केली होती.

सदर क्लेम समितीमध्ये पंजाब आणि हरियाणा न्यायालयाचे सेवानिवृत्त न्यायाधीश श्री. एस. जे. वजीफदार व रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाचे सेवानिवृत्त कार्यकारी संचालक यांची नियुक्ती केली होती. सदर क्लेम समितीचे सुनावणीचे कामकाज दिनांक २५ जुलै, २०१८ ते दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१८ रोजी पूर्ण होवून समितीने आपला अहवाल दिनांक ३१ जानेवारी, २०१९ रोजी मा. सर्वोच्च न्यायालयात सादर केला. सदर अहवालावर मा. सर्वोच्च न्यायालयाने विचार करुन क्लेम समितीने शिफारस केलेली ₹ १,०४९.४१ कोटी इतकी रक्कम राज्य सहकारी बँकेस शासकीय थकहमीपोटी आदा करणेबाबत दिनांक २७ मार्च, २०१९ रोजी आदेश पारित केला व दिनांक २९ मार्च, २०१९ रोजीच्या सुनावणीमध्ये शासनाने ₹ १००.०० कोटी दिनांक ३१ मार्च, २०१९ पूर्वी राज्य बँकेस आदा करावे असा आदेश पारित केला.

त्याप्रमाणे राज्य शासनाने दिनांक ०२ एप्रिल, २०१९ रोजी ₹ १००.०० कोटी बँकेस दिनांक ३१ मार्च, २०१९ च्या पूर्वलक्षी प्रभावाने आदा केले. उर्वरित रक्कम ₹ ९४९.४१ कोटी आदा करणेबाबत मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक १० मे, २०१९ च्या सुनावणीमध्ये राज्य सहकारी बँकेने दिनांक ०८ मे, २०१९ रोजीच्या प्रतिज्ञापत्रात नमूद केल्याप्रमाणे उर्वरित रक्कम ₹ ९४९.४१ कोटी खालीलप्रमाणे चार हप्त्यात आदा करण्याबाबतचे शेड्यूल दिलेले होते.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)



अ.क्र.	रक्कम	देय दिनांक	प्राप्त दिनांक
१	₹ २२५.०० कोटी	दिनांक ३१ जुलै, २०१९	दिनांक ०९ ऑगस्ट, २०१९
२	₹ २२५.०० कोटी	दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१९	दिनांक ०१ जानेवारी, २०२०
३	₹ २५०.०० कोटी	दिनांक ३१ मार्च, २०२०	अद्याप अप्राप्त
४	₹ २४९.४१ कोटी	दिनांक ३१ जुलै, २०२०	अद्याप अप्राप्त

उपरोक्तप्रमाणे २ हप्ते बँकेस प्राप्त झाले असून तिसरा हप्ता दिनांक ३१ मार्च, २०२० रोजी ₹ २५०.०० कोटी मिळणे अपेक्षित होता परंतु कोविड-१९ या संसर्गजन्य आजाराच्या परिस्थितीमुळे मा. साखर आयुक्त कार्यालयामध्ये कर्मचारी उपस्थित नसल्यामुळे दिनांक ३१ मार्च, २०२० रोजीचा ₹ २५०.०० कोटीचा हप्ता प्राप्त झालेला नाही. दिनांक ३१ मार्च, २०२० अखेरील शासकीय थकव्हीपोटीचा हप्ता ₹ २५०.०० कोटी मिळणेबाबत बँकेने दिनांक ३१ मार्च, २०२० व दिनांक २८ मे, २०२० रोजी मा. साखर आयुक्त, पुणे यांचेकडे मागणी केलेली आहे. शासकीय थकव्हीपोटीची संपूर्ण आवाहनीत रक्कम राज्य बँकेस शासनाकडून प्राप्त झाल्यानंतर राज्य बँकेचा ढोबळ एनपीए न्युनतम पातळीच्या खाली येईल.

(३) राज्य बँकेच्या कर्जाची थकबाकी :

दिनांक ३१ मार्च, २०२० रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षात आपल्या बँकेची एकूण कर्ज येणेबाकी ₹ २०,८१७.२४ कोटी आहे. उपरोक्त कर्जापैकी मुद्दल रक्कम ₹ १,५६९.११ कोटी थकबाकी आहे. यापैकी अवसायनातील संस्थांकडे ₹ ६६५.२६ कोटी तर उर्वरित संस्थांकडे ₹ ९०३.८५ कोटी थकबाकी आहे. एकूण येणेबाकीशी थकीत कर्जाचे प्रमाण ७.५४% आहे.

(I) अनुत्पादक जिंदगी :

दिनांक ३१ मार्च, २०२० अखेर एकूण अनुत्पादक जिंदगीपैकी मुद्दल व जुने व्याजाची रक्कम अनुक्रमे ₹ २,२४८.२७ कोटी व ₹ २३५.२९ कोटी इतकी असून दुरदर्शीत्वाच्या निकषानुसार मुद्दलापोटी ₹ १,१५४.४१ कोटी व जुने येणेव्याजापोटी ₹ २३५.२९ कोटीची तरतूद करणे आवश्यक होती. तथापि, मुद्दलापोटी ₹ २,२४८.२७ कोटी व जुने व्याजापोटी ₹ २३५.२९ कोटीची तरतूद करण्यात आली आहे. प्रत्यक्षात एकूण ₹ १,०९३.८६ कोटीची जादा तरतूद करण्यात आली आहे. एकूण कर्ज येणेबाकीशी अनुत्पादक कर्ज रकमेचे शेकडा प्रमाण १०.८०% व नक्त अनुत्पादक कर्जाचे प्रमाण ०% आहे.

दिनांक ३१ मार्च, २०२० अखेरील अनुत्पादीत वर्गवारीतील कर्ज येणेबाकीची (मुद्दल) १००% तरतूद केल्यामुळे बँकेच्या इतिहासात प्रथमच नक्त अनुत्पादक कर्जाचे (Net NPA) प्रमाण ०% वर आणण्यात बँकेला यश आले आहे.

(II) कर्ज वसुलीबाबतची कारवाई :

i) सहकार कायद्यांतर्गत :

बँकेने दिनांक ३१ मार्च, २०२० अखेर एकूण ३० संस्थांवर थकबाकी वसुलीस्तव मा. सहकार न्यायालय लवाद येथे दावे दाखल केले आहेत. यापैकी २० संस्थांचे बाबतीत न्यायालयाकडून वसुलीबाबत दाखले प्राप्त झालेले आहेत. तर १० संस्थांचे बाबतीत सुनावणी सुरु आहे.



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

ii) सेक्युरिटायझेशन कायद्यांतर्गत कारवाई :

बँकेने सेक्युरिटायझेशन कायद्यांतर्गत सुरक्षित धनकोस प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकाराचा वापर करुन १११ संस्थांना नोटीसेस दिल्या आहेत. वसुलीची कारवाई शीघ्रगतीने होण्यासाठी बँकेच्या प्राधिकृत अधिकाऱ्यांची नेमणूक करण्यात आली आहे. त्यानुसार आजतागायत जप्त केलेल्या एकूण ९५ संस्थांपैकी ५१ संस्थांच्या संपूर्ण मालमत्तेची विक्री झालेली असून, ४ संस्थांच्या मालमत्तेची अंशतः विक्री झालेली आहे. विक्री झालेल्या संस्थांपैकी २१ संस्थांकडील बँकेच्या संपूर्ण व्याजासह कर्जाची वसुली झालेली आहे. बँकेने विक्री ऐवजी भाड्याने देवून कर्ज वसुलीचे धोरण स्वीकारल्याने अहवाल वर्षात एकाही संस्थेच्या मालमत्तेची विक्री केलेली नाही.

सद्यःस्थितीत बँकेने अनुत्पादित वर्गवारीतील संस्थांवर सरकेसी कायद्यांतर्गत कारवाई करुन ताब्यात घेतलेल्या संस्थांची विक्री प्रक्रिया स्थगित केली असून, संस्था भाडेतत्वावर चालविण्यास देवून, आजारी संस्थांचे पुनरुज्जीवन करण्याचे धोरण अवलंबिले आहे. आजतागायत अनुत्पादित वर्गवारीतील ८ सहकारी साखर कारखाने भाडे तत्वावर चालविण्यास देण्यात आलेले आहेत.

सेक्युरिटायझेशन कायद्यांतर्गत वसुली कारवाई सुरु असलेल्या संस्थांचा सांख्यिकीय तपशील खालीलप्रमाणे.

(₹ कोटीत)

अ. नं.	कार्यालये	सेक्युरिटायझेशन कायद्यांतर्गत कारवाई		एकूण जप्ती झालेल्या संस्था	वैकी संपूर्ण / अंशतः मालमत्ता विक्री झालेल्या संस्था
		संस्था	येणेबाकी (मुद्दल ₹ कोटीत)		
१	प्रा.का., नागपूर	२०	२०३.२५	१९	१३+१
२	प्रा.का., औरंगाबाद	३०	२६३.६०	२६	१०+१
३	प्रा.का., नाशिक	०९	७८.२५	०९	६
४	प्रा.का., पुणे	१८	६७७.०३	११	४+२
५	प्रा.का., कोल्हापूर	१७	६१.८८	१४	७
६	प्रा.का., नांदेड	१६	१०७.९८	१५	११
७	मुख्य कचेरी, मुंबई	०१	१८.०४	०१	---
	एकूण	१११	१,४१०.०३	९५	५१+४=५५

एकरकमी परतफेड सन्मान योजना – २०१८ (OTS-2018) :

राज्य शासनाने नागरी बँकांसाठी प्रस्तावित केलेल्या एकरकमी परतफेड योजनेस अनुसरुन राज्य बँकेने अनुत्पादित वर्गवारीतील कर्जदारांसाठी (वैयक्तिक / संस्थात्मक) एकरकमी परतफेड सन्मान योजना-२०१८ प्रस्तावित केली होती. सदर योजनेस मा. सहकार आयुक्तांची मान्यता प्राप्त झालेली आहे.

सदर योजनेअंतर्गत माहे मार्च २०२० अखेर अनुत्पादित वर्गवारीतील २ संस्था व ३८ वैयक्तिक थकित कर्जदारांनी भाग घेतला होता. त्यापैकी ९ वैयक्तिक कर्जदारांनी योजनेतील तरतूदीनुसार १००% तडजोड रकमेचा भरणा केलेला आहे. २ संस्था व ७ वैयक्तिक कर्जदारांनी योजनेतील तरतूदीनुसार मंजूरीपत्र प्राप्त झाल्यानंतर एका महिन्याच्या आत २५% तडजोड रकमेचा भरणा करुन उर्वरित ७५% रक्कम भरणेसाठी २४ मासिक हप्त्यांची मुदत मागितली होती. त्यानुसार त्यांना



मान्यता देण्यात आलेली आहे. १८ वैयक्तिक कर्जदारांनी १०% रकमेचा भरणा केलेला असून योजनेतील तरतुदीनुसार उर्वरित रकमेचा भरणा न केल्याने त्यांना योजनेतून बाद करण्यात आले आहेत. उर्वरित ४ प्रस्ताव मंजूरीबाबत विचाराधीन आहेत.

(४) जोखीम व्यवस्थापन

बँकिंग व्यवसायातील जोखीमा शोधणे, सदर जोखीमा कमी करणे, कर्ज पुरवठा उत्पादक स्वरूपाचा रहावा या करीता बँकेने जोखीम व्यवस्थापन धोरणाचा अंमलबजावणी केलेला आहे. क्रेडिट रिस्क पॉलिसी अंतर्गत बँकेच्या विविध संस्थांच्या व वैयक्तिक कर्जदारांकरिता क्रिसील क्रेडिट रेटिंग करण्याकरिता कर्ज प्रकार निहाय रिस्क असेसमेंट मॉड्युल तयार केलेले आहे. क्रिसील रिस्क असेसमेंट मॉड्युलवर वैयक्तिक व संस्थात्मक कर्जदारांची क्रेडिट रेटिंग करण्याकरिता मार्च अखेरील आर्थिक स्थितीची माहिती भरून त्या आधारे क्रेडिट रिस्क रिपोर्ट जनरेट केले जात असून, त्यानुसार कर्ज प्रस्ताव मंजूर करणे अनुषंगाने विचार केला जात आहे. अहवाल वर्षात १०८ संस्थात्मक कर्जदारांचे क्रेडिट रिस्क रेटिंग करण्यात आलेले आहे.

रिझर्व्ह बँकेच्या परिपत्रकानुसार वैयक्तिक व संस्थात्मक कर्जदारांची विविध संस्था व बँकांतील थकित कर्जाची माहिती प्राप्त करण्याकरिता बँकेने सिबिल, एक्सपेरीयन, क्रिफ हायमार्क व इक्विफॅक्स क्रेडिट इन्फॉर्मेशन कंपन्यांचे सभासदत्व घेतले आहे. वैयक्तिक / संस्थात्मक कर्जदारांचे क्रेडिट इन्फॉर्मेशन रिपोर्ट काढण्यात येवून कर्ज प्रस्तावाबाबत सादर केले जातात.

राज्य बँकेकडून वैयक्तिक / संस्थात्मक कर्जदारांची क्रिसील क्रेडिट रेटिंग व क्रेडिट इन्फॉर्मेशन रिपोर्ट काढून कर्ज पुरवठा करण्याचे धोरण राबविले जात असल्यामुळे कर्ज पुरवठ्यातील जोखीम कमी होवून बँकेचा एनपीए / थकबाकी कमीत कमी राहणार आहे.

(५) गुंतवणूक व्यवहार

दिनांक ३१ मार्च, २०२० अखेर बँकेची गुंतवणूक तरतुद्या जिंदगीसाठी मान्यता प्राप्त केंद्र सरकार व राज्य सरकारच्या कर्जरीख्यांमध्ये (लॅफसह) तर अतिरिक्त निधीची गुंतवणूक नॉन एसएलआर बॉण्डस् व सहकारी संस्थांच्या भागांमध्ये अशी एकूण गुंतवणूक ₹ ८,०९५.६९ कोटी (पुस्तकी मूल्य) आहे. तर राष्ट्रीयकृत बँका / खाजगी बँका यांचे मुदत ठेवीत ₹ २,५६३.७८ कोटी गुंतवणूक करण्यात आलेली आहे.

अहवाल वर्षात सरकारी कर्जरीखे, नॉन एसएलआर बॉण्डस् (म्युच्युअल फंड), आंतर बँक मुदत ठेव, कॉलमनी, ट्रायपार्टी रेपो व लॅफ इत्यादी गुंतवणूक व्यवहारातून बँकेस एकूण ₹ ६४९.७५ कोटी इतके व्याज मिळाले आहे. त्याचा परतावा दर ७.०३% इतका तर सरकारी कर्जरीख्यांच्या खरेदी / विक्रीपासून ₹ ५३.३३ कोटी ट्रेडिंग नफा झाला आहे.

रिझर्व्ह बँकेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार व 'एफबीआयएल' यांनी जाहीर केलेले कर्जरीख्यांच्या दरानुसार बँकेने करंट (एएफएस) या वर्गवारीतील कर्जरीख्यांच्या गुंतवणूकीचे मूल्यांकन केले आहे. दिनांक ३१ मार्च, २०१९ अखेर गुंतवणूक घसारा निधीपोटी ₹ ६१.८८ कोटीची तरतूद करण्यात आली होती. दिनांक ३१ मार्च, २०२० अखेर 'एफबीआयएल' दरानुसार मूल्यांकन केले असता, गुंतवणूकीच्या पुस्तकी मूल्यापेक्षा बाजारमूल्य जास्त असल्यामुळे नव्याने तरतूद करण्यात आलेली नाही. मात्र गुंतवणूक घसारा निधीपोटी असलेली तरतूद ₹ ६१.८८ कोटी दिनांक ३१ मार्च, २०२० रोजी राईट बँक करण्यात आली आहे.

अहवाल वर्षाअखेर एकूण ३२५ बँकांची कॉन्स्टीट्युअंट एसजीएल खाती आहेत. यात २ राज्य सहकारी बँका, २७ जिल्हा बँका, २८५ नागरी सहकारी बँका, २ ग्रॅच्युईटी व ९ पीएफ ट्रस्ट यांचा समावेश आहे. सदर कॉन्स्टीट्युअंट एसजीएल खात्यांवर चालू आर्थिक वर्षात ₹ ६७,१४७.९० कोटीचे व्यवहार झाले असून सदर व्यवहारापासून बँकेस सर्व्हिस चार्जसपोटी ₹ ०.६४ कोटी इतके उत्पन्न मिळाले आहे.



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

दिनांक ३१ मार्च, २०१९ रोजी गुंतवणूक चढ-उतार निधी ₹ १०७.२५ कोटी होता. दिनांक ३१ मार्च, २०१९ अखेरच्या नफा विभागणीतून त्यात ₹ ५० कोटीने वाढ करण्यात येऊन बँकेचा एकूण गुंतवणूक चढ-उतार निधी ₹ १५७.२५ कोटी इतका केलेला आहे.

विदेशी चलन व्यवहार (फॉरेक्स) :

रिझर्व्ह बँकेने आपल्या बँकेस 'अॅथोराईज्ड डिलर इन फॉरेन एक्सचेंज' परवाना दिलेला आहे. त्यानुसार आपल्या बँकेने दिनांक २८ मे, १९९० पासून फॉरेक्स व्यवहार सुरु केले आहेत.

आंतरराष्ट्रीय बँकिंग विभाग रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, फेमा आणि फेडाई यांच्या निर्देशानुसार खालील सेवा आपल्या ग्राहकांना पुरवित आहे.

- प्रिशिपमेंट / पोस्टशिपमेंट क्रेडिट.
- फॉरेन एल.सी., कलेक्शन बिलांचे पेमेंट, अॅडव्हान्स बिलांचे पेमेंट.
- फॉरेन चलनाची खरेदी / विक्री.
- इनवर्ड / आऊटवर्ड रेमिटन्स.
- तात्काळ बी.आर.सी. सेवा उपलब्ध.
- आयात / निर्यात व्यवहारांच्या पेमेंट करीता फॉरवर्ड कॉन्ट्रॅक्ट बुकिंग सुविधा उपलब्ध.
- बँक गॅरंटी.
- एन.आर.ई. / एन.आर.ओ. / एफ.सी.एन.आर.बी. अकौंट्स.
- ई.ई.एफ.सी. अकौंट्स.
- फॉरेक्स व्यवहाराकरीता झिरो बॅलन्स बचत व चालू खात्याची सुविधा उपलब्ध.

सन २००३-०४ पासून आयबीडी विभागात 'स्विफ्ट' यंत्रणा कार्यान्वित करण्यात आल्यामुळे आपल्या ग्राहकांना जलद व तत्पर सेवा उपलब्ध झाली. आपल्या बँकेचे बँक ऑफ इंडिया, पॅरिस, लंडन व टोकियो येथे अनुक्रमे युरो, जीबीपी व जापनीज येन या चलनात तसेच हबीब अमेरिकन बँक, न्युयॉर्क येथे डॉलरचे नॉस्ट्रो खाते आहे.

(६) माहिती व तंत्रज्ञान

१. एटीएम सेवा विस्तार :

सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षात बँकेने वर्धा व परभणी येथे २ नवीन एटीएम सेंटर्स सुरु केले असून सद्यःस्थितीत बँकेचे १८ एटीएम सुरु आहेत. बँकेच्या एटीएम कार्ड धारकांची संख्या वाढत असून आतापर्यंत ३१८०० ग्राहकांना ईएमव्ही एटीएम कार्ड वितरीत करण्यात आली आहेत. एटीएम मशिनद्वारे ग्राहकांना अद्यावत सेवा देण्याच्या दृष्टीने बँकेने कार्ड टू कार्ड पेमेंट, मोबाईल नंबर रजिस्ट्रेशन, आधार नंबर रजिस्ट्रेशन, चेक बुक रिक्वेस्ट व अकौंट स्टेटमेंट रिक्वेस्ट या व्हॅल्यु अॅडेड सर्व्हीसेस उपलब्ध केल्या आहेत.

२. मोबाईल बँकिंग :

आपल्या बँकेची मोबाईल बँकिंग सुविधा माहे ऑगस्ट २०१७ पासून सुरु करण्यात आलेली आहे. सदर सुविधेच्या



पुढील टप्प्यात युपिआय (युनिफाईड पेमेंट इंटरफेस) ही सुविधा सप्टेंबर २०१८ पासून सुरु करण्यात आली असून भीम, फोन-पे, वॉट्सअप अशा ॲपमार्फत युपिआयद्वारे पेमेंट करण्याची सुविधा ग्राहकांना उपलब्ध करण्यात आली आहे. मार्च २०२० पर्यंत ७८४७ ग्राहकांनी मोबाईल बँकींग सुविधा वापरण्यास सुरुवात केलेली आहे. मोबाईल बँकिंगद्वारे बँकेच्या एनईएफटी सुविधेचा वापर मोठ्या प्रमाणात होत आहे. आता युपिआय २.० प्रणालीचा अवलंब करण्यात येत असून ई-मॅन्डेट, ओव्हरड्राफ्ट अकौंट लिंक करणे - लिमिट बदलणे, मर्चंट इनव्हॉईस जनरेट करणे इ. सुविधा ग्राहकांना उपलब्ध आहेत.

३. सीबीएस अपग्रेडेशन :

संगणक सल्लागारांच्या मार्गदर्शानुसार बँकेचे सीबीएस सॉफ्टवेअर अपग्रेड करणे (ओम्नी ३.० वेब व्हर्जन) आणि डीसी-डीआर रिहॅम्प करण्याची कार्यवाही सुरु आहे. सदर प्रक्रियेत बँकेच्या डेटा सेंटर व डीआर साईटमधील जुने झालेले हार्डवेअर बदलण्याचे व को-लोकेशन पध्दतीने आघाडीच्या अद्यावत डेटा सेंटर्स मध्ये सदर हार्डवेअर ठेवण्याचे प्रस्तावित आहे. याकरिता सीबीएस व्हेंडर मे. इन्फ्रासॉफ्ट यांना वर्क ऑर्डर देण्यात आली आहे. तसेच हार्डवेअर व नेटवर्किंग डिव्हाईसेसकरिता टेंडर प्रक्रिया पूर्ण झाली असून पुरवठादारास वर्क ऑर्डर देण्यात आली आहे. को-लोकेशनकरिता संगणक सल्लागारांच्या मार्गदर्शानुसार कार्यवाही सुरु आहे.

४. केवायसी :

AUA / KUA म्हणून युआयडीएआय यांचेकडे डायरेक्ट मेंबरशिप घेण्यात आली आहे. त्यानुसार एईपीएस व ई-केवायसी सुविधा उपलब्ध करण्यात आल्या आहेत. सदर सुविधांचा विस्तार करून अशा सुविधा जिल्हा बँकांनाही उपलब्ध करून देण्यात येणार असून आतापावेतो ७ जिल्हा बँका सबमेंबर झाल्या असून अन्य बँकांना सबमेंबर सुविधा देण्यासाठी युआयडीएआय यांच्याकडे अर्ज सादर करण्यात आले आहेत. युआयडीएआय यांच्याकडून मान्यता प्रलंबित असून विभागामार्फत पाठपुरावा सुरु आहे.

५. आयव्हीआर सुविधा :

ग्राहक सुविधेचा विस्तार करण्यात येत असून ग्राहकाने त्याच्या रजिस्टर्ड मोबाईलवरून टोल फ्री क्रमांकावर फोन केल्यावर 'इंटरॲक्टिव्ह व्हॉईस रिसपॉन्स' (आयव्हीआर) प्रणालीद्वारे ग्राहकांना सुविधा दिल्या जात आहेत. सदर क्रमांकावरून पुढील सुविधा २४ x ७ x ३६५ उपलब्ध केल्या आहेत.

१. ग्राहक त्यांच्या सोयीनुसार मराठी, हिंदी व इंग्रजी भाषेचा पर्याय निवडू शकतात;
२. एटीएम कार्ड ब्लॉक सुविधा;
३. अकौंट बॅलन्स इन्क्वायरी;
४. मिनी स्टेटमेंट (एसएमएस);
५. मोबाईल बँकिंग रजिस्ट्रेशनची माहिती;
६. युपिआय -भीम सुविधेची माहिती;
७. कस्टमर सपोर्ट.



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

६. बँक वेबसाईट :

सर्व विभागांकडून माहिती मागवून बँकेची वेबसाईट अद्ययावत केलेली आहे. तसेच वेबसाईट अपग्रेड करण्याकरिता पुरवठादाराची निवड करण्याची प्रक्रिया सुरु करण्यात आली असून लवकरच बँकेची वेबसाईट अपग्रेड करित आहोत.

७. ट्रेझरी सॉफ्टवेअर अपग्रेडेशन :

दिनांक १६ जानेवारी, २०२० रोजीच्या मा. प्रशासक सभेतील निर्णयानुसार इंटीग्रेटेड ट्रेझरी ॲप्लीकेशन (कॅसल) (कॅसल इंटीग्रेटेड रिस्क मॅनेजमेंट व एएलएम सहीत) सॉफ्टवेअर अपग्रेड करण्यासाठी मे. थ्री आय इन्फोटेक कंपनीस बर्क ऑर्डर देण्यात आली आहे. त्यानुसार अपग्रेडेशनची कार्यवाही सुरु आहे.

८. आंतरराष्ट्रीय बँकिंग :

बँकेत यापूर्वी वापरत असलेल्या स्विफ्ट प्रणालीच्या ७.२ वर्जनचे अद्ययावत ७.३ वर्जन मध्ये अपग्रेडेशन करण्यात आले असून रिझर्व्ह बँकेच्या निर्देशानुसार स्विफ्ट प्रणाली व सीबीएस सॉफ्टवेअरचे इंटीग्रेशन करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

९. शाखा विस्तार :

सन २०१९-२० वर्षात बँकेने शाखा विस्तारिकरणांतर्गत परभणी, जालना, वर्धा, यवतमाळ व चेंबूर विस्तारित कक्ष या नवीन शाखा सुरु केल्या आहेत.

१०. संगणकीय सुरक्षा :

सन २०१९-२० वर्षात बँकेच्या सर्व संगणकांवरील ॲन्टीव्हायरस सॉफ्टवेअर अपग्रेड करण्यात आले असून डेटा सेंटरमध्ये नेक्स्ट-जेन फायरवॉलची उभारणी केलेली आहे. त्याचप्रमाणे आरटीजीएस व सीबीएसकरिता अद्यावत फायरवॉलसची उभारणी केलेली आहे. विविध बँकिंग प्रणालींच्या सुरक्षिततेकरिता मे. डिजिटल एज स्ट्रॅटेजीस प्रा. लि या सर्व-इन एम्प्लॉयड संस्थेच्या ऑडीटर्सनी मुख्य कचेरी, प्रादेशिक कार्यालये व विविध शाखा येथे प्रत्यक्ष भेट देऊन सिस्टीम ऑडीट व व्हीएपीटी करून ऑडीट अहवाल सादर केला आहे. त्यानुसार पूर्तता करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

११. 'आयटी सिक्युरिटी पॉलिसी' व 'सायबर सिक्युरिटी पॉलिसी' :

बँकिंग तंत्रज्ञानात होणारे बदल व सायबर हल्ले लक्षात घेता आयटी सिक्युरिटी व स्वतंत्र सायबर सिक्युरिटी पॉलिसीची आवश्यकता लक्षात घेता बँकेच्या सन २०१५ मधील आयटी पॉलिसीचा आढावा घेण्यात येऊन व रिझर्व्ह बँकेच्या परिपत्रकांतील मार्गदर्शक सूचनांचा अंतर्भाव करून 'आयटी सिक्युरिटी पॉलिसी' व 'सायबर सिक्युरिटी पॉलिसी' तयार करण्यात आल्या आहेत. सदर 'आयटी सिक्युरिटी पॉलिसी' व 'सायबर सिक्युरिटी पॉलिसी' यांस दिनांक ०६ जून, २०१९ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेत मान्यता देण्यात आली असून त्यानुसार कामकाज सुरु आहे.

१२. सबमॅबर बँकांकरिता वेब पोर्टल :

आरटीजीएस व एनईएफटी या सुविधा सबमॅबर बँकांना उपलब्ध करून देण्यासाठी बँकेचे सीबीएस व्हेंडर मे. इन्फ्रासॉफ्ट यांचेमार्फत पोर्टल तयार करण्यात आले आहे. या पोर्टलमार्फत सबमॅबर बँकांना इंटरनेटद्वारे त्यांच्या बँकेतून आरटीजीएस/एनईएफटी मार्फत रक्कम पाठविणे व स्वीकारणेची सुविधा उपलब्ध आहे.

सन २०२०-२१ वर्षाचे कामकाजाचे नियोजन :

१. बँकेचे सीबीएस सॉफ्टवेअर अपग्रेड करणे (ओम्नी २.० ते ओम्नी ३.०) ;



२. बँकेच्या डेटा-सेंटर व डीआर साईटकरिता नवीन हार्डवेअर खरेदी करून को-लोकेशन पध्दतीचा अवलंब करणे;
३. ट्रेझरी, एएलएम व मार्केट रिस्क सॉफ्टवेअर अपग्रेड करणे;
४. इंटरनेट बँकिंगची अंमलबजावणी करणे;
५. बँकेची वेबसाईट अपग्रेड करणे;
६. ऑसेट मॅनेजमेंट सॉफ्टवेअरची अंमलबजावणी करणे;
७. सीटीएस करिता DEM प्रणालीची अंमलबजावणी करणे;
८. स्विफ्ट प्रणाली व सीबीएस यांचे इंटीग्रेशन करणे;
९. उर्वरित जिल्हा बँकांना सब-एयुए सुविधेकरिता सबमेंबर बनविणे;
१०. सेफनेट एचएसएम प्रणालीचे अपग्रेडेशन करणे;
११. बखार महामंडळाच्या पावतीच्या आधारे कर्जवाटप करण्याकरिता ब्लॉकचेन टेक्नॉलॉजी अंमलबजावण्याकरिता आवश्यक कार्यवाही करण्यात येत असून सध्या बँकिंग विभागामार्फत कार्यवाही सुरु आहे.

(७) तपासणी व अंकेक्षण

अ) राष्ट्रीय बँक तपासणी :

राष्ट्रीय बँकेने आपल्या बँकेच्या दिनांक ३१ मार्च, २०१९ अखेरील आर्थिक स्थितीवर आधारित २६वी वैधानिक तपासणी दिनांक १३ फेब्रुवारी, २०२० ते दिनांक ०७ मार्च, २०२० या कालावधीत घेतली असून तपासणी अहवाल दिनांक २६ जून, २०२० रोजी ई-मेलद्वारे प्राप्त झाला होता. त्यावरील पुर्तता अहवाल दिनांक २४ ऑगस्ट, २०२० रोजी राष्ट्रीय बँकेस व मा. सहकार आयुक्त यांना निर्धारित वेळेत सादर केला आहे.

बँकिंग नियमन कायदा, १९४९ चे कलम ३५ ला अनुसरून रिझर्व्ह बँकेने दिनांक ०६ मार्च, १९९६ मध्ये आपल्या बँकेस ११ निर्देश लागू केले होते. सदर सर्व निर्देशांची बँकेने पुर्तता केल्याने रिझर्व्ह बँकेने त्यांचे दिनांक २० ऑक्टोबर, २०१६ रोजीचे पत्र क्र. डीसीबीआर. सीओ. आरसीबीडी. क्र. १६६३/१९.५०.०२५/२०१६-१७ अन्वये आपल्या बँकेवरील निर्देश मागे घेण्यात आल्याचे कळविले आहे.

ब) वैधानिक लेखापरीक्षण :

बँकेच्या दिनांक २० ऑगस्ट, २०१९ रोजी झालेल्या वार्षिक सर्वसाधारण समितील ठराव क्र. ९ नुसार सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षासाठी मे. डी. ए. चौगुले अॅण्ड असोसिएटस्, चार्टर्ड अकौंटंट या सी.ए. फर्मची वैधानिक लेखापरीक्षणासाठी नियुक्ती करण्यात आली आहे.

क) अंकेक्षण उपसमिती :

आर्थिक वर्ष २०१९-२० मध्ये मा. अंकेक्षण उपसमितीच्या ४ सभा झाल्या असून वैधानिक लेखापरीक्षण अहवाल, राष्ट्रीय बँक तपासणी अहवाल तसेच मुख्य कचेरी / प्रादेशिक कार्यालये / शाखा व विविध विभागांचे अंतर्गत लेखापरीक्षण अहवालावरील पुर्तता अहवाल मा. अंकेक्षण उपसमिती सभेपुढे मान्यतेसाठी ठेवण्यात आले. सन २०१८-१९ या कालावधीच्या वैधानिक लेखापरीक्षण पुर्तता अहवालास दिनांक १३ ऑक्टोबर, २०१९ रोजीच्या मा. प्रशासक मंडळ -



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

संचालक मंडळ सभेतील ठराव क्र. ४ नुसार मान्यता घेण्यात आली व सदर पूर्तता अहवाल दिनांक १९ ऑक्टोबर, २०१९ रोजी निर्धारित वेळेत संबंधितांना सादर करण्यात आला.

अंतर्गत हिशेब तपासणी :

बँकेच्या मुख्य कचेरी, प्रादेशिक कार्यालय व शाखा असे एकूण ५५ युनिटची अंतर्गत हिशेब तपासणी बँकेच्या अंतर्गत हिशेब तपासणी विभागामार्फत सन २०१७-१८ अखेरपर्यंत करण्यात येत होती. तथापि, बँकेच्या ६ प्रादेशिक कार्यालये, मुंबईस्थित ८ शाखा व प्रादेशिक कार्यालयांतर्गत ३ शाखा (औरंगाबाद, अकोला व अमरावती) व मुख्य कचेरी अशा एकूण १८ युनिटचे सतत व समवर्ती अंकेक्षण सी. ए. फर्मकडून करून घेण्याची व्यवस्था अहवाल सालात (२०१९-२०) नव्याने बसविली आहे. उर्वरित मुंबईस्थित १९ शाखांचे त्रैमासिक अंतर्गत अंकेक्षण विभागामार्फत करण्यात येते. तसेच ६ प्रादेशिक कार्यालयांतर्गत असलेल्या २२ शाखांचे त्रैमासिक पध्दतीने अंतर्गत अंकेक्षण त्या-त्या प्रादेशिक कार्यालयांमधील उपलब्ध मनुष्यबळाकडून करून घेण्यात येत आहे. तर क्षेत्रीय यंत्रणेअंतर्गत असणा-या तपासणी अधिकाऱ्यांचे प्रवास व दैनिक भत्ताबिलांचे व मुख्य कचेरीस्तरावरील देय बिलांचे / खर्चाचे (एच.आर.डी.एम. आणि स्थावर व परिरक्षण विभाग) ग्रि-ऑडिट अंतर्गत हिशेब तपासणी विभागामार्फत करण्यात येते. त्याबरोबरच विविध विभागांचे व वरिष्ठांच्या सूचनेनुसार / आवश्यकतेनुसार स्पेशल ऑडिट करण्याचे कामकाज विभागामार्फत करण्यात येत आहे.

सन २०१९-२० मधील अंतर्गत हिशेब तपासणी :

बँकेच्या अंकेक्षण पात्र ५९ युनिटचे २०१९-२० कालावधीचे त्रैमासिक अंकेक्षण माहे डिसेंबर, २०१९ अखेर पूर्ण झाले असून पुढील कार्यवाहीस्तव अंकेक्षण अहवाल संबंधित युनिटला पाठविले आहेत.

कामकाजावर प्रभावी नियंत्रण :

उपरोक्त प्रमाणे बँकेच्या अंतर्गत हिशेब तपासणी विभागामार्फत मुंबई कार्यक्षेत्रातील १९ युनिट्सना प्रत्यक्ष भेटी देऊन त्यांचे लेखापरिक्षण तिमाही पध्दतीने नियमितपणे घेण्यात येत आहे. तसेच बँकेच्या मुख्य कचेरीसह ६ प्रादेशिक कार्यालये (औरंगाबाद, कोल्हापूर, पुणे, नाशिक, नांदेड, नागपूर), मुंबईतील ८ शाखा, प्रादेशिक कार्यालय नागपूर अंतर्गत २ शाखा (अकोला व अमरावती) व प्रादेशिक कार्यालय अंतर्गत औरंगाबाद शाखा अशा एकूण १८ युनिटचे अंतर्गत लेखापरिक्षण सी. ए. फर्मकडून दरमहा पध्दतीने नियमितपणे करून घेण्यात येत आहे. तर सर्व प्रादेशिक कार्यालयांतर्गत एकूण २२ शाखांचे अंतर्गत लेखापरिक्षण त्या त्या प्रादेशिक कार्यालयांमार्फत तिमाही पध्दतीने नियमितपणे घेण्यात येत आहे.

उपरोक्त प्रमाणे बँकेच्या एकूण ५९ युनिटचे अंतर्गत कामकाजावर प्रभावी नियंत्रण प्रस्थापित होवून दैनंदिन कामकाजातील त्रुटींची पूर्तता वेळच्यावेळी करून घेतली जात आहे.

(८) मानव संसाधन विकास व व्यवस्थापन

कर्मचारी / अधिकारी संख्या

दिनांक ३१ मार्च २०१९ अखेर एकूण कर्मचारी / अधिकारी यांची एकूण संख्या १,०८६ इतकी होती.

अहवाल सालात ६० कर्मचारी / अधिकारी सेवानिवृत्त, ३९ कर्मचारी/ अधिकारी स्वेच्छा निवृत्त, ४ कर्मचारी / अधिकारी यांचे सेवाकाळात निधन, ९ कर्मचारी / अधिकारी यांनी राजीनामा दिलेला आहे. तसेच अहवालसालात ३ अधिका-यांस बडतर्फ करण्यात आले. त्यानुसार दिनांक ३१ मार्च, २०२० अखेर कर्मचारी/ अधिकारी यांची एकूण संख्या ९७१ इतकी राहिली.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)



दिनांक ३१.०३.२०२० अखेर		
अ.क्र.	श्रेणी	प्रत्यक्ष कार्यरत
(अ)	व्यवस्थापकीय संचालक	१
	सरव्यवस्थापक	३
	उपसरव्यवस्थापक	२
	व्यवस्थापक	१६
	सहव्यवस्थापक	१८
	एकूण (अ)	४०
(ब)	सहाय्यक व्यवस्थापक	६३
	द्वितीय श्रेणी अधिकारी (बीआरआयओसह)	२५६
	ज्युनिअर श्रेणी अधिकारी	२६०
	कॅशिअर	१४
	कारकून	१३३
	लघुलेखक	३
	टंकलेखक	६१
	टेलिफोन ऑपरेटर	११
	दफ्तरी	६५
	ड्रायव्हर	९
	कनिष्ठ श्रेणी कर्मचारी	५५
	आर्मगार्ड	१
	एकूण (ब)	९३१
	एकूण अधिकारी/कर्मचारी (अ + ब)	९७१

प्रशिक्षण :

आपल्या बँकेच्या शिखर प्रशिक्षण व संशोधन संस्था, वाशी व नागपूर केंद्र यांचे माध्यमातून अधिकारी / कर्मचारी यांना बँकिंग व्यवसाय तसेच संगणकाचे प्रशिक्षण दिले जाते. तसेच राज्य बँक, जिल्हा बँक, नागरी बँका व प्राथमिक सहकारी संस्था यांचे अधिकारी / कर्मचारी यांचेसाठी इनहाऊस व ऑनलोकेशन विविध विषयावर प्रशिक्षण सत्राचे आयोजन करण्यात येते. सन २०१९-२० मध्ये आपल्या शिखर प्रशिक्षण व संशोधन संस्था, वाशी व नागपूर केंद्र यांचेमार्फत एकूण १३७ प्रशिक्षण कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले. या केंद्रांमार्फत एकूण ३,८३० अधिकारी / कर्मचारी यांना प्रशिक्षण देण्यात आले. आपल्या बँकेतील ४८ अधिका-यांना राज्यातील व राज्याबाहेर नामांकित प्रशिक्षण संस्थांमध्ये (बर्ड लखनौ, नाबार्ड, आयआयबीएफ इत्यादी) प्रशिक्षणासाठी पाठविण्यात आल्याचा समावेश आहे.



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

अहवाल सालात शिखर प्रशिक्षण व संशोधन संस्था, वाशी व नागपूर येथील केंद्रामार्फत आयोजित करण्यात आलेल्या प्रशिक्षण सत्रांचा तपशिल खालीलप्रमाणे :

प्रशिक्षण सत्र					प्रशिक्षणार्थींची संख्या				
राज्य बँक	जिल्हा बँक	प्राथमिक सह. संस्था	अर्बन बँका व इतर संस्था	एकूण	राज्य बँक	जिल्हा बँक	प्राथमिक सह. संस्था	अर्बन बँका व इतर संस्था	एकूण
३८	४२	५०	०७	१३७	८११	१,१७२	१,४१८	४२९	३,८३०

(९) व्यवसाय वृद्धीसाठी राबविण्यात आलेले उपक्रम

• साखर २०-२० परिषद :

साखर उद्योग राज्याच्या अर्थव्यवस्थेतील महत्वाचा घटक असून ग्रामीण विकासाचा कणा असलेल्या साखर कारखान्यांना कर्ज पुरवठा करण्यात राज्य बँकेचा मोठा वाटा आहे. परंतु राज्यातील साखरेचे वाढते उत्पादन, केंद्र शासनाचे बाजारातील साखरेचे दर नियंत्रित करण्यासाठी बफर साठा ठेवण्याचे धोरण, पुरेशा मागणी अभावी न होणारी साखर विक्री, परिणामी साखर दर ₹ ३,१००/- निश्चित करूनही विक्रीत होणारी घट, त्याचबरोबर बफर साठा व मासिक विक्री कोटा यामुळे व्याजाचा वाढलेला बोजा आणि उत्पादन खर्चात झालेली वाढ यासारख्या समस्यांमुळे साखर उद्योग व परिणामी बँका अडचणीत राहिलेल्या दिसतात. या पार्श्वभूमीवर, साखर उद्योगासमोरील अडचणी सोडविणेबाबत दिनांक ०५, जुलै, २०१९ ते ०७ जुलै, २०१९ या कालावधीत 'साखर २०-२०' च्या माध्यमातून चर्चा घडवून आणली. 'साखर २०-२०' परिषदेमध्ये मा. केंद्रीय मंत्री श्री. नितिनजी गडकरी, मा. मुख्यमंत्री, मा. सहकार मंत्री, महाराष्ट्र शासन तसेच मा. खासदार व माजी केंद्रीय कृषी मंत्री श्री. शरदचंद्रजी पवार तसेच महाराष्ट्र राज्य सहकारी साखर कारखाना संघ व ऑल इंडिया शुगर फेडरेशनचे प्रतिनिधी, राज्य शासनाचेवतीने मा. सहकार आयुक्त, साखर आयुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क आयुक्त, उपनियंत्रक, वजनमापे असे सनदी व वरिष्ठ अधिकारी उपस्थित होते. याचबरोबर ऑल इंडिया शुगरस ट्रेडर्स असोसिएशनचे अध्यक्ष व प्रतिनिधी, शेतक-यांचे प्रतिनिधी, ऊस लागवड, किड नियंत्रण व पाणी व्यवस्थापनातील तज्ञ, साखर उद्योगाला लागणा-या मशिनरी व सेवा पुरवठादार, साखर कारखाना उद्योगातील तंत्रज्ञ व आर्थिक व्यवस्थापनामधील तज्ञ आणि खाजगी व सहकारी साखर उत्पादक यांचे २९३ प्रतिनिधींसह एकूण ५८६ प्रतिनिधी उपस्थित होते. परिषदेमध्ये साखर उद्योगाला लागणा-या मशिनरी व सेवा पुरवठादारांचे तसेच निवडक साखर कारखान्यांनी उत्पादित केलेल्या उपपदार्थांचे प्रदर्शन आयोजित केले होते.

परिषदेमध्ये साखर उद्योगाला आसवणी, सहवीज निर्मिती, इथेनॉल आणि बायोगॅस सारख्या जोड उद्योगांची आवश्यकता या निमित्ताने अधोरेखित झाली. या क्षेत्रातील नवीन शोध, यंत्रसामुग्री आणि तंत्रज्ञान याची माहिती कारखान्यांना मिळाली.

साखर उद्योगा संबंधातील विविध बाबींवर तज्ञांचे मार्गदर्शन, या उद्योगातील यशस्वी उद्योजकांचे अनुभव व तज्ञांच्या मार्गदर्शनामुळे उपस्थित प्रतिनिधींनी अतिशय समाधान व्यक्त केले. साखर पॅकींग, लेबलिंग, ब्रॅण्डिंग, साखर वाहतूक व वितरण व्यवस्था, ऊसाऐवजी बीटचा कच्चा माल म्हणून पर्याय, सेंद्रीय साखर निर्मिती, एफआरपी पॅटर्न, साखरेला



उठाव मिळावा यासाठी फुडपार्क, भविष्यातील साखर उद्योगाच्या यशस्वी वाटचालीसाठी झालेले चिंतन साखर उद्योगास निश्चितच मार्गदर्शक ठरणार आहे. महाराष्ट्र व देशातील अन्य ठिकाणच्या साखर उत्पादन खर्चातील तफावत व उत्पादन खर्चावर नियंत्रण मिळविण्यासाठी मा. श्री. शरदचंद्रजी पवार साहेबांनी केलेले मार्गदर्शन साखर उद्योगाला निश्चितच मार्गदर्शक ठरणार आहे.

साखर कारखान्यांच्या वरील सर्व अडचणींची दखल घेवून मा. केंद्रीय मंत्री श्री. नितिनजी गडकरी यांनी परिषदेनंतर, मा. केंद्रीय पेट्रोलियम मंत्री श्री. धर्मेन्द्र प्रधान यांच्या समवेत चर्चा घडवून राज्यातील साखर उद्योगासाठी अनेक महत्त्वपूर्ण निर्णय घेवून त्याबाबत सुधारित धोरणही तयार केले. आज त्याचा फायदा संपूर्ण साखर उद्योगाला होत आहे.

- आपल्या बँकेने जिल्हा बँकांच्या एस. एच. जी. बँक लिंकेजद्वारे स्वयंसहाय्यता बचत गटांना चालना देणेच्या दृष्टिकोनातून राज्यातील सर्व जिल्हा बँकांची एक दिवसीय कार्यशाळा दिनांक २३ ऑक्टोबर, २०१९ रोजी प्रशासकीय कार्यालय, वाशी, नवी मुंबई येथे आयोजित केली होती. सदर परिषदेस राष्ट्रीय बँक, पुणे, महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण जीवन्नीती मिशन (एम.एस.आर.एल.एम.) तसेच राष्ट्रीय ग्रामीण जीवन्नीती मिशन (एन.आर.एल.एम.) यांचे प्रतिनिधीसह जिल्हा बँकांचे प्रतिनिधी उपस्थित होते. तसेच विदर्भातील जिल्हा बँकांची एस.एच.जी बँक लिंकेज अनुषंगाने चर्चा करणेस्तव दिनांक १० जानेवारी, २०२० रोजी गडचिरोली जिल्हा बँकेत एक दिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले. सदर कार्यशाळेस एम.एस.आर.एल.एम चे प्रतिनिधी तसेच राष्ट्रीय बँकेचे डीडीएम व निवडक बचत गट प्रतिनिधी उपस्थित होते. राज्य बँकेची सहकार व ग्रामीण विकासासाठी कटीबध्दता व पालकत्वाची जबाबदारी या भूमिकेतून सदरचे प्रयत्न करण्यात येत आहेत. त्यास भविष्यात यश मिळेल अशी आशा आहे.

• राज्यस्तरीय बँकर्स कमिटी सभा (एसएलबीसी) :

बँक ऑफ महाराष्ट्र निमंत्रक असलेल्या स्टेट लेव्हल बँकर्स कमिटी सभेमध्ये (SLBC) अहवाल सालात सहकारी बँकांच्या खरीप व रब्बी पीक कर्जाचे उद्दिष्ट ₹ १८,१५५.५८ कोटी निश्चित करण्यात आले होते. अहवाल वर्षात या समितीच्या एकूण ४ सभा संपन्न झाल्या. या सभांद्वारे राज्यातील सर्व बँकांच्या पीककर्ज वाटपाच्या उद्दिष्ट पूर्ततेचा तसेच इतर कर्जाचा आढावा घेणेत आला.

(१०) मा. प्रशासकीय मंडळ नियुक्ती :

मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे दिनांक ०७ मे, २०११ रोजीच्या आदेशान्वये बँकेचे मा. संचालक मंडळ बरखास्त करण्यात येवून, द्विसदस्यीय मा. प्रशासकीय मंडळाची प्रथमतः नियुक्ती करण्यात आली. सदरच्या प्रशासकीय मंडळात दिनांक ०२ मे, २०१२ रोजी बदल करण्यात येवून, द्विसदस्यीय मा. प्रशासकीय मंडळाची नियुक्ती करण्यात आली. त्यानंतर दिनांक ०३ जुलै २०१५ रोजी मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे आदेशान्वये बदल करण्यात येवून, त्रिसदस्यीय मा. प्रशासकीय मंडळाची नियुक्ती करण्यात आली. तदनंतर दिनांक ०१ जुलै, २०१७ रोजी मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी बँकेच्या प्रशासकीय मंडळामध्ये दोन सदस्यांची व दिनांक ३ ऑगस्ट, २०१७ रोजीच्या आदेशान्वये एका सदस्यांची नियुक्ती करून ६ सदस्यीय प्रशासकीय मंडळ करण्यात आले.



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

यानंतर दिनांक ०५ जून, २०१८ रोजी राज्य बँकेवर प्रशासक म्हणून मा. श्री. विद्याधर वामनराव अनास्कर यांची नियुक्ती करण्यात आली असून, त्यांचे मदतीसाठी मा. श्री. संजय भेंडे व मा. श्री. अविनाश एल. महागांवकर या दोन सदस्यांची सहाय्य समिती नियुक्त करण्यात आली. त्यांचेपैकी मा. श्री. अविनाश एल. महागांवकर यांनी दिनांक ०९ जानेवारी, २०२० रोजी राजीनामा दिला आहे. मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी दिनांक ०९ जून, २०२० रोजीच्या पत्रानुसार व्दिसदस्यीय सहाय्य समितीची मान्यता रद्द करण्यात आल्याने सदरची समिती आता अस्तित्वात नसून मा. श्री. विद्याधर वामनराव अनास्कर हे बँकेचे प्रशासक म्हणून कामकाज पाहता आहेत.

मा. प्रशासक तसेच मा. सदस्य वा त्यांचे नातेवाईक यांनी राज्य बँकेकडून कोणतेही कर्ज घेतलेले नाही.

दिनांक ०७ फेब्रुवारी, २०१५ रोजीच्या मा. जिल्हा सहकारी निवडणूक अधिकारी तथा मा. विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था, मुंबई विभाग, मुंबई यांचे आदेशान्वये बँकेच्या मा. संचालक मंडळाची निवडणूक प्रक्रिया सुरु करण्यात आली होती. मात्र सदरच्या निवडणूक प्रक्रियेस मा. नागपूर उच्च न्यायालयात बँकेच्या सभासद अर्जकर्त्यांनी आव्हान दिल्याने मा. न्यायालयाचे आदेशान्वये निवडणूक प्रक्रिया स्थगित झाली आहे.

(११) सन २०१९-२० मधील महत्वाच्या बाबी :

- रिझर्व्ह बँकेने पेमेंट अँड सेटलमेंट सिस्टीम्स अँक्ट, २००७ चे कलम १८ अन्वये प्रदान केलेल्या अधिकारानुसार लोकहितास्तव डिजिटल व्यवहारातील उणिवाबाबत तक्रारींचा निपटारा करणेसाठी 'लोकपाल यंत्रणा' निर्माण करण्याची आवश्यकता व्यक्त करून Ombudsman Scheme for Digital Transaction 2019 प्रसारीत केली. त्यास अनुसरून बँकेने Ombudsman Scheme for Digital Transaction 2019 योजना प्रसूत केली.
- रिझर्व्ह बँक / राष्ट्रीय बँकेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार बँकेचे अॅसेट लायबिलिटी मॅनेजमेंट (ए.एल.एम.) धोरण प्रसूत करण्यात आले.
- नागरी / जिल्हा बँकांसाठी राबविण्यात येत असलेल्या विविध कर्ज धोरणांमध्ये बँकांच्या पात्रतेच्या अटींमध्ये सुधारणा करण्यात आल्या आहेत.
- रिटेल बँकिंग अंतर्गत वैयक्तिक वाहन खरेदी व गृहस्वप्नपूर्ती या कर्ज योजनांच्या कर्ज मंजूरीच्या अधिकारांमध्ये सुसूत्रता आणून सुधारणा करण्यात आल्या आहेत.
- बँकेचे खरेदी / वार्षिक देखभालीचे धोरण प्रशासकीय पातळीवरील खर्च मंजूरीचे व अधिकारांमध्ये सुधारणा करण्यात आल्या आहेत.
- फिनान्सियल इन्क्लुजन अंतर्गत प्राथमिक बचत खाते योजना (Basic Saving Bank Deposit Account) मध्ये रिझर्व्ह बँकेच्या दिनांक ०२ ऑगस्ट २०१९ रोजीच्या निर्देशानुसार सुधारणा करण्यात आल्या आहेत.
- राज्यातील बहुसंख्य नागरी सहकारी बँका सीसीआयएलच्या सभासद नसल्यामुळे त्यांना एनबीएस कॉल प्रणालीची सुविधा उपलब्ध होत नाही. त्यामुळे अशा बँकांना त्यांचेकडील दैनंदिन स्वरूपातील अतिरिक्त निधी कॉल मनी मध्ये गुंतवणूक करण्यास मर्यादा येतात. त्यामुळे नागरी बँकांनी राज्य बँकेकडे कॉल मनीद्वारे निधी गुंतवणूकीच्या सुविधेबाबत सातत्याने विचारणा केली. सहकारी बँकांच्या सदर मागणीचा विचार करून जिल्हा / नागरी सहकारी बँकांच्यावतीने कॉल मनी मध्ये गुंतवणूक करणेबाबतचे धोरण लागू करण्यात आले.



- राज्य बँकेकडून सहकारी संस्थांना (सभासदांना) थेट अथवा जिल्हा / नागरी सहकारी बँकांना केल्या जाणा-या विविध पतपुरवठ्याशी निगडित राज्य बँकेच्या भाग वसुलीच्या धोरणात सुधारणा करण्यात आली आहे.
- नागरी / जिल्हा बँकांसाठी देशांतर्गत तसेच विदेशी बँक हमी पतपत्र प्रस्थापित करणेसाठी नॉन फंड बेसड व प्रिशिपमेंट / पोस्टशिपमेंट / पॅकिंग क्रेडिट इन फॉरेन करन्सी फंड बेसड मर्यादा मंजूर करणेबाबतचे धोरणात सुधारणा करण्यात आली आहे.
- अनुत्पादित वर्गवारीमध्ये संस्थात्मक व रिटेल बँकिंग अंतर्गतच्या कर्जदारांच्या वसुलीमधून व्याज व मुद्दल यापोटी समायोजन करणेबाबतच्या धोरणात सुधारणा करण्यात आल्या.
- रिटेल बँकिंग अंतर्गत वाहन खरेदी, सोनेतारण व गृहस्वप्नपूर्ती घरकर्ज या कर्ज योजनांमध्ये सुधारणा करण्यात आल्या.
- देशांतर्गत बँक हमी प्रस्थापित करणेबाबतच्या प्रचलित धोरणात सुधारणा करण्यात आल्या.
- महानगरातील ५०० वा त्यापेक्षा जास्त सभासद असलेल्या गृहनिर्माण संस्थेत लॉकर सुविधा उपलब्ध करून देणेबाबतचे धोरण प्रसूत करण्यात आले.
- बँकेचा ग्राहकवर्ग वाढावा व व्यवसाय वाढीसाठी सीपीआयटी विभागाने मा. प्रशासक सभेपुढे सादर केलेल्या प्रस्तावानुषंगाने झालेल्या निर्णयानुसार सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षात ६ वेळेस मुदत टेवीवरील व्याजदरात बदल केले आहेत. तसेच कर्जावरील व्याजदरातही सुधारणा / बदल करण्यात आले.
- ग्राहक संरक्षण अन्न व नागरी पुरवठा मंत्रालय, भारत सरकार यांनी दिनांक १२ सप्टेंबर, २०१९ रोजीच्या अधिसूचनेनुसार जाहीर केलेल्या साखर निर्यातपोटी प्राप्त होणा-या अनुदानापोटी राज्य बँकेने साखर कारखान्यांना सन २०१९-२० करिता अल्पमुदती / मुदती कर्जमर्यादा मंजूर करणेबाबतचे धोरण प्रसूत केले.
- राज्य बँकेमार्फत अल्पमुदती व खेळते भांडवली कर्जमर्यादा घेणा-या साखर कारखान्यांना आसवनी प्रकल्पांतर्गत सहकारी / खाजगी साखर कारखाने, त्यांनी उत्पादित केलेल्या इथेनॉल बिलांच्या अदायगीपोटी येणे असलेल्या बिलांचे डिस्काउंटिंग करून कारखान्यास रक्कम उपलब्ध करून देणेबाबतचे धोरण प्रसूत करण्यात आले.
- केंद्र सरकारच्या दिनांक ३१ जुलै, २०१९ रोजीच्या ग्राहक संरक्षण, अन्न व नागरी पुरवठा मंत्रालय यांनी साखर कारखान्यांनी उत्पादित केलेल्या साखरेवैकी बफर स्टॉक करणे अनुषंगाने नीटिफीकेशननुसार राज्य बँकेने याबाबत धोरण तयार करून प्रसूत केले.
- बँकेच्या संगणक प्रणाली सपोर्ट मिळणेच्या अनुषंगाने आय.टी. विभागामार्फत आय. टी. सिक्युरिटी पॉलिसी व सायबर सिक्युरिटी पॉलिसी निश्चित करण्यात आली.
- राज्य बँक कर्जपुरवठा करीत असलेल्या सहकारी / खाजगी साखर कारखान्यांसाठी हंगाम २०१९-२० चे बिगर हंगामातील खर्चासाठी अल्पमुदत कर्ज पुरवठा धोरणामध्ये सुधारणा करण्यात आली.
- राज्य बँक कर्जपुरवठा करीत असलेल्या सहकारी / खाजगी साखर कारखान्यांसाठी हंगाम २०१९-२० करिता मंजूर करावयाच्या खेळते भांडवली कर्जाचे धोरणात सुधारणा करण्यात आल्या.



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

- राज्य बँकेमार्फत खेळते भांडवली कर्ज घेणा-या सहकारी / खाजगी साखर कारखान्यांना हंगाम २०१७-१८ व हंगाम २०१८-१९ मध्ये साखर उत्पादन घेणा-या कारखान्यांना त्यांचे ऊस पुरवठादार शेतक-यांना एफआरपी प्रमाणे प्रलंबित ऊस बिलाची देय रक्कम आदा करण्यासाठी केंद्र शासनाने दिनांक ०२ मार्च, २०१९ रोजीचे राजपत्रान्वये जाहीर केलेल्या योजनेनुरूप 'राज्य बँक सॉफ्ट लोन - २०१९' ही कर्ज योजना प्रसृत केली.

मा. प्रशासकांच्या आदेशावरून

(डॉ. ए. आर. देशमुख)

व्यवस्थापकीय संचालक

मुंबई.

दिनांक : ०५ मार्च, २०२१



आर्थिक पत्रके सन २०१९-२०



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

दिनांक ३१ मार्च, २०२० चा ताळेबंद

	परिशिष्ट क्रमांक	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
भांडवल व देणी			
भागभांडवल	१	५७८,३८,१६,०००.००	५४४,८४,५२,०००.००
गंगाजळी व इतर निधी	२	४५३०,७३,१७,८०१.३१	३७३४,२१,२४,५९३.५४
ठेवी	३	२०८४८,९९,०९,४५२.४६	१५८३९,८६,८६,९३३.७६
घेतलेली कर्जे	४	६५७६,५२,०२,९२७.२४	६९०६,७२,७२,४५९.४०
इतर देणी व तरतुदी	५	१५१७,७३,४१,४४३.२८	१२३०,१८,३३,४०६.५६
एकूण :		३४०५२,३५,८७,६२४.२९	२८२५५,८३,६९,३९३.२६
जिंदगी व येणी			
रोख शिल्लक, रिझर्व्ह बँक आणि स्टेट बँक ऑफ इंडिया कडील शिल्लक	६	६११,६०,८०,३२०.८७	६३१,४८,८४,३४२.८६
इतर बँकांतील शिल्लक व मनी ऍट कॉल ऍण्ड शॉर्ट नोटीस	७	२६१०,१८,१७,२१७.७७	१८४८,८८,३४,०२२.४३
गुंतवणूक	८	८०९५,६८,६९,६१७.०२	४७९५,५९,११,०५३.९९
कर्जे	९	२०८१७,२३,७७,९२७.६७	१९५९९,५३,६०,६७०.६७
कायम मालमत्ता	१०	१५१,५२,६३,७६८.४५	१५७,९३,२०,२०६.७९
इतर मालमत्ता	११	१७६६,११,७८,७७२.५१	१२२२,४०,५९,०९६.५२
एकूण :		३४०५२,३५,८७,६२४.२९	२८२५५,८३,६९,३९३.२६
संभवनीय देणी	१२	३२९,८५,७६,७०५.००	२७०,६२,५७,१९४.००
वसुलीसाठी आलेले चेकस् व उलट बाजुप्रमाणे	१२(अ)	८१५,८३,१७,६६८.३४	६९८,६७,३४,६६१.६०
महत्वाच्या हिशेबाच्या पॉलीसी	१८		
नोटस् टू अकौंटस्	१९		

उपरोक्त नमूद परिशिष्टे ताळेबंदाचा अविभाज्य भाग आहेत.

मे. डि. ए. चौगुले अँड असोसिएटस्
चार्टर्ड अकौंटंटस्

डि. ए. चौगुले
एम.नं.०३८४०२
(एफआर नं.१४३९९८८८)

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई करिता

विद्याधर व्ही. अनास्कर
प्रशासक

डॉ. ए. आर. देशमुख
व्यवस्थापकीय संचालक

डी.एन. दिघे
सरव्यवस्थापक
(सीपीआयडी)

ठिकाण : मुंबई
दिनांक : १९ ऑगस्ट, २०२०

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)



दिनांक ३१ मार्च, २०२० रोजी संपलेल्या वर्षाचे नफा -तीटा पत्रक

	परिशिष्ट क्रमांक	दिनांक ३१ मार्च २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च २०१९ (₹)
१. उत्पन्न			
मिळालेले व्याज	१३	२५१२,६२,६२,६७७.६५	१८५९,४२,९३,०५३.७५
इतर उत्पन्न	१४	९७२,०५,५२,९७७.०७	८०,०४,००,८००.०४
एकूण :		३४८४,६८,१५,६५४.७२	१९३९,४६,९३,८५३.७९
२. खर्च			
दिलेले व्याज	१५	१६२३,५१,५४,८५७.१६	१२४४,१६,९३,८५४.८०
व्यवस्थापन खर्च	१६	२००,८१,७२,८०१.०५	१९१,५८,६९,९१६.१६
तरतुदी आणि इतर	१७	१३३५,३४,७८,२४३.१७	२५२,३५,९२,१५१.७६
एकूण :		३१५९,६८,०५,९०१.३८	१६८८,११,५५,९२२.७२
३. नफा / (तीटा)			
चालू वर्षातील नक्त नफा / (तीटा)		३२५,००,०९,७५३.३४	२५१,३५,३७,९३१.०७
मागील वर्षातील शिल्लक नफा / (तीटा)		६०१.९२	७२.८५
एकूण :		३२५,००,१०,३५५.२६	२५१,३५,३८,००३.९२

मे. डि. ए. चौगुले अॅण्ड असोसिएटस्
चार्टर्ड अकौंटंटस्

डि. ए. चौगुले
एम.नं.०३८४०२
(एफआर नं.१४३९९८८८)

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई करिता

विद्याधर व्ही. अनास्कर
प्रशासक

डॉ. ए. आर. देशमुख
व्यवस्थापकीय संचालक

डी.एन. दिघे
सर्वव्यवस्थापक
(सीपीआयडी)

ठिकाण : मुंबई
दिनांक : १९ ऑगस्ट, २०२०



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट - १	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
भागभांडवल		
१. अधिकृत भागभांडवल (सरकारी भरणा वगळून) सर्वाना विक्रीस खुले प्रत्येकी ₹ १,०००/- चे १,००,००,००० भाग	१०००,००,००,०००.००	१०००,००,००,०००.००
२. भरवाई झालेले भागभांडवल		
अ) वैयक्तिक, फर्मस, कंपनी व इतर प्रत्येकी ₹ १,०००/- चे १,११,३०६ भाग	११,१३,०६,०००.००	४,३२,७०,०००.००
ब) सहकारी संस्थांचे प्रत्येकी ₹ १,०००/- चे ४६,७२,५१० भाग	४६७,२५,१०,०००.००	४४०,५१,८२,०००.००
क) महाराष्ट्र राज्य सरकार ₹ १,०००/- पूर्ण भरलेले १०,००,००० भाग	१००,००,००,०००.००	१००,००,००,०००.००
एकूण :	५७८,३८,१६,०००.००	५४४,८४,५२,०००.००

परिशिष्ट - २	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
गंगाजळी व इतर निधी		
१. वैधानिक गंगाजळी निधी		
सुरुवातीची शिल्लक	५९३,३६,३९,०२१.७४	५३०,५२,५४,५२०.७४
अधिक : वर्षातील जमा (उपविधीप्रमाणे सन २०१८-१९ च्या नक्त नफ्याच्या २५%)	६२,८३,८४,५०१.००	५०,३६,५६,९४७.००
२. म. रा. सह. बँक शेती पतस्थिरता निधी		
सुरुवातीची शिल्लक	४८०,२७,७६,६५९.००	४२९,१३,४९,९९८.००
अधिक : वर्षातील जमा (उपविधीप्रमाणे सन २०१८-१९ च्या नक्त नफ्याच्या १५% व ३% व्याज)	५१,१४,२६,६६१.००	४२,७१,८४,९४४.००
३. इमारत निधी		
सुरुवातीची शिल्लक	३४,४१,३२,०००.००	३४,०२,६८,०००.००
अधिक : वर्षातील जमा (सन २०१८-१९ च्या नक्त नफ्याची विभागणी)	३८,६४,०००.००	०.००
४. लाभांश समिकरण निधी	४८,८३,०००.००	४८,८३,०००.००
५. भांडवल निधी (कर्जरीखे)	८५,९०,०००.००	८५,९०,०००.००
६. गुंतवणूक चढउतार निधी		
सुरुवातीची शिल्लक	१५७,२५,००,०००.००	१०७,२५,००,०००.००
अधिक : वर्षातील जमा (सन २०१८-१९ च्या नक्त नफ्याची विभागणी)	५०,००,००,०००.००	२५,००,०००.००

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)



परिशिष्ट - २	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
७. आयकर कायदा कलम ३६ (१) (viii) नुसार खास निधी	७७,४०,४२,८६७.००	४७,५०,५४,८८८.००
सुरुवातीची शिल्लक	४७,५०,५४,८८८.००	३६,३५,३३,८८८.००
अधिक : वर्षातील जमा	२९,८९,८७,९७९.००	११,१५,२१,०००.००
८. सर्वसाधारण राखीव निधी	४८८,६८,५१,९२८.२५	८८२,७६,९४,५९९.२५
सुरुवातीची शिल्लक	८८२,७६,९४,५९९.२५	७९६,४५,१९,८५९.२५
अधिक : वर्षातील जमा (सन २०१८-१९ च्या नक्त नफ्याची विभागणी, 'ब' वर्ग सभासदत्व फी, मागणी न केलेला लाभांश व पुनर्मूल्यांकन निधीकडून वर्ग)	६१,९८,५७,३२९.००	८६,३१,७४,७४०.००
वजा : वर्षातील घट	४५५,२७,००,०००.००	०.००
९. भांडवली तूट निधी	१,३५,८१,२२७.०६	१,३५,८१,२२७.०६
१०. बुडीत व संशयित कर्ज निधी	२११७,४५,४८,१९६.०४	११७५,७३,०९,१०७.९०
सुरुवातीची शिल्लक	११७५,७३,०९,१०७.९०	११८१,३५,०२,४१८.५८
अधिक : वर्षातील जमा	१०१२,१०,३५,६४६.५८	३८,०९,९६,२५१.३०
वजा : वर्षातील घट	७०,३७,९६,५५८.४४	४३,७१,८९,५६१.९८
११. ८.५०% बुडीत व संशयित कर्ज निधी आयकर कायदा ३६ (१) (vii अ) नुसार	१३०,८१,५१,८०३.९६	७४,२६,९०,८९२.१०
सुरुवातीची शिल्लक	७४,२६,९०,८९२.१०	३८,०४,६९,८९२.१०
अधिक : वर्षातील जमा	७०,३७,९६,५५८.४४	३६,२२,२१,०००.००
वजा : वर्षातील घट	१३,८३,३५,६४६.५८	०.००
१२. गुंतवणूक घसारा निधी	०.००	६१,८७,८७,३०९.५७
सुरुवातीची शिल्लक	६१,८७,८७,३०९.५७	३२,६९,१०,६६५.७५
अधिक : वर्षातील जमा	०.००	१००,२३,७५,३८१.७७
वजा : वर्षातील घट	६१,८७,८७,३०९.५७	७१,०४,९८,७३७.९५
१३. अनुत्पादित गुंतवणूक निधी	५,००,०००.००	५,००,०००.००
१४. पुनर्मूल्यांकन निधी	१२३,३१,१०,७४३.००	१३७,०१,२३,०४७.००
सुरुवातीची शिल्लक	१३७,०१,२३,०४७.००	१५२,२३,५८,९४१.००
वजा : वर्षातील घट	१३,७०,१२,३०४.००	१५,२२,३५,८९४.००
१५. नफा-तोटा खाते शिल्लक	३२५,००,१०,३५५.२६	२५१,३५,३८,००३.९२
अ) चालू वर्षाचा नफा	३२५,००,०९,७५३.३४	२५१,३५,३७,९३१.०७
ब) मागील वर्षाचा संचित नफा /(-) तोटा	६०१.९२	७२.८५
एकूण :	४५३०,७३,१७,८०१.३१	३७३४,२१,२४,५९३.५४



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट - ३	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
ठेवी		
अ. १. चालू ठेवी	८४५,७३,४९,७७०.६६	८७७,२८,३४,२७५.६५
(i) बँका	७५३,९९,७६,३६८.६०	७३६,३६,६७,३७४.९३
(ii) इतर	९१,७३,७३,४०२.०६	१४०,९१,६६,९०१.५२
२. बचत ठेवी	७६४,२५,६९,८६३.४०	७६२,६०,२०,१११.५२
३. मुदत ठेवी	१९२३८,९९,८९,८१८.४०	१४१९९,९८,३२,५४६.५९
(i) बँका	१६०४९,३८,७५,९५७.००	१०८४४,२५,०२,४७६.००
(ii) इतर	३१८९,६१,१३,८६१.४०	३३५५,७३,३०,०७०.५९
एकूण : (१+२+३)	२०८४८,९९,०९,४५२.४६	१५८३९,८६,८६,९३३.७६
ब. १. भारतातील शाखांमधील ठेवी	२०८४८,९९,०९,४५२.४६	१५८३९,८६,८६,९३३.७६
२. भारताबाहेरील ठेवी	०.००	०.००
एकूण :	२०८४८,९९,०९,४५२.४६	१५८३९,८६,८६,९३३.७६

परिशिष्ट - ४	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
घेतलेली कर्जे		
१. भारतातील घेतलेली कर्जे	६५७६,५२,०२,९२७.२४	६९०६,७२,७२,४५९.४०
(i) राष्ट्रीय बँक	६०६२,६१,९९,०४०.००	६२७२,१३,३६,८५०.००
(ii) इतर बँका	०.००	०.००
(iii) इतर संस्था	५१३,९०,०३,८८७.२४	६३४,५९,३५,६०९.४०
२. भारताबाहेरील कर्जे	०.००	०.००
एकूण : (१+२)	६५७६,५२,०२,९२७.२४	६९०६,७२,७२,४५९.४०
वरील १ व २ घेतलेल्या कर्जापिकी तारणावर	४९९,९६,७२,४८७.२४	५९९,५८,६७,४०९.४०

परिशिष्ट - ५	दिनांक ३१ मार्च २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च २०१९ (₹)
इतर देणी व तरतूदी		
१. देय व्याज :		
अ) ठेवीवरील	१००,९५,१४,४८१.००	३३,५७,९७,१७५.००
ब) घेतलेल्या कर्जावरील	२०,७३,८४,५४१.३८	१८,१५,३२,२३२.८८
२. शाखा व्यवहार (निव्वळ)	२,०६,८०,४३३.५५	१८,१६,१०५.४३

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)



परिशिष्ट - ५	दिनांक ३१ मार्च २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च २०१९ (₹)
३. देय बीले	४१,८१,७१२.३६	३,४२,०५,८३३.७५
४. डिव्हिडंड वॉरंट	१०,१६,७८,९३१.००	८५,३९,५२३.६७
५. कर्मचारी ग्रॅज्युईटी निधी तरतूद	४,०४९.२२	५,३६,६०,७७२.२२
६. कर्मचारी हक्काच्या रजेपोटी तरतूद	८०,६४,१८,५८८.००	७९,०१,३३,३६२.००
७. सॅन्डी क्रेडिटर्स	४०,४९,००,२९६.४०	१५,९६,८२,७७२.८२
८. आयकर तरतूद	८९१,०९,८२,६२९.००	६४०,५५,३१,६२९.००
९. जमा वसुली विनियोगासाठी प्रलंबित खाते	१६,६४,७४,७५३.६७	२०,७८,३५,३८६.६७
१०. स्टेल ड्राफ्ट	७९,६७,०६६.७९	२९,९७,२८३.६१
११. मेन्स प्रॉफीट	१,७५,७८,०००.००	१,३३,८४,०००.००
१२. देय खर्च	३,६५,४४,४२३.५८	३,३१,८९,४७४.०४
१३. एनईएफटी / आरटीजीएस सेटलमेंट अकौंट	२,२०,४४,८१६.६६	०.००
१४. इतर देणी	६६,७६,०९२.५९	७३,६८,७२२.१८
१५. जीएसटी देय खाते	४१,५३,३२७.३५	५७,५०,५४९.१०
१६. भाग खरेदी जमा रक्कम	८१,३९,०००.००	२,८३,५०,०००.००
१७. सेवक कल्याण निधी	१,१२,००,०००.००	५०,००,०००.००
१८. धर्मदाय निधी	१,७७,६३,०५१.००	१,२७,६३,०५१.००
१९. सहकार शिक्षण व सभासद प्रशिक्षण निधी	१,२०,००,०००.००	१,१५,००,०००.००
२०. सहकार संवर्धन निधी	१,२४,००,०००.००	०.००
२१. ग्रामीण कारागीर हमी हक्क निधी	६५,१९,४६०.७५	६५,१९,४६०.७५
२२. इतर	१४,७७,७८८.९८	१५,०७,३४२.३३
२३. तरतूदी:		
अ) उत्तम जिंदगीपोटी केलेली तरतूद	७०,००,००,०००.००	६२,००,००,०००.००
ब) भारतीय अन्न महामंडळ (एफसीआय) पोटी केलेली तरतूद	५,५८,००,०००.००	५,७६,६५,०००.००
क) थकीत व्याज निधी	२३५,४८,५८,०००.००	३१०,१८,२५,०००.००
ड) सॅन्डी डेटर्स व इतर जिंदगीची तरतूद	२७,००,००,०००.००	२१,५२,७८,७३०.११
एकूण :	१५१७,७३,४१,४४३.२८	१२३०,१८,३३,४०६.५६



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट - ६	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
हातातील, रिझर्व्ह बँकेतील आणि स्टेट बँक ऑफ इंडिया कडील शिल्लक :		
१) रोख शिल्लक	१३,३५,१४,३४४.९६	१८,०३,७६,७५८.४६
२) परदेशी चलनातील रोख शिल्लक	०.००	०.००
३) रिझर्व्ह बँकेकडील चालू खात्यावरील शिल्लक	५९६,५९,२१,९५९.०५	६११,७३,११,२२८.४१
४) स्टेट बँकेकडील चालू खात्यावरील शिल्लक	१,६६,४४,०१६.८६	१,७१,९६,३५५.९९
एकूण :	६११,६०,८०,३२०.८७	६३१,४८,८४,३४२.८६

परिशिष्ट - ७	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
इतर बँकांतील शिल्लक व मनी अँट कॉल अँड शॉर्ट नोटीस		
१. चालू ठेवी	४६,३९,६१,८९१.७७	११२,६३,८९,५८५.४३
अ) परदेशी बँकांमधील	१८,९३,९८,३७१.७८	१४,६३,६६,८६२.००
ब) व्यापारी बँकांमधील	२७,०१,६४,४४९.७५	९७,५६,२७,९४०.७९
क) सहकारी बँकांमधील	४३,९९,०७०.२४	४३,९४,७८२.६४
२. बचत खाते	०.००	०.००
३. मुदत ठेव	२५६३,७८,५५,३२६.००	१२७६,२४,४४,४३७.००
४. मनी अँट कॉल अँड शॉर्ट नोटीस	०.००	४६०,००,००,०००.००
अ) बँकांमध्ये	०.००	४६०,००,००,०००.००
ब) इतर संस्थांमध्ये	०.००	०.००
क) सीबीएलओ	०.००	०.००
एकूण :	२६१०,१८,१७,२१७.७७	१८४८,८८,३४,०२२.४३

परिशिष्ट - ८	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
गुंतवणूक		
१. सरकारी (केंद्र व राज्य) कर्जरीख्यांमध्ये	८०३९,२१,९४,६१७.०२	४७८९,१२,३६,०५३.९९
२. इतर विश्वस्त कर्जरीख्यांमध्ये	०.००	०.००
३. सहकारी व इतर संस्थांचे भाग	१६,३५,०००.००	१६,३५,०००.००
४. बॉण्डस् ऑफ पब्लिक सेक्टर अंडरटेकींग	५६,३०,४०,०००.००	६,३०,४०,०००.००
५. इतर (कमर्शियल पेपर्स, म्युच्युअल फंड व इतर)	०.००	०.००
एकूण :	८०९५,६८,६९,६१७.०२	४७९५,५९,११,०५३.९९

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)



परिशिष्ट - ९	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
कर्ज		
अ. १) बिले खरेदी / डिस्काउंटिंग	५२,०९,७८८.००	०.००
२) कॅश क्रेडीट्स, ओव्हरड्राफ्ट्स आणि मागणी करताच परत करावयाची कर्ज	७८५४,१९,६२,३५३.९१	८३८६,४९,९७,२३९.५३
३) मुदती कर्ज		
अल्प मुदत	६९५४,३५,०७,०२२.५५	६९९६,११,७४,४९१.४२
मध्यम मुदत	५०२४,७२,७९,११९.३०	३७१५,१६,४९,५२३.९३
दीर्घ मुदत	९८३,४४,१९,६४३.९१	५०१,७५,३९,४१५.७९
एकूण :	२०८१७,२३,७७,९२७.६७	१९५९९,५३,६०,६७०.६७
ब. १) तारणावर	२०५८९,९८,६७,३५८.५७	१९४५१,५२,१३,६९७.८०
२) बँक / सरकारी हमीवर	०.००	०.००
३) विनातारण	२२७,२५,१०,५६९.१०	१४८,०१,४६,९७२.८७
एकूण :	२०८१७,२३,७७,९२७.६७	१९५९९,५३,६०,६७०.६७
क. १ भारतातील कर्ज		
(i) अग्रक्रम क्षेत्र	६३५२,२९,२५,५७१.००	६९५७,७०,२७,६५६.००
(ii) सार्वजनिक क्षेत्र (एफसीआय)	२०००,००,००,०००.००	१०००,००,००,०००.००
(iii) बँका	८३,२५,६४,४७६.६९	५९,५१,९५,३६६.३९
(iv) इतर क्षेत्र	१२३८१,६८,८७,८७९.९८	११५८२,३१,३७,६४८.२८
एकूण :	२०८१७,२३,७७,९२७.६७	१९५९९,५३,६०,६७०.६७
क. २ भारताबाहेरील कर्ज	०.००	०.००
एकूण : (क १ आणि क २)	२०८१७,२३,७७,९२७.६७	१९५९९,५३,६०,६७०.६७

परिशिष्ट - १०	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
कायम मालमत्ता		
१. जमीन व इमारती		
आरंभीची शिल्लक (दिनांक ३१ मार्च २०१९)	१४८,२८,१७,८७४.३४	१६०,६३,८२,१३६.३४
अधिक : चालू वर्षातील वाढ	०.००	३,८६,४०,०००.००
वजा : विक्री	१,७८६.००	०.००
वजा : चालू वर्षातील घट (पुनर्मूल्यांकित इमारतीवरील घसारा)	१३,७०,१२,३०४.००	१५,२२,३५,८९४.००
वजा : घसारा	१,०९,०३,३४०.००	९९,६८,३६८.००
एकूण :	१३३,४९,००,४४४.३४	१४८,२८,१७,८७४.३४



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट - १०	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
२. फर्निचर व फिक्श्चर्स		
आरंभीची शिल्लक (दिनांक ३१ मार्च २०१९)	५,६८,७०,६९८.४२	५,८७,४१,१४८.५४
अधिक : चालू वर्षातील वाढ	७९,१९,०९०.७०	६९,१६,३४७.३०
वजा : विक्री	४,१२,००८.५९	१०,४८,१५४.४२
वजा : चालू वर्षातील घसारा	७५,६५,५८७.००	७७,३८,६४३.००
एकूण :	५,६८,१२,१९३.५३	५,६८,७०,६९८.४२
३. संगणक		
आरंभीची शिल्लक (दिनांक ३१ मार्च २०१९)	१,५९,६३,५९९.५१	७४,०५,४१३.८९
अधिक : चालू वर्षातील वाढ	१,६९,३३,०२९.७०	१,५८,८३,२६८.३६
वजा : विक्री	०.००	७०.३४
वजा : चालू वर्षातील घसारा	१,३०,६५,४५४.८२	७३,२५,०१२.४०
एकूण :	१,९८,३१,१७४.३९	१,५९,६३,५९९.५१
४. मोटर वाहने		
आरंभीची शिल्लक (दिनांक ३१ मार्च २०१९)	१,२४,९५,०२८.५०	७८,२९,६१७.५०
अधिक : चालू वर्षातील वाढ	०.००	७२,०८,२८९.००
वजा : विक्री	०.००	३,५५,०२०.००
वजा : चालू वर्षातील घसारा	१८,६१,१३२.००	२१,८७,८५८.००
एकूण :	१,०६,३३,८९६.५०	१,२४,९५,०२८.५०
एकूण : (१+२+३+४)	१४२,२१,७७,७०८.७६	१५६,८१,४७,२००.७७
५. कॅपिटल वर्क इन प्रोग्रेस	९,३०,८६,०५९.६९	१,११,७३,००६.०२
एकूण : (१ ते ५)	१५१,५२,६३,७६८.४५	१५७,९३,२०,२०६.७९
परिशिष्ट - ११	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
इतर मालमत्ता		
१. येणेव्याज		
अ) अनुत्पादीत कर्जावरील	२३५,४८,५७,५२३.४०	३१०,१८,२३,२२९.१३
ब) गुंतवणूकीवरील	१६५,२६,५२,३९९.००	१००,००,८९,५६७.६५
क) इतर संस्था	०.००	२,००,३७९.००
२. उद्गम कर (टीडीएस)	५,५८,१६,४२४.००	५,५६,९६,१४१.००
३. आयकर भरणा	८५७,३५,१८,५९९.००	६२१,०२,१८,५९९.००

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)



परिशिष्ट - ११	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
४. आयकर येणेबाकी	६,७६,४८,३२४.००	८,८७,९६,४६१.००
५. स्टेशनरी व स्टॅम्प्स	२६,०९,८३१.०४	२५,६७,४४६.९५
६. स्थगित कर येणी	४५५,२४,४३,१६५.२०	१४९,४९,९२,१६५.२०
७. पुर्वदत्त खर्च	२८,२७,७७२.९९	६२,७७,०५७.३६
८. अनामत ठेव (सीसीआयएल, सीबीएलओ व इतर संस्था)	२७,२६,९०,६३३.७१	२२,२३,३६,०९६.९१
९. सॅन्डी डेटर्स	९,८१,६४,४१६.९९	८८,५३,७७१.२८
१०. अग्रिम भाडे	६०,०२,०८४.००	६०,६८,२२१.५०
११. क्लिअरिंग हाऊस	९१,६०,९९३.२५	१,१८,४५,९०१.८८
१२. जीएसटी इनपुट क्रेडिट	५५,११,२९१.७०	६१,९२,५१५.२२
१३. इतर	७२,७५,३१४.२३	८१,०१,५४३.४४
एकूण :	१७६६,११,७८,७७२.५१	१२२२,४०,५९,०९६.५२

परिशिष्ट - १२	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
संभवनीय देणी		
१. बँक हमी	१६४,०२,५१,३००.००	८६,२५,६०,२७६.००
२. पत पत्रांपोटी	३०,४३,७९,२००.००	५२,५४,९९,९८०.००
३. परदेशी चलन करार	०.००	२,२६,०७,८५६.००
४. परदेशी बिलापोटी देयता	१३,७९,१९७.००	०.००
५. आयकरापोटी देणी	२९,१३,४९,५२६.००	२५,०४,६४,५६६.००
६. कर्ज म्हणून मान्य न झालेले क्लेमस	१,९६,४४,०००.००	१,९६,४४,०००.००
७. पेंडिंग लिगल केसेस	८७,७४,९१,०००.००	८७,५७,५०,०००.००
८. डिपॉझिट एज्युकेशन अँड अवेरनेस फंड (डेफ)	१६,४०,८२,४८२.००	१४,९७,३०,५१६.००
एकूण :	३२९,८५,७६,७०५.००	२७०,६२,५७,१९४.००

परिशिष्ट - १२(अ)	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
दुबेरजी नोंदीचा तपशिल		
१. प्रिन्सीपल स्टेट पार्टनरशिप फंड	४,९६,९९,९६०.३३	४,९६,९९,९६०.३३
२. वसुलीस्तव पाठविलेली बिले	५०,०००.००	६,०००.००
३. उत्पादीत जिंदगीवरील व्याज	१७६,५०,०५,४४५.६८	५७,३१,६२,८९६.६८
४. अनुत्पादीत जिंदगीवरील वसूल न झालेले व्याज	६२१,३१,२९,१२०.०५	६२४,६४,७७,८०६.३४



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

५. अनुत्पादीत जिंदगीवरील बसूल न झालेले व्याज (रिटेल)	३,४८,३४,७९४.०२	२,५८,५३,४४०.२०
६. एकरकमी परतफेड योजना (ओ.टी.एस.) सस्पेन्स	९,०८,७३,९९२.६६	९,९४,०७,४४७.०५
७. एकरकमी परतफेड योजना (ओ.टी.एस.) एनपीए व्याज सस्पेन्स	४७,२५,९५५.६०	९,२७,९९९.००
एकूण :	८९५,८३,९७,६६८.३४	६९८,६७,३४,६६९.६०

परिशिष्ट - १३	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
मिळालेले व्याज :		
१. कर्जावरील	१८३५,४६,५३,८९८.००	१३२७,७४,००,५३९.७८
२. गुंतवणूकीवरील	६४९,७५,४८,८४३.४९	४९९,८८,७७,५२३.७५
३. इतर	२७,४०,६०,०९६.९६	३९,८०,९४,९९०.२२
एकूण :	२५९२,६२,६२,६७७.६५	१८५९,४२,९३,०५३.७५

परिशिष्ट - १४	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
इतर उत्पन्न :		
१. कमिशन	९,९२,३९,४७७.८६	४,९६,६३,७९५.२९
२. विदेश चलन व्यवहारातील नफा	७५,००,६७९.६५	६३,४३,२३८.००
३. रोखे विक्रीतील नफा	५३,३२,७९९,०६३.७३	९३,९८,२९,३९९.२५
४. प्रोसेसिंग फिस्	६,९०,४४,६८२.७०	५,९४,७०,७६६.२०
५. लॉकर्स भाडे	९,०४,८३,८३४.८३	९,०५,२६,३०९.५३
६. कायम मालमत्ता विक्रीतील नफा	३५,७३५.४५	९,८०,८९५.०९
७. कमिटमेंट चार्जेस	३४,०६,०९२.५०	३२,५५,४५९.००
८. एटीएम चार्जेस	६३,९६,९०५.९०	५९,९०,९८८.७९
९. किरकोळ उत्पन्न	२,०५,५९,४०२.८८	९,४२,४९,२५८.८४
१०. निर्लेखित केलेल्या कर्जाची बसुली	९,९७,६००.००	०.००
११. स्थगित कर उत्पन्न	३०५,७४,५९,०००.००	०.००
१२. थकित व्याज निधीतील अतिरिक्त तरतूद राईट बँक	७४,६९,६७,०००.००	३७,४५,९६,५८६.९३
१३. अतिरिक्त गुंतवणूक घसारा निधी राईट बँक	६९,८७,८७,३०९.५७	०.००
१४. भारतीय अन्न व महामंडळ (एफसीआय) प्रोव्हिजन राईट बँक	९८,६५,०००.००	२०,३५,०००.००
१५. रिस्ट्रक्चर अकौंट प्रोव्हिजन राईट बँक	०.००	९५,०२,६०,०००.००
१६. सर्वसाधारण राखीव निधी राईट बँक	४५५,२७,००,०००.००	०.००
एकूण :	९७२,०५,५२,९७७.०७	८०,०४,००,८००.०४

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)



परिशिष्ट - १५	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
दिलेले व्याज		
१. टेवीवरील	१२०६,१०,१५,७४७.९४	८१८,२९,२३,२९१.८७
२. घेतलेल्या कर्जावरील		
अ) नाबाई	३५०,२८,६७,३०२.००	३२८,२३,८१,२३१.००
ब) इतर	८,४१,४३,४९१.२२	४३,५६,७०,१९७.६६
३. इतर व्याज	५८,७१,२८,३१६.००	५४,०७,१९,१३४.२७
एकूण :	१६२३,५१,५४,८५७.१६	१२४४,१६,९३,८५४.८०

परिशिष्ट - १६	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
व्यवस्थापन खर्च		
१. पगार व भत्ते, सानुग्रह अनुदान, ग्रॅज्युईटी इ.	१३७,४६,५८,७३८.४०	१३४,३१,७४,१७७.९९
२. भाडे, कर, विमा व वीज	६,४७,३८,५६२.९५	६,२१,२२,३९६.१३
३. प्रशासकीय व स्थानिक मंडळाच्या सदस्याची फी व भत्ते	५७,७५,९९७.००	९६,१०,१८८.०३
४. कायदा सल्ला फी	३,१२,६८,६५५.००	२,४१,७८,५०९.५०
५. टपाल, तार व दुरध्वनी खर्च	१,९१,११,५५१.९४	१,५७,२९,९४७.६२
६. हिशेब तपासणीसाठी फी	१५,००,०००.००	१५,००,०००.००
७. घसारा	३,३३,९५,५१३.८२	२,७२,१९,८८१.४०
८. रिव्हॅल्युएशन असेट्स घसारा	१३,७०,१२,३०४.००	१५,२२,३५,८९४.००
९. छपाई व स्टेशनरी	६४,००,०४९.४८	६३,३४,८३३.१६
१०. जाहिरात व प्रसिध्दी	४९,१०,५११.१४	२१,३३,०६२.७६
११. दुरुस्ती व देखभाल खर्च	१०,८१,६०,३४२.१३	१०,१८,९४,४१६.३१
१२. व्यावसायिक फी	१,८४,०५,३९९.५६	८५,०६,४१९.३८
१३. संगणक खर्च (सुविधा व्यवस्थापन सेवा)	५८,४१,८८८.०७	५९,४८,२५६.१५
१४. कायम मालमत्तेच्या विक्रीतील तोटा	५०,६१४.१४	०.००
१५. प्रशिक्षण खर्च	१,९८,२३,७८२.५६	१,७९,९१,२४७.२६
१६. जीएसटी खर्च	२,४१,२३,१०१.५९	३,१५,१५,५४२.१७
१७. समाशोधन सेवा व प्रोसेसिंग फी	६५,८६,२३१.६३	५२,२२,४९०.३९
१८. विमा	४,३९,५१,६९९.९८	३,८३,९६,४००.२९
१९. कर्जदाराच्यावतीने केलेला खर्च (निव्वळ)	४८,९३,९५९.८०	२,३०,९१,०१७.४६
२०. देणगी / चॅरिटी वर्गणी	५,००,००,०००.००	०.००



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट - १६	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
२१. वाहन खर्च	३३,४५,००३.३७	३६,२९,९१६.७५
२२. व्यवसाय वृद्धी खर्च	३६,५९,२८१.६६	४२,४४,२४९.६०
२३. नॉस्ट्रो खाते देखभाल शुल्क	६५,९२,३३७.००	४८,०२,९६४.००
२४. एटीएम खर्च	२९,४६,३५२.०४	२३,४७,८३१.४३
२५. सीसीआयएल मानक व्यवहार शुल्क	९९,९४,५७२.४६	३५,२७,९४५.४२
२६. इतर सभा खर्च	१,४०,३२,२००.८२	२,६७,०८७.७२
२७. इतर खर्च	६९,९४,१५०.५१	२,०२,४५,२४१.२४
एकूण :	२००,८१,७२,८०१.०५	१९१,५८,६९,९१६.१६

परिशिष्ट - १७	दिनांक ३१ मार्च, २०२० (₹)	दिनांक ३१ मार्च, २०१९ (₹)
तरतूदी व संभाव्य खर्च		
१. जुने व्याज निर्लेखन	५,३५,८५,३७९.००	०.००
२. लॉस ऑन सेल, मॅच्युरिटी ऑफ सिक्युरिटी	१४,०००.००	०.००
३. शासकीय कर्जरीख्यापोटी अमॉरटाईज्ड प्रिमियम	४,१६,२३,४६१.७०	११,२१,५८,२५६.६४
४. स्थगित कर खर्च	०.००	३,२९,५६,०००.००
५. बुडित व संशयित कर्जनिधीपोटी तरतूद	१०१२,१०,३५,६४६.५८	३८,०९,९६,२५१.३०
६. उत्तम जिंदगीपोटी तरतूद	८,००,००,०००.००	१५,४५,००,०००.००
७. गुंतवणूक घसारा निधीपोटी तरतूद	०.००	२९,१८,७६,६४३.८२
८. आयकर कायदा कलम ३६ (१) (viii) नुसार खास राखीव निधीपोटी तरतूद	२९,८९,८७,९७९.००	११,१५,२१,०००.००
९. संझी डेटर्स व इतर जिंदगीची तरतूद	५,४७,२१,२६९.८९	५,००,००,०००.००
१०. आयकर तरतूद	२७०,३५,१०,५०७.००	१३८,९५,८४,०००.००
एकूण :	१३३५,३४,७८,२४३.१७	२५२,३५,९२,१५१.७६



CASH FLOW STATEMENT FOR THE YEAR ENDED MARCH 31, 2020

(₹ in lakh)

	31/Mar/2020	31/Mar/2019		
CASH FLOW FROM OPERATING ACTIVITIES :				
Net Profit as per P/L account		32500.10		25135.38
Add : Adjustment for				
Depreciation on Assets	333.96		272.20	
Fixed Assets written off	0.00		0.00	
Amortisation of Investment	416.24		1121.58	
Depreciation on Investment	0.00		10023.75	
Provision for BDDR	101210.36		3809.96	
Provision for Special Reserve	2989.88		1115.21	
Provision for Standard Assets	800.00		1545.00	
Provision for Other Assets	547.21		500.00	
Excess Provision for IDR write - back	(6187.87)		(7104.99)	
Excess Provision of Restructured A/c write Back	0.00		(1502.60)	
Excess Provision for OIR write - back	(7469.67)		(3745.97)	
General Reserve write back	(45527.00)			
FCI Provision write-back	(18.65)		(20.35)	
Provision for Income Tax	27035.11	74129.57	13895.84	19909.63
		106629.67		45045.01
Less : Profit from Sale of Assets	0.36		1.81	
Deferred tax Assets	30574.51	30574.87	(329.56)	(327.75)
		76054.80		45372.76
Adjustments for				
Decrease / (Increase) in Investments	(327,608.68)		66,861.54	
Decrease / (Increase) in Advances	(121770.17)		(360752.12)	
Decrease / (Increase) in Other Assets	(23,245.35)		(5,646.73)	
Increase / (Decrease) in Funds	(4051.74)		(7757.67)	
Increase / (Decrease) in Deposits	500912.23		173425.80	
Increase / (Decrease) in Borrowings	(33020.70)		71556.60	
Increase / (Decrease) in Other Liabilities	24024.42	15240.01	14659.12	(47653.46)



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

Net cash generated from operating Activities before tax		91294.81	(2280.70)
Income Tax paid		23633.00	16260.97
Net Cash generated from Operating Activities after Tax (A)		67661.81	(18541.67)
CASH FLOW FROM INVESTING ACTIVITIES :			
Purchase of Fixed Assets	(248.52)		(686.51)
Sale Proceeds of Fixed Assets	4.14		14.06
Net Cash generated from Investing activities (B)		(244.38)	(672.45)
		67417.43	(19214.12)
CASH FLOW FROM FINANCING ACTIVITIES :			
Increase / (Decrease) in Share Capital	3353.64		4902.76
Net cash generated from financing Activities (C)		3353.64	4902.76
Net increase in cash & cash equivalents (A+B+C)		70771.07	(14311.36)
Cash & Cash Equivalents at the Beginning of the year		201768.28	216079.64
Cash & Cash Equivalents at the End of the year		272539.35	201768.28
Cash & Cash Equivalents		31/Mar/2020	31/Mar/2019
Cash		61160.80	63148.84
Balance with other Banks		211378.55	92619.44
Money at Call & Short Notice		0.00	46000.00
		272539.35	201768.28

M/s. D. A. Chougule & Associates.,
Chartered Accountants

For The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd.,

D. A. Chougule
M. No.038402
FRN No. 143998W

(Vidyadhar V. Anaskar)
Administrator

(Dr. A. R. Deshmukh)
Managing Director

(D. N. Dighe)
General Manager
CPID

Place : Mumbai.

Date : 19th August, 2020



**NOTES FORMING PART OF THE PROFIT & LOSS ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED
31ST MARCH, 2020 AND BALANCE SHEET AS ON 31ST MARCH, 2020.**

I. BACKGROUND :

Maharashtra State Co-operative Bank (MSC Bank) is a Scheduled Bank with AD – I Category Licence in Foreign Exchange having 6 Regional Offices, 51 Branches and 4 Extension Counters in Maharashtra.

The Bank provides a wide range of banking services including Retail & Wholesale Banking, Domestic and International remittances and Treasury Operations using latest technology.

The Bank was originally registered as “The Bombay Central Co-op. Bank Ltd.,” in 1911. With passage of time, the Bank underwent a few constitutional changes before it acquired the present name viz. “The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd. (MSC Bank) Mumbai (Incorporating therein The Vidarbha Co-operative Bank Ltd.)” on 1st May, 1961 to promote and propagate the creation of a co-operative common wealth through socio-economic transformation of the community by following co-operative principles and democratic means and serving as a balancing centre for surplus resources of co-operatives in the State and thereby ensuring co-operative development and multifaceted prosperity of rural youth.

Reserve Bank of India (RBI) issued Banking License to MSCB on 19th April, 2012.

SCHEDULE NO. 18 :-

II. SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES :

1. ACCOUNTING CONVENTION :

The accompanying Financial statements have been prepared and presented under the historical cost convention on accrual basis of accounting, unless otherwise stated, on a going concern basis and comply with the generally accepted accounting principles, statutory requirements prescribed under The Banking Regulation Act, 1949 and The Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960 (As amended by the Maharashtra Co-operative Societies (Amendment) Act, 2013), Circulars and Guidelines issued primarily by National Bank for Agriculture and Rural Development (‘NABARD’), Reserve Bank of India from time to time, the applicable Accounting Standards (‘AS’) as issued by the Institute of Chartered Accountants of India (‘ICAI’) and the current practices prevailing amongst the Co-operative Banks in India. Accounting Policies adopted in the current year are consistent with those of previous year except otherwise stated.

2. USE OF ESTIMATES :

The presentation of financial statements are in conformity with generally accepted accounting principles, requires Management to make estimates and assumptions that affect the reported amounts of assets and liabilities, revenues and expenses, and disclosure of contingent liabilities at the date of the financial statements. Actual results could



differ from those estimated. Management believes that the estimates used in the preparation of the financial statements are prudent and reasonable. Any revisions to the accounting estimates are recognised prospectively in the current and future periods.

3. INVESTMENTS :

For presentation in the Balance sheet, Investments are classified under the following heads as per RBI guidelines – Government Securities, Other approved Securities, Shares in Co-operative Institutions / Financial Corporations, Bonds of Public Sector undertaking and Other Investments, in accordance with the Third Schedule of Section 29 of The Banking Regulation Act, 1949.

3.1 Accounting and Classification :

Investments other than Shares of Co-operative Institutions, Financial Corporations and Mutual Funds are classified, for day to day operations into two categories viz; ‘Held to Maturity’ (HTM) and ‘Available for Sale’ (AFS) in accordance with the guidelines on Classification and Valuation of Investments for all Scheduled Banks issued by the RBI.

Bank does not hold any investment under HFT category.

3.2 Valuation of Investments :

- 3.2.1. Treasury Bills, Cash Management Bills under all categories / classifications are valued at carrying cost.
- 3.2.2. Shares of Co-operative Institutions and Financial Corporations are valued at cost unless there is a “diminution” (defined as per NABARD guidelines) in the value thereof in which case the diminution is fully provided for.
- 3.2.3. Units of Mutual Fund are valued at lower of Cost or Net Asset Value.
- 3.2.4. Cost of the security is arrived using the Weighted Average Price Method.
- 3.2.5. Valuation of Investments is done on the following basis:
 - 3.2.5.1 Securities held in ‘Permanent’ (Held to Maturity- HTM) Category are valued at acquisition cost. The excess of acquisition cost / book value over the face value is amortised over the remaining period of maturity of the Investment.
 - 3.2.5.2 Securities held in ‘Current’ (Available for Sale- AFS) Category are valued as per directive issued by RBI from time to time in line with the methodology suggested by Fixed Income Money Market and Derivatives Association of India (FIMMDA). Investments under AFS category are valued scrip-wise at lower of Book Value and Market Value, and depreciation / appreciation is aggregated for each classification. Net depreciation, if any, is provided for, while net appreciation, if any, is ignored.



3.2.6. Broken period interest, Brokerage and commission if any in respect of investments purchased is treated as an item of expenditure under the profit and loss account.

3.2.7. Investments where Principal / Interest remains overdue for more than 90 days are classified as Non-performing and Provision is made in line with the Guidelines of Reserve Bank of India from time to time.

3.3 Re-classification / Transfer between Categories :

Re-classification of Investments from one category to another is done in accordance with RBI guidelines and any such transfer is accounted for at the acquisition cost / book value / market value, whichever is lower, as at the date of transfer. Depreciation, if any, on such transfer is fully provided for.

3.4 The Bank lends under Tri Party Repo Dealing System (TREPS) facility. Any lending under this facility repayable beyond 15 days is classified as Advances (Short Term) Secured against Government and Other Approved Securities. Other lending repayable within 15 days is classified as “Money at Call and Short Notice”.

4. ADVANCES :

4.1 The classification of advances into Standard, Sub Standard, Doubtful and Loss Assets as well as provisioning on Standard Advances and Non Performing Advances (NPA) is arrived at in accordance with the Income Recognition, Assets Classification and Provisioning Norms as prescribed by NABARD as under –

Sr. No.	Advances	Classification	Provision
1.	Performing Assets	<u>Standard Assets</u> <ul style="list-style-type: none"> • Agriculture • Non Agriculture • Additional facilities sanctioned in Restructured Accounts 	0.25% 0.40% 5.00%
2.	Non - Performing Assets	<ul style="list-style-type: none"> • Sub-standard Assets (below 3 years) • Doubtful Assets <ul style="list-style-type: none"> D1 - 3 to 4 years D2 - 4 to 6 years D3 - Above 6 years • Unsecured Portion • Loss Assets 	10% 20% 30% 100% 100% 100%

Advances to DCCB's for agricultural and allied activities refinanced by NABARD are considered as direct advances as per NABARD's Inspection Report dated 4th October, 2013 and provided accordingly.

Certain advances classified as standard assets have been kept outstanding at nominal amounts to continue the charge on security in respect of facilities enjoyed by them with the Bank.

Advances backed by legally valid documentation are considered as secured.



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

- 4.2** Recovery on account of Performing Assets is adjusted firstly towards interest and then to principal.
- 4.3** Recovery from Non-performing assets (NPA), where legal notice is served to the Borrower or where his assets are seized are appropriated in the following order upto 15 December, 2019 –
- 4.3.1** Expenses incurred on Behalf of the Borrower (EIOB),
- 4.3.2** Bridge Loan balance (Principal and Interest) if any,
- 4.3.3** Short Margin under Pledge CC Accounts,
- 4.3.4** Balance recovery if any, is adjusted equally towards principal & interest.
- 4.4** Recovery from Non-performing assets (NPA), NPA's where legal notice is served to the Borrower or where his assets are seized is appropriated in the following order from 16 December, 2019 –
- 4.4.1** Expenses incurred in relation with recovery of NPA account of the Borrower i.e. Legal & Other charges levied.
- 4.4.2** After recovery of expenditure mentioned in 4.4.1 above Balance recovery shall be appropriated in sequence towards Old Interest receivable, Non Performing Interest Receivable and then towards Noted Interest as per the amount of recovery received.
- 4.4.3** Balance remaining after adjustment of 4.4.1 & 4.4.2 above shall be appropriated towards Principal.
- 4.4.4** Recovery from sale of Goods of Pledge and Hypothecation Loan firstly towards Short Margin, Interest and Principal respectively.
- 4.4.5** Earnest Money Deposit (EMD) towards Other Receipts and in case of legal procedure towards Sundry Liability.
- 4.5** Prior to 31st March, 2006, interest on all advances was accounted and recognized on accrual basis. Post 1st April, 2006 interest income on all advances is recognised on receipt basis. Interest on performing advances is debited to "Performing Interest Receivable" with a credit to "Performing Interest Suspense A/c". On actual receipt of Interest, amounts to that effect are reversed.
- Interest on NPA is debited to "Non Performing Interest Receivable" with a credit to "Non Performing Interest Suspense A/c." On actual receipt of Interest, amounts to that effect are reversed.
- For NPA where liquidation proceedings have commenced or where a case is lodged against the Borrower or after completion of 2 years of date of discontinuance of business operations whichever is earlier; interest accrual is ceased and entries passed in memorandum books of accounts maintained separately, as Noted Interest.



5. FIXED ASSETS AND DEPRECIATION :

- 5.1 Fixed Assets, other than those that have been revalued, are carried at historical cost less depreciation accumulated thereon. Cost includes incidental stamp duty, registration charges and civil work in case of ownership premises, and in case of other fixed assets, amounts incurred to put the asset in a working condition.
- 5.2 Fixed assets which are fully depreciated but in use are carried in the books at ₹ 1/-.
- 5.3 Depreciation is provided on a Written Down Value (WDV) method except Computers / Data processing Units which are on Straight Line Method (SLM), at the rates mentioned below :

Assets	Rate of Depreciation (%)
Computer (Hardware & Software)	33.33%
Premises	10%
Furniture and Fixture	10%
Office Machinery (including Air-conditioner)	15%
Vehicles	15%

- 5.4 Assets purchased during the year are depreciated for the entire year if an asset is purchased and retained for 180 days or more and otherwise it is charged at 50% of the rate of depreciation as mentioned above except Motor Vehicles where full year depreciation is charged irrespective of the date of purchase.
- 5.5 No depreciation is charged on assets disposed-off during the year.
- 5.6 AS-10 on Property, Plant and Equipment as applicable to non-corporate entities with effect from 1st April, 2017 requires depreciation to be charged systematically over the useful life of an asset on its original cost or the revalued amount. It further mandates the write back of excess depreciation on the revalued asset amount over the depreciation on the original asset cost through the General Reserves. (earlier permitted through the Profit and Loss account).

Subsequent to the revised AS – 10 depreciation for the period on revalued portion of fixed assets has been debited to Profit and Loss Accounts under head Depreciation on fixed assets @ 10% on Written Down Value (WDV) method and an equal amount is transferred from Revaluation Reserve to General Reserve Fund.

6. SHARE CAPITAL :

As per approval of the Registrar of Co-operative Societies vide letter dated 11 December, 2018 and the Bye-Laws, the Authorized Share Capital of the Bank is ₹ 1,000 Crores. This is excluding a provision to increase further by 25% towards Government Subscription.



7. RESERVE FUND AND OTHER RESERVES :

- 7.1** As per the requirement of The MCS Act, 1960 the Statutory Reserve Fund is bifurcated into 2 Categories viz.;
- 7.1.1** Statutory Reserve (at 25% of Net Profit),
- 7.1.2** Agriculture Credit Stabilisation Fund (at 15% of Net Profit).
- 7.2** Membership Entrance Fees, Dividend Payable remaining unclaimed over 3 years are taken directly to General Reserve Fund.
- 7.3** Surpluses arising on revaluation of fixed assets over their book value is transferred to Revaluation Reserve.

8. REVENUE RECOGNITION :

Revenue is recognized to the extent that it is probable that the economic benefits will flow to the Bank and the revenue can be reliably measured. Items of income and expenditure are accounted for on accrual basis except the following items:-

- 8.1** Interest income on advances is recognized on receipt.
- 8.1.1** Apportionment and consequential accounting of recoveries in NPA accounts is referred in Para 4.3 & 4.4 above.
- 8.1.2** Income from locker rent, Commission, interest on overdue bills, Interest on Income tax refunds, dividend income is accounted on receipt.
- 8.1.3** Income from processing fees is accounted after issuance of the sanction letter.
- 8.2** Realized gains on investments under HTM category is recognized in the Profit and Loss Account and subsequently appropriated to Capital Reserve (Securities) in accordance with RBI guidelines after netting off Income Tax and Appropriations to the Statutory Reserve. Loss on Sale is recognised in the Profit and Loss Account in the year of Sale.
- 8.3** In respect of securities in HTM & AFS categories of Investment where interest / principal is in arrears for more than 90 days and income is not recognized, an appropriate provision for the depreciation in the value of the investments is made, as per prudential norms applicable to non-performing investments. The depreciation / provision in respect of non-performing investment is not netted off against the appreciation in respect of performing investments and is disclosed separately.
- 8.4** Brokerage, incentives, front-end fees etc. received on purchase of securities is reduced from the cost of respective investments.
- 8.5** Income tax refunds / demands are accounted on receipt of relevant assessment / appeal order.
- 8.6** Training expenses are accounted at gross and amount reimbursed by NABARD is disclosed as Indirect Income in line with the suggestion given by NABARD.



9. EXPENSES :

Expenses are provided for the period to which they pertain except in case of staff Insurance and Ex-gratia to staff which are charged to Profit and Loss on payment.

10. INTEREST ON MATURED FIXED DEPOSITS :

Interest on matured fixed deposits (MFD) where no renewal instruction is obtained from customers is provided at prevailing Savings Bank Deposit Rate.

11. FOREIGN CURRENCY TRANSACTIONS :

11.1 Assets and Liabilities denominated in foreign currencies are valued at the year-end exchange rates notified by the Foreign Exchange Dealers' Association of India ('FEDAI') as per the guidelines issued by Reserve Bank of India ('RBI') and the resultant losses, if any, are recognised in Profit and Loss Account.

11.2 Income and expenditure in foreign currencies are translated at the rates prevailing on the date of the transaction.

11.3 Contingent Liabilities in currencies other than Indian Rupees on account of foreign exchange contracts, guarantees, acceptances, endorsements and other obligations except letters of credit denominated in foreign currencies are disclosed at closing rates of exchange notified by FEDAI.

11.4 Outstanding forward exchange contracts and spot exchange' are revalued at the exchange rates notified by FEDAI for specified maturities. The resultant gains or losses are recognised in the Profit and Loss Account under 'Profit on exchange transactions' (net).

12. RETIREMENT BENEFITS :

12.1 Gratuity :

Retirement Benefit in the form of Gratuity is a Defined Benefit Plan. The Bank has a Gratuity Trust for its Employees. Gratuity is provided for, on the basis of actuarial valuation done by an independent actuary as at the year end, using the Projected Unit Credit Method in accordance with Accounting Standards - 15 (Revised) on Employee Benefit as issued by Institute of Chartered Accountants of India (ICAI). The Trust follows the following investment pattern mentioned in the Official Gazette of Government of India.

Sr. No	Investment Pattern	Percentage amount to be invested
1	Government Securities	Minimum 45 % and Up to 65 %
2	Debt Instrument	Minimum 20 % and Up to 45 %
3	Money Market Instrument	Upto 5 %
4	Equities & Related Instrument	Minimum 5 % and Up to 15 %
5	Asset Backed, Trust Structured & Miscellaneous Investment	Up to 5 %



12.2 Compensated Absences (Leave Encashment):

Employee Leave Benefit in the nature of encashment of Privilege and Sick Leaves is a defined benefit plan. Encashment of unavailed Sick Leave within a period of 3 years before retirement of an employee is allowed. Encashment of Privileged Leave is allowed as per the Bank's policy and agreement with Union. Casual leave is to be utilised during the year and not carried forward. Privilege leave and sick leave which are en-cashable are provided for on the basis of actuarial valuations done by an independent actuary as at the year-end using the Projected Unit Credit Method in accordance with the guidelines on AS-15 (revised) on Employee Benefits as issued by ICAI.

12.3 Provident Fund Contribution:

The Bank contributes an amount equal to the employee's contribution on a monthly basis to The Maharashtra State Co-operative Bank's Staff Provident Fund formed by the Bank itself and administered by the "Trustees". The Bank has liability towards monthly contribution to Provident Fund. Cost of administering the fund and any loss caused to the Fund is to be borne by the Bank.

12.4 Bank also makes the pension contribution of employees as per Employee's Pension Scheme, 1995 along with other statutory dues.

13. SEGMENT REPORTING

In accordance with the guidelines issued by RBI, the Bank has adopted Segment reporting as under:

13.1 Treasury includes all Investment portfolio, profit / loss on sale of investments (Bonds and Government Securities). The expenses of this segment consist of interest expenses on funds borrowed from external sources as well as internal sources and depreciation / amortization of premium on Held to Maturity investments.

Bank has internal parameters in place which are reviewed at half yearly intervals to calculate the internal fund transfer pricing.

13.2 Other Banking Operations include all other operations not covered under Treasury operations.

14. OPERATING LEASES

Leases where the lessor effectively retains substantially all the risks and benefits of ownership of the leased asset are classified as Operating Leases. Operating Lease payments are recognized as an expense in the Profit and Loss Account during the year as per lease agreement.

Wherever leases have expired and rent negotiations for further periods are in process, provision is made based on the amount of rent paid in the month of expiry of the lease agreement. Adjustments if any are accounted on the date of finalization of actual lease rent / signing of lease agreement.



15. INCOME TAX:

- 15.1** Income Tax expense comprises of Current Tax and Deferred Tax. Current Tax is provided for and Deferred Tax is accounted for in accordance with the applicable provisions of the Income Tax Act, 1961 and Rules framed there under read with Accounting Standard 22 issued by The ICAI.
- 15.2** Provision for Current Tax is made on the basis of estimated taxable income for the year arrived at as per the provisions of income tax law and applicable Income Computation and Disclosure Standards (ICDS) issued by CBDT.
- 15.3** Deferred Tax is recognised on account of timing differences between the book profits and the taxable profits. The tax effect of timing differences between the book profits and taxable profits measured, using the tax rates and tax laws that have been enacted or substantially enacted at the Balance Sheet date, are reflected through Deferred Tax Asset (DTA) / Deferred Tax Liability (DTL).
- 15.4** Deferred Tax Asset (DTA) is recognised only to the extent there is reasonable certainty that sufficient future taxable income will be available against which such deferred tax assets can be realized.

16. INTANGIBLE ASSETS

Intangible Assets consist of Computer Software which are amortised equally over a period of 3 financial years.

17. PROVISIONS, CONTINGENT LIABILITIES AND CONTINGENT ASSETS

In accordance with AS-29, Provisions, contingent liabilities and contingent assets, the Bank recognises provisions when it has a present obligation as a result of past event, where it is probable that an outflow of resources embodying economic benefit to settle the obligation will be required and a reliable estimate can be made of such an obligation.

Provisions are determined based on management estimate required to settle the obligation at the Balance Sheet date, supplemented by experience of similar transactions. These are reviewed at each Balance Sheet date and adjusted to reflect the current management estimates.

Contingent Liabilities of the Bank are in respect of guarantees, acceptances, letters of credit with customers under approved limits and liability thereon is dependent upon terms of contractual obligations, development and raising of demand by the concerned parties. It also includes pending legal cases, tax demand, claims not acknowledged as debt and Deposit Education & Awareness Fund (DEAF). These amounts are partly collateralised by margins / guarantees / secured charges.

A disclosure of Contingent Liability is made when there is :

- A possible obligation, arising from a past event(s), the existence of which will be confirmed by occurrence or non-occurrence of one or more uncertain future events not within the control of the Bank or
- A present obligation arising from past events but is not recognized as it is not probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation or a reliable estimate of the amount of obligation cannot be made.



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

When there is possible obligation or a present obligation in respect of which the likelihood of outflow of resources is remote, no provision or disclosure is made.

Frivolous claims made against the Bank are not recognized as a Contingent Liability and not disclosed in the financial statements.

Contingent assets are neither recognized nor disclosed in the Financial Statements.

18. IMPAIRMENT OF ASSETS

The Bank assesses at each balance sheet date whether there is any indication that an asset may be impaired and ultimately provides for impairment loss, if any, in the Profit and Loss Account.

19. DEPOSITOR EDUCATION AND AWARENESS FUND (DEAF)

All amounts outstanding in respect of liability accounts standing in credit in any account by whatever name called and remaining unclaimed for a period for more than 10 years, are transferred to DEAF account in accordance with guidelines of the RBI.

20. CASH FLOW STATEMENT (AS-3)

The Cash flows are reported using the indirect method whereby profit before tax is adjusted for effects of transactions of non-cash nature and deferrals or accruals of past or future cash receipts or payments. The cash flow from operating, investing and financing activities of the Bank are segregated based on available information.

Cash & Cash Equivalents:

Cash & Cash Equivalent includes Cash on hand, Balance with Banks, Money at Call & Short Notice and Deposits placed with banks with a maturity of less than 90 days.

21. OTHER POLICIES –

- 21.1 Unclaimed pay orders / demand drafts after expiry of 3 months are transferred from “Bills Payable” to “Others” under the head “Other Liabilities”.
- 21.2 Salaries & other allowances of Bank Staff on deputation with DCCB’s are paid directly by the DCCB’s concerned and there is no debit to the Profit & Loss account on this account. Gratuity of such employees is reimbursed by the DCCB’s to the Bank and is netted off from the concerned expense head.
- 21.3 Bank has taken a staff Group Mediclaim policy from the LIC of India. The policy premium is paid equally from the staff salary and by the bank respectively.
- 21.4 Deposits to Service Providers are accounted at Cost and classified in Other Assets.
- 21.5 Stock of Stationery is valued at cost. Stationery not in use is expensed off.



SCHEDULE NO. 19:-

NOTES FORMING PARTS OF THE ACCOUNTS: –

1. As per RBI suggestion vide their letter No. DBR. NO. BP.13018 / 21.04.048 / 15-16, dated 12/06/2016, BDD. BP.no.9685 / 21.04.048 / 2016-17 dated 17/02/2017 and BDD.BP.no.7201 / 21.04.132 / 2017-18 dated 08/02/2018, Bank continues to provide out of prudence and abundant caution, of an amount of ₹ 558.00 lakh being 5% of the outstanding receivable balance of Food Corporation of India (FCI) as on 31 March, 2020 against the security given by the Government of Punjab (GoP). This is net of an amount of ₹ 18.65 lakh provided in excess which has been reversed and credited to the profit & loss account during the year.
2. Bank, continues to classify FCI as a Performing Asset based on record of recovery as per RBI's guidelines.
3. The Bank has invoked State Government Guarantees of ₹ 2320.87 Crore up to 31st March, 2018 (including noted interest). During F.Y. 2018-19 ₹ 74 crore received from Government of Maharashtra (GoM) towards invoked guarantee.

Bank had filed a suit against GoM in this context in Hon. Supreme Court and Hon. Supreme Court appointed two members "Claims Committee" consisting one from the RBI and the other, a retired judge of Punjab & Haryana High Court. The committee has submitted its report on 31st January, 2019 to the Hon. Supreme Court. The Hon. Supreme Court vide its order dated 27th March, 2019 ordered State Government to pay the amount determined by the Claims Committee ₹ 1049.41 crore to the Bank.

The Bank received ₹ 100 crore with as on effect 31st March, 2019 from the State Government in conformity with the Hon. Supreme Court order dated 29th March, 2019.

The State Government to pay the balance guarantee amount of ₹ 949.41 crore in 4 equal installments as mentioned in the declaration and hearing before the Hon. Supreme Court on 10th May 2019. State Government to pay installment of ₹ 225 crore each on 31st July, 2019 and 31st December, 2019 respectively, ₹ 250 crore on 31st March, 2020 and ₹ 249.41 crore on 31st July, 2020 as per the repayment schedule. Till now two Installments of ₹ 225 crore each received on 9th August, 2019 and 1st January, 2020 respectively. Remaining 2 installments falling due on 31st March, 2020 of ₹ 250 crore and on 31st July, 2020 of ₹ 249 crore are to be received from GoM.

4. In case of Ghatkopar & Bandra (East) Branches, suits were filed by the landlord against the Bank to pay Mesne Profit. The Bank has not accepted the claim and the cases are pending before courts, the outcome of which is still not determined. Bank has provided ₹ 175.78 lakh in the books of account out of abundant caution and prudence.
5. During the year, the Bank has shifted securities of ₹ 61267.98 lakh (Book Value) from permanent category to current category and ₹ 49211.13 lakh (Book Value) from current category to permanent category as approved in the Hon. Administrator meeting dated 29 May, 2019. As per Financial Benchmark India Private Ltd. (FBIL) rate as on 29 May, 2019 there was no shifting loss on the securities shifted by Bank as on 30 May, 2019.



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

6. The Bank has transferred an amount of ₹ 5000.00 lakh to the Investment Fluctuation Reserve out of profits for the year after appropriation of Statutory and Agricultural Stabilization Fund Reserve. An additional appropriation of ₹ 11775.00 lakhs towards IFR is proposed to be transferred out of the current year profits to provide 5% on the AFS and HFT investment portfolio of the bank of ₹ 549870.75 lakh to be in sync with RBI policy. Additionally, the Bank holds ₹ 85.90 lakhs under Capital Reserves (Securities) and ₹ 135.81 lakhs under Reserve for Capital Losses.
7. An amount of ₹ 1383.36 lakh towards Principal and ₹ 535.85 lakhs (The said amount being fully provided for) towards interest (Previous Year Principal ₹ Nil & Interest ₹ Nil) has been written off as Bad Debts by the Bank during the year after being identified by management as irrecoverable, being approved by the Board of Administrator, the Statutory Auditors and Annual General Meeting.
8. Commission from FX Business in FY 2019-20 is ₹ 19.34 lakh (PY ₹ 9.11 lakh). Exchange Profit from FX Business in FY 2019-20 is ₹ 75.01 lakh (PY ₹ 63.43 lakh).
9. Deposits include amounts earmarked for Reserve Funds Current Year ₹ 145782.44 lakh (PY ₹ 128824.19 lakh) – Lien marked as collaterals against funded advances – Current Year ₹ 17139.84 lakh (PY ₹ 63720.71 lakh).
10. Investments earmarked against specific funds are ₹ 112108.17 lakh (PY ₹ 101803.28 lakh) and earmarked against CBLO Borrowings are ₹ 63984.02 lakh (PY ₹ 121178.98 lakh).
11. Balances in Current / Savings accounts which cannot be withdrawn on demand for want of KYC / Other details / Govt. attachments or notices are ₹ 6376.99 lakh (PY ₹ 6269.42 lakh).
12. Bills sent for Collection and cheques sent for outward clearing to RBI on 31st March, 2020 amounts to ₹ 609.46 lakh (PY ₹ 2388.47 lakh).
13. The Bank has made a Donation of ₹ 500.00 lakh to “Chief Minister Relief Fund” in compliance with NABARD guidelines Ref. No. NB. IDD. Cop (ST) / 764 / V-87 / 2012-13 dated 03rd July, 2012.

14. AS – 5 : PRIOR PERIOD ITEMS :

There are no items of material significance in the prior period of accounting requiring a separate disclosure.

15. AS-6 & AS-10: FIXED ASSETS AND DEPRECIATION :

Certain Fixed Assets had been revalued by the Bank as on 31st March, 2008 as per revaluation by a Government Approved Valuer by ₹ 30690.00 lakh. During the year 2009-10 these Fixed Assets were again revalued by a Government Approved Valuer by ₹ 11618.00 lakh and accordingly the increase was credited to Revaluation Reserve in that year. To give effect to revised AS- 10, Depreciation of ₹ 1370.12 lakh @ 10% p. a. on Written Down Value (WDV) method for the period on the revalued portion of fixed assets has been debited to Profit and Loss Accounts – Depreciation on fixed assets and equal amount transferred from Revaluation Reserve to General Reserve Fund.



16. Capital Commitments :

Bank is in the process of shifting to a new Core Banking Software (CBS), for which ₹ 3500.00 lakhs is budgeted in FY 2020-21.

Estimated amount of contracts remaining to be executed on capital account as at 31st March 2020, aggregate to (net off CWIP) ₹ 17.56 lakh (PY ₹ 35.77 lakh).

17. Disclosure under AS – 15: “Employee Benefits” Provident Fund & Gratuity Fund:

(₹ in lakh)

Sr. No.	Particulars	Provident Fund	
		31 March, 2020	31 March, 2019
1	Employment and Retirement Benefits		
	Post-Employment Benefits		
	Bank’s contribution to Provident Fund debited to Profit and Loss Account	1040.60	1102.60
	Bank’s contribution to Gratuity Fund debited to Profit and Loss Account	1133.66	696.61

Disclosure under AS - 15 “Employee Benefits” Gratuity:

The following table sets out the status of the Gratuity Plan as required under AS 15. Reconciliation of opening and closing balances of the present value of the defined benefit obligation:

(₹ in lakh)

Sr. No.	Particulars	Gratuity Funded	
		31 March, 2020	31 March, 2019
1	Principal Actuarial Assumptions as at the date of balance date :		
	Interest / Discount Rate	6.07% p.a.	7.28% p.a.
	Rate of increase in compensation	3.75% p.a.	3.75% p.a.
	Expected Return on Plan Assets	6.07% p.a.	7.28% p.a.
2	Changes in present value of obligations		
	Present value obligation at beginning of period	11128.60	10795.28
	Interest cost	757.28	797.52
	Current service cost	381.68	430.74
	Benefit Paid	(1452.74)	(1141.44)



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

Sr. No.	Particulars	Gratuity Funded	
		31 March, 2020	31 March, 2019
	Actuarial (Gain) / Loss on obligation	781.65	246.52
	Present value obligation at end of period	11596.48	11128.60
3	Changes in Fair Value of Plan Assets		
	Fair Value of Plan Assets at the beginning	10592.61	9976.55
	Adjustment to Opening Fund	-	-
	Expected return on plan assets	779.09	757.04
	Contributions	1671.19	980.21
	Benefits paid	(1452.74)	(1141.44)
	Actuarial Gain / (Loss) on plan assets	7.63	20.26
	Fair value of plan assets at end of the year	11597.79	10592.61
4	Fair Value of Plan Assets		
	Fair value of plan assets at the beginning of the period	10592.61	9976.55
	Adjustment to Opening Fair Value of Plan Assets	--	--
	Actual Return on Plan Assets	786.73	777.30
	Contributions	1671.19	980.21
	Benefits Paid	(1452.74)	(1141.44)
	Fair Value of Plan Assets at the end of the period	11597.79	10592.61
	Funded Status	1.32	(535.99)
	Excess of Actual over estimated return on Plan Assets	7.63	20.26
5	Actuarial Gain/(Loss) Recognised		
	Actuarial Gain/(Loss) for the period (Obligation)	(781.65)	(246.52)
	Actuarial Gain/(Loss) for the period (Plan Assets)	7.63	20.26
	Total Gain/(Loss) for the period	(774.01)	(226.26)
	Actuarial Gain/(Loss) recognised for the period	(774.01)	(226.26)
	Unrecognised Actuarial Gain / (Loss) at the end of the period	--	--
6	The amounts to be recognised in the Balance Sheet		
	Present value of obligation as at the end of the year	11596.48	11128.60
	Present Value of plan assets as at the end of the year	11597.79	10592.61
	Funded Status	1.32	(535.99)
	Net Asset/(Liability) in balance sheet	1.32	(535.99)



Sr. No.	Particulars	Gratuity Funded	
		31 March, 2020	31 March, 2019
7	Expenses Recognised in the statement of Profit and Loss		
	Current service cost	381.68	430.74
	Interest cost	757.28	797.52
	Expected return on plan assets	(779.09)	(757.04)
	Net Actuarial (Gain) / Loss recognised in the year	774.01	226.26
	Expenses recognised in statement of Profit and Loss	1133.88	697.47
8	Movements in the Liability recognised in Balance Sheet		
	Opening Net Liability	535.99	818.72
	Adjustment to Opening Fair Value of Plan Assets	--	--
	Expenses as above	1133.88	697.47
	Contribution paid	(1671.19)	(980.21)
	Closing Net Liability	(1.32)	535.99
9	A) Experience Analysis - Liabilities :		
	Actuarial (Gain) / Loss due to change in bases	485.12	225.49
	Experience (Gain) / Loss due to change in Experience	296.52	21.03
	Total	781.65	246.52
	B) Experience Analysis – Plan Assets :		
	Experience (Gain) / Loss due to change in Plan Assets	(7.63)	(20.26)

Disclosure under AS - 15 “Employee Benefits” Leave Encashment

(₹ In lakh)

Sr. No.	Particulars	Leave Encashment	
		31 March, 2020	31 March, 2019
1	Principal Actuarial Assumptions as at the date of balance date:		
	Interest / Discount Rate	6.07%	7.28%
	Rate of increase in compensation	3.75%	3.75%
2	Changes in present value of obligations		
	Present value obligation at beginning of period	4087.07	3969.51
	Interest cost	278.02	294.01
	Current service cost	374.31	393.75



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

Sr. No.	Particulars	Leave Encashment	
		31 March, 2020	31 March, 2019
	Benefit Paid / Payable	(536.19)	(400.38)
	Actuarial (Gain) / Loss on obligations	47.20	(169.83)
	Present value obligation at end of period	4250.41	4087.07
3	Reconciliation of opening and closing balance of present value of plan assets		
	Fair value of plan assets at beginning of year	--	--
	Adjustment to Opening Fund	--	--
	Expected return on plan assets	--	--
	Contributions	536.19	400.38
	Benefits paid	(536.19)	(400.38)
	Actuarial Gain / (Loss) on plan assets	--	--
	Fair value of plan assets at end of the year	--	--
4	Fair Value of Plan Assets		
	Fair value of plan assets at the beginning of the period	--	--
	Adjustment to Opening Fair Value of Plan Assets	--	--
	Actual Return on Plan Assets	--	--
	Contributions	536.19	400.38
	Benefits Paid	(536.19)	(400.38)
	Fair Value of Plan Assets at the end of the period	--	--
	Funded Status	(4250.41)	(4087.07)
	Excess of Actual over estimated return on Plan Assets	--	--
5	Actuarial Gain / (Loss) Recognised		
	Actuarial Gain / (Loss) for the period (Obligation)	(47.20)	169.83
	Actuarial Gain / (Loss) for the period (Plan Assets)	--	--
	Total Gain / (Loss) for the period	(47.20)	169.83
	Actuarial Gain / (Loss) recognised for the period	(47.20)	169.83
	Unrecognised Actuarial Gain / (Loss) at the end of the period	--	--
6	The Amounts to be recognised in the Balance Sheet		
	Present value of obligation as at the end of the year	4250.41	4087.07
	Present value of plan assets as at the end of the year	--	--
	Funded Status	(4250.41)	(4087.07)
	Net Asset / (Liability) in balance sheet	(4250.41)	(4087.07)



Sr. No.	Particulars	Leave Encashment	
		31 March, 2020	31 March, 2019
7	Expenses recognised in the statement of Profit and Loss		
	Current service cost	374.31	393.75
	Interest cost	278.02	294.01
	Expected return on plan assets	--	--
	Net Actuarial (Gain) / Loss recognised in the year	47.20	(169.83)
	Expenses recognised in statement of Profit and Loss	699.53	517.94
8	Movements in the Liability recognised in Balance Sheet		
	Opening Net Liability	4087.07	3969.51
	Adjustment to Opening Fair Value of Plan Assets	--	--
	Expenses as above	699.53	517.94
	Contribution paid	(536.19)	(400.38)
	Closing Net Liability	4250.41	4087.07
9	A) Experience Analysis - Liabilities :		
	Actuarial (Gain) / Loss due to change in bases	160.71	74.86
	Experience (Gain) / Loss due to change in Experience	(113.50)	(244.69)
	Total	47.20	(169.83)
	B) Experience Analysis - Plan Assets :		
	Experience (Gain) / Loss due to change in Plan Assets	---	---

Disclosure under AS - 15 "Employee Benefits" Sick Leave

(₹ In lakh)

Sr. No.	Particulars	Sick Leave	
		31 March, 2020	31 March, 2019
1	Principal actuarial assumptions as at the date of balance date:		
	Discount Rate	6.07%	7.28%
	Salary Escalation	3.75%	3.75%
	Expected Return on Plan Assets	--	--
2	Reconciliation of opening and closing balance of present value of obligation		
	Present value of obligation as at beginning of the year	3814.26	3585.12
	Interest cost	266.44	271.47



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

Sr. No.	Particulars	Sick Leave	
		31 March, 2020	31 March, 2019
	Current service cost	280.73	295.32
	Benefit Paid	(308.66)	(209.41)
	Actuarial (Gain) / Loss on obligations	(6.75)	(128.23)
	Present value of obligation as at end of the year	4046.02	3814.26
3	Reconciliation of opening and closing balance of present value of plan assets		
	Fair value of plan assets at beginning of year	--	--
	Adjustment to Opening Fund	--	--
	Expected return on plan assets	--	--
	Contributions	308.66	209.41
	Benefits paid	(308.66)	(209.41)
	Actuarial Gain/ (Loss) on plan assets	--	--
	Fair value of plan assets at end of the year	--	--
4	Fair Value of Plan Assets		
	Fair value of plan assets at the beginning of the period	--	--
	Adjustment to Opening Fair Value of Plan Assets	--	--
	Actual Return on Plan Assets	--	--
	Contributions	308.66	209.41
	Benefits Paid	(308.66)	(209.41)
	Fair Value of Plan Assets at the end of the period	--	--
	Funded Status	(4046.02)	(3814.26)
	Excess of Actual over estimated return on Plan Assets	--	--
5	Actuarial Gain/(Loss) Recognised		
	Actuarial Gain/(Loss) for the period (Obligation)	6.75	128.23
	Actuarial Gain/(Loss) for the period (Plan Assets)	--	--
	Total Gain/(Loss) for the period	6.75	128.23
	Actuarial Gain/(Loss) recognised for the period	6.75	128.23
	Unrecognised Actuarial Gain/(Loss) at the end of the period	--	--
6	The amounts to be recognised in the Balance Sheet		
	Present value of obligation as at the end of the year	4046.02	3814.26
	Present value of plan assets as at the end of the year	--	--
	Funded Status	(4046.02)	(3814.26)
	Net Asset/(Liability) in balance sheet	(4046.02)	(3814.26)



Sr. No.	Particulars	Sick Leave	
		31 March, 2020	31 March, 2019
7	Expenses Recognised in the statement of Profit and Loss		
	Current service cost	280.73	295.32
	Interest cost	266.44	271.47
	Expected return on plan assets	--	--
	Net Actuarial (Gain) / Loss recognised in the year	(6.75)	(128.23)
	Expenses recognised in statement of Profit and Loss	540.42	438.56
8	Movements in the Liability recognised in Balance Sheet		
	Opening Net Liability	3814.26	3585.12
	Adjustment to Opening Fair Value of Plan Assets	--	--
	Expenses as above	540.42	438.56
	Contribution paid	(308.66)	(209.41)
	Closing Net Liability	4046.02	3814.26
9	A) Experience Analysis - Liabilities :		
	Actuarial (Gain) / Loss due to change in bases	169.98	76.17
	Experience (Gain) / Loss due to change in Experience	(176.72)	(204.41)
	Total	(6.75)	(128.23)
	B) Experience Analysis - Plan Assets :		
	Experience (Gain) / Loss due to change in Plan Assets	--	--

18. Disclosure under AS - 17 on “Segment Reporting”:

Information about Primary Business Segments:

(₹ in Crore)

Business Segments	Treasury	Other Banking Operations	Total
Revenue	766.25 (584.21)	2718.43 (1426.31)	3484.68 (2010.52)
Expenses	686.65 (598.89)	2202.68 (1021.32)	2889.33 (1620.21)
Result	79.60 (-14.68)	515.75 (404.99)	595.35 (390.31)
Unallocated expenses	- (-)	- (-)	- (-)



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

Business Segments	Treasury	Other Banking Operations	Total
Operating profit	79.60	515.75	595.35
	(-14.68)	(404.99)	(390.31)
Income Tax	-	270.35	270.35
	(-)	(138.96)	(138.96)
Extraordinary profit / loss	-	-	-
	(-)	(-)	(-)
Net Profit	79.60	245.40	325.00
	(-14.68)	(266.03)	(251.35)
Other Information			
Segment assets	10852.23	23200.13	34052.36
	(6667.38)	(21588.46)	(28255.84)
Unallocated assets	-	-	-
	(-)	(-)	(-)
Total assets	10852.23	23200.13	34052.36
	(6667.38)	(21588.46)	(28255.84)
Segment liabilities	10852.23	20917.89	31770.12
	(6667.38)	(18906.57)	(25573.95)
Unallocated liabilities	-	-	-
	(-)	(-)	(-)
Shareholders' Funds	-	2282.24	2282.24
	(-)	(2681.89)	(2681.89)
Total liabilities	10852.23	23200.13	34052.36
	(6667.38)	(21588.46)	(28255.84)

(* Figures in the bracket pertain to FY 2018-19)

Notes: -

The Bank operates as a single unit in India and as such has no identifiable Geographical Segments subject to dissimilar risks and returns. Hence no information regarding the same has been given. The Bank is organised into two main Business Segments, namely:

- Treasury- primarily comprising of Dealing Room Operations, Trading / Investments in Bonds and Government securities.
- Other Banking Operations – primarily comprising of Loans and Advances to Corporate, and Retail Loans & Advances to Other Customers.

The above segments are based on the currently identified segments taking into account the nature of services provided, the risks and returns, overall organisation structure of the Bank and the internal financial reporting system.



Segment revenue, results, assets and liabilities include the respective amounts identifiable to each of the segments and amounts apportioned / allocated on a reasonable basis.

The segment liabilities exclude Capital and Reserves other than those specifically identifiable with the Segment.

The segment expenses of ₹ 686.65 Crore of treasury include Interest paid to Head Office by Treasury amounting to ₹ 671.59 Crore as per calculations based on internal transfer pricing & funding mechanism of the Bank.

19. Disclosure under AS - 18 on “Related Party Transactions”:

Names of the related parties and their relationship with the Bank under Accounting Standard (AS-18) issued by the Institute of Chartered Accountants of India (ICAI):

A. Subsidiaries	:	NIL
B. Associates	:	NIL
C. Key Management Personnel	:	

Name	Designation
Mr. Vidyadhar V. Anaskar	Administrator (From 5 June, 2018) Member, Board of Administrators (From 1 July 2017 to 4 June, 2018)
Mr. Avinash L. Mahagaonkar	Member, Committee to Assist Administrator (From 5 June, 2018 to 9 January, 2020) Member, Board of Administrators (From 1 July, 2017 to 4 June, 2018)
Mr. Sanjay N. Bhende	Member, Committee to Assist Administrator (From 5 June, 2018 to 31 May, 2020) Member, Board of Administrators (From 3 August, 2017 to 4 June, 2018)
Dr. Ajit R. Deshmukh	Managing Director (From 20 October, 2018) OSD to Administrator (From 01 April, 2018 to 19 October, 2018)

There being only One Managing Director at any point of time during the Financial year 2019-20, in terms of RBI Circular dated 29th March, 2003, he being a single party coming under that category, no further details thereon are required to be disclosed and hence not stated.

There were no sanctioned limits (Funded / Non Funded) to Directors and their relatives during the year. Directors or their relatives have also not given any Guarantees against limits sanctioned by the Bank during the year.



20. Disclosure under AS - 19 “Leases”:

The Bank has entered into cancellable operating leases for the branches and the disclosures under AS 19 on ‘Leases’ issued by ICAI are as follows:

20.1 Lease payments of ₹ 334.24 lakh have been recognised in the Statement of Profit and Loss for the year being minimum lease payments.

20.2 The lease agreements entered into pertain to use of premises at the branches. The lease agreements do not have any undue restrictive or onerous clauses other than those normally prevalent in similar agreements regarding use of assets, lease escalations, renewals and a restriction on sub-leases.

20.3 Particulars of Lease Rent Payable:

(₹ in lakh)

Particulars	March 31, 2020	March 31, 2019
Future Lease Rental payable as at the end of the year:		
- Not later than one year	293.84	293.87
- Later than one year and not later than five years	881.60	625.91
- Later than five years	915.56	709.15
Total of minimum lease payments recognized in the profit and loss account for the year.	334.24	286.68
Total of future minimum sub-lease payment expected to be received under non-cancellable sub-lease.	NIL	NIL
Sub-lease payments recognized in the profit and loss account for the year.	NIL	NIL

Note: Bank has 36 locations on lease for different periods on which monthly lease rent is paid at the beginning of each month. Out of which, only 31 branches and 3 Regional Offices have been considered while giving the above disclosure. In respect of 10 premises rent agreements are pending for renewal.

In case of following 5 premises, Bank has made entire lease payments in advance.

Sr. No.	Particular	Period	Remarks
1	Plot No.88, Sector-17, Vashi, Navi Mumbai. (Administrative Office Building)	60 Years (from 29.3.1982)	Lease premium of plot No. 88, ₹ 19,97,124 paid in advance for 60 years.



2	Plot No.3, Sector-E, CIDCO Nasik. (RO NASIK Building)	90 years (from 20.01.1987)	Lease premium of Plot No. 3, ₹ 3,52,275 paid in advance for 90 years.
3	Plot No.10, Town Centre, CIDCO, Aurangabad. (RO Aurangabad Building)	90 years (from 01.06.1989)	Lease premium of Plot No.10, ₹ 22,99,500 paid in advance for 90 years.
4	G-1, Central Facility Building, Turbhe, Navi Mumbai (Extension Counter, Vashi)	60 years (from 19.03.2007) (sub-lease)	Lease premium of G-1, ₹ 1,60,20,000 paid in advance for 60 years.
5	Gala No. 199, 200, 201, 210, 211, 212 Golani Market, Jalgaon	27 years (from 17.06.2017)	Lease premium of six, ₹ 19,75,816 paid in advance for 27 years.

21. AS -20 Earnings Per Share (EPS) :

	Particulars	31 March, 2020	31 March, 2019
A	Net Profit after Tax (₹ in lakh)	32500.00	25135.38
B	No. of Equity Shares of ₹1000/- each	5783816	5448452
C	Weighted Avg. no. of Shares	5580244	5096780
D	Earnings Per Share (₹) [A/C]	582.41	493.16

22. Accounting for Taxes on Income:

Disclosure of major components of DTA (net) is as under :

(₹ in lakh)

Sr. No.	Particulars	As at 31 March, 2019	During the year 2019-20	As at 31 March, 2020
A	DTL ON ACCOUNT OF			
a)	Depreciation	0.00	0.00	0.00
b)	Gratuity Provision	121.63	0.00	121.63
c)	Bad and Doubtful Reserve	0.00	0.00	0.00
d)	VRS Provision	0.00	0.00	0.00
e)	Provision for Special Reserve u/s 36(1)(viii)	0.00	2704.82	2704.82
	Total A	121.63	2704.82	2826.45



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

B	DTA ON ACCOUNT OF			
a)	Depreciation	188.15	21.12	209.27
b)	Bad and Doubtful Reserve	11027.06	32907.60	43934.66
c)	Gratuity Provision	19.84	0.02	19.86
d)	VRS Provision	94.90	-8.37	86.53
e)	Leave encashment Provision	1559.84	365.48	1925.32
f)	Provision for claims	183.98	0.00	183.98
g)	Provision for FCI	195.55	-6.52	189.03
h)	Sick Leave Provision	1151.33	0.00	1151.33
i)	Provision for other assets	650.90	0.00	650.90
	Total B	15071.55	33279.33	48350.88
	NET DEFERRED TAX ASSETS (A-B)	14949.92	30574.51	45524.43

23. Impairment of Assets:

The Bank has ascertained that there is no material impairment of any of its assets and as such no provision under Accounting Standard 28 issued by The Institute of Chartered Accountants of India (ICAI) is required.

24. Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets:

Contingent liabilities on account of Bank Guarantees, Letter of Credit, Forward Contract and Bills under Import Letter of Credits and others, are detailed in Schedule 12.

Bank has necessary legal opinions in case of court litigations that there are sufficient merits in all the cases. The Bank has also received amounts from some Borrowers which are lying in “Sundry Creditors” under the head “Other Liabilities”. Bank has also invoked Govt. Guarantees in respect of these borrowers. The Bank expects no adverse orders in respects of these litigations causing any monetary impact and hence no provisioning is considered necessary. However as a matter of abundant caution and prudence, the Bank has decided to provide a minimum amount of ₹ 5 Crores every year, from financial year 2017-18 onwards against these pending court cases.

Bank is contesting income tax cases for / against it in appeal at various levels. Bank has necessary opinions from Independent Tax counsels that there will be no liabilities / demands to be paid in this regard. Bank has favourable past judgements substantiating their view. Consequentially no provision is considered necessary & hence not made in the accounts.



25. As required under RBI circular DBOD No. DEAF Cell. B.C. 101/30.01.002/2013-14, dated March 21, 2014 the Bank has transferred the following amounts to DEAF with RBI. The movement of the DEAF account is as follows :

(₹ in lakh)

Particulars	2019-20	2018-19
Opening Balance of amounts transferred to DEAF	1497.31	1324.50
Add : Amount transferred to DEAF during the Year	165.03	218.89
Less : Amount reimbursed by DEAF towards claims*	21.52	46.08
Closing Balance of amounts transferred to DEAF	1640.82	1497.31

*Does not include an amount of ₹ 1.54 lakh as on 31 March, 2020 paid by the Bank to the eligible depositors, claim for which has been lodged with the RBI and reimbursement of which is expected. This amount is shown as receivable under Other Assets - Schedule 11.

26. Goods and Services Tax :

Goods and Services Tax (GST) has been implemented w.e.f. 1st July, 2017. Accordingly, GST collected is accounted in 'GST' on liabilities side and GST paid to Vendor is accounted on assets side. Out of the GST on assets side, eligible Input Tax Credit is availed as set off. In case, eligible Input Tax Credit remains unutilized, the same is carried forward and set off subsequently. The Input Tax Credit on expenses which is not allowable to be set off as per GST Law, is expensed out.

In case of fixed assets, Input Tax Credit of GST is capitalised.

Bank has appointed an independent external professional to advice on the applicability of income liable to GST.



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

27. Disclosure As Per RBI Guidelines:

(₹ in Crore)

Sr. No.	Particulars	31 March, 2020	31 March, 2019
1.	Capital to Risk Weighted Assets Ratio	13.11%	15.60%
1.1	Tier I Capital to Risk Weighted Assets	11.54%	14.29%
1.2	Tier II Capital to Risk Weighted Assets	1.57%	1.31%
2.	Movement in CRAR :		
2.1	Total Capital Funds	2413.31	2811.32
2.2	Risk Weighted Assets	18412.62	18023.32
	(CRAR is computed in accordance with RBI Circular RPCD. RCB.BC.No.37/07.51.012/2014-15 dated 29.10.2014 as applicable to State Co-op Banks.)		
3.	Investments (Only SLR) with breakup under permanent and current category		
3.1	Permanent Category :		
3.1.1	Book Value	2596.98	2020.99
3.1.2	Face Value	2623.53	2008.10
3.1.3	Market Value	2596.98	2020.99
3.2	Current Category :		
3.2.1	Book Value	3332.24	2774.60
3.2.2	Face Value	3352.20	2784.39
3.2.3	Market Value	3367.97	2712.73
4.	Advances against :		
4.1	Real Estate	0.00	0.00
4.2	Construction Business	0.00	0.00
4.3	Housing (includes Staff Housing loans ₹ 19.80 Crores (P. Y. ₹ 16.30 Crores)	141.18	98.19
5.	Advances against Shares and Debenture	0.00	0.00
6.	Advance to Directors, their relatives and Companies/Firms in which they are interested :		
	Fund Based	0.00	0.00
	Non Fund Based (Guarantee, LCs etc.)	0.00	0.00
7.	Average Cost of Deposits	6.84%	6.35%



Sr. No.	Particulars	31 March, 2020	31 March, 2019
8.	NPAs :		
8.1	Gross NPAs	2248.27	1582.06
8.2	Net NPAs	0.00	332.06
8.3	Percentage of Gross NPA to Total Advance	10.80%	8.07%
8.4	Percentage of Net NPA to Net Advance	0.00%	1.81%
9.	Movement of NPAs :		
9.1	Net NPAs to Net Advance (%)	0.00%	1.81%
9.2	Movement of Gross NPAs :		
9.2.1	Opening Balance	1582.06	1585.33
9.2.2	Add : Additions	864.37	256.03
9.2.3	Add : Additions Restructuring A/c.	0.00	44.35
9.2.4	Less : Reduction – upgrades / closed / write offs	198.16	303.65
9.2.5	Closing Balance	2248.27	1582.06
9.3	Movement of Net NPAs :		
9.3.1	Opening Balance	332.06	365.93
9.3.2	Add : Additions	0.00	0.00
9.3.3	Less : Reduction	332.06	33.89
9.3.4	Closing Balance	0.00	332.06
9.4	Movement of Provisions for NPAs (excluding provision for Standard Assets) :		
9.4.1	Opening Balance	1250.00	1219.40
9.4.2	Provision made during the year (including provision released / exchange fluctuations)	1012.10	38.10
9.4.3	Write-off / Write-back of excess provisions / transferred to Overdue Int. Reserve	13.83	7.50
9.4.4	Closing Balance	2248.47	1250.00



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

Sr. No.	Particulars	31 March, 2020	31 March, 2019
10.	Profitability		
10.1	Interest income as a percentage of working funds	8.52%	7.71%
10.2	Non-interest income as a percentage of working funds	3.30%	0.63%
10.3	Operating profit as a percentage of working funds	2.57%	1.82%
10.4	Return on Assets (Net Profit or Net Loss) / Average of working funds) x 100	1.10%	1.04%
10.5	Business (Deposit + Advance) per Employee #	42.91	32.63
10.6	Profit per Employee # (includes employees on deputation to other DCCB's)	0.33	0.23
11.	Provisions :		
11.1	Provisions on NPA required to be made	1154.41	1099.16
11.2	Provisions on NPA actually made	2248.27	1250.00
11.3	Provisions required to be made in respect of overdue interest taken into income account, gratuity fund, provident fund, arrears in reconciliation of inter-branch account etc.	235.49	310.18
11.4	Provisions actually made in respect of overdue interest taken into income account, gratuity fund, provident fund and arrears in reconciliation of inter branch account.	235.49	310.18
11.5	Provisions required to be made on depreciation in Investments.	0.00	61.88
11.6	Provisions actually made on depreciation in Investments.	0.00	61.88
11.7	Provisions required to be made on Non-performing Investments.	0.05	0.05
11.8	Provisions actually made on depreciation in Investments.	0.05	0.05
12.	Movement in Provision :		
12.1	Towards NPAs (Including Overdue Interest):		
12.1.1	Opening Balance	1560.18	1559.55
12.1.2	Add : Provision made	1012.10	38.10
12.1.3	Less : Provision Reversed	88.52	37.47
12.1.4	Closing Balance	2483.76	1560.18



Sr. No.	Particulars	31 March, 2020	31 March, 2019
	12.2 Towards Depreciation on Investments :		
	12.2.1 Opening Balance	61.88	32.69
	12.2.2 Add : Provision made	0.00	100.24
	12.2.3 Less : Provision Reversed	61.88	71.05
	12.2.4 Closing Balance	0.00	61.88
	12.3 Towards Standard Assets :		
	12.3.1 Opening Balance	62.00	46.55
	12.3.2 Add : Provision made	8.00	15.45
	12.3.3 Less : Provision Reversed	0.00	0.00
	12.3.4 Closing Balance	70.00	62.00
	12.4 Towards all other items under 11 above :		
	12.4.1 Opening Balance	0.00	0.00
	12.4.2 Add : Provision made	0.00	0.00
	12.4.3 Less : Provision Reversed	0.00	0.00
	12.4.4 Closing Balance	0.00	0.00
13.	Payment of insurance premium to the DICGC, including arrears, if any		
	13.1 Period up to :	30 Sept. 2020	30 Sept. 2019
	13.1.1 Deposits Assessable	4148.54	4297.90
	13.1.2 Premium Amount	2.49	2.15
	13.1.3 Paid On	29 May, 2020	30 May, 2019
	13.2 Period up to :	31 March, 2020	31 March, 2019
	13.2.1 Deposits Assessable	4211.34	3759.87
	13.2.2 Premium Amount	2.11	1.88
	13.2.3 Paid On	29 Nov., 2019	29 Nov., 2018
14.	Penalty Imposed by RBI for any Violation	0.00	0.00



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

15. Information on the extent of arrears in reconciliation of inter-bank and inter-branch accounts.

INTER BRANCH ADJUSTMENT

Period	Credit (₹ in lakh)		Debit (₹ in lakh)	
	No of Entry	Amt	No of Entry	Amt
Below 6 Months	3	210.00	6	0.31
6 Month to 3 yrs	0	0.00	6	2.89
Above 3 yrs	0	0.00	0	0.00

INTER BANK ADJUSTMENT

Period	Credit (₹ in lakh)		Debit (₹ in lakh)	
	No of Entry	Amt.	No of Entry	Amt.
Below 6 Months	38	216.26	38	2150.62
6 Month to 3 yrs	1	0.02	1	0.05
Above 3 yrs	70	6.16	12	3.33

All amounts pending in reconciliation over 6 months are fully provided for.

16. a) Foreign Currency Assets

(₹ in lakh)

1134.97

(₹ in lakh)

1037.32

b) Foreign Currency Liabilities

0.00

0.00

17. Composition of Non-SLR Investments :

Sr. No.	Issuer	Amount	Extent Private Placement	Extent of 'below Investment grade' Securities already invested	Extent of 'unrated securities' already invested	Extent of 'unlisted' securities
1	Public Sector Units	56.30 (6.30)	56.30 (6.30)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	56.30 (6.30)
2	Financial Institutions	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)
3	Banks	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)
4	Private Corporate	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)
5	Others	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)
6	Less : Provision held towards depreciation	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)
	TOTAL	56.30 (6.30)	56.30 (6.30)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	56.30 (6.30)

Note: Figures in brackets represent previous years' Figures.



18. Non Performing Non-SLR Investments :			
Opening Balance		5.00 lakh	7.66 lakh
Additions during the year		0.00	0.00
Reductions during the year		0.00	2.66 lakh
Closing Balance		5.00 lakh	5.00 lakh
Total Provisions held		5.00 lakh	5.00 lakh

19. In Connection with Repo / Reverse Repo Transactions (Inter Bank) :					
	Particulars	Minimum O/s during the Year	Maximum O/s during the Year	Daily Average O/s during the year	Balance
	Security Sold Under REPO				
	31 Mar 2020	NIL	NIL	NIL	NIL
	31 Mar 2019	46.71	861.34	7.71	NIL
	Security Purchased Under REPO				
	31 Mar 2020	NIL	NIL	NIL	NIL
	31 Mar 2019	NIL	NIL	NIL	NIL

28. The Bank has no current tie up with any Agency for sale of Insurance / Mutual Fund or allied products.
29. Information from suppliers / service providers regarding their registration under MSMED Act, 2006 is not received by the bank. Therefore, information relating to cases of delays if any, in payment to such enterprises or of interest payments due to such delays is not given.
30. The Bank has not sold any of its assets to Asset Reconstruction Company during the year (PY - NIL).
31. Advances subjected to restructuring during the year amount to ₹ NIL (PY ₹ 44.35 crores).
32. The Bank has not undertaken any transactions with RBI in respect of Repo / Reverse Repos / Interest rate Futures during the year. (PY - NIL).
33. Interest on Savings Bank deposits is paid quarterly at 3.50% (revised to 3.25% from 08 April, 2020) on a daily product basis.
34. The share of Government paid up share capital to the total paid up share capital is 17.29% (PY 18.35%).
35. Accounting Policies and Notes to Accounts form an integral part of the accounts.
36. Previous year figures are regrouped or rearranged, wherever necessary, to conform to the layout of the accounts of the current year.

M/s. D. A. Chougule & Associates,

Chartered Accountants

FR No. 143998W

(D. A. Chougule)

M. No. 038402

FRN No. 143998W

For The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd, Mumbai

(Vidyadhar V. Anaskar)

Administrator

(Dr. A. R. Deshmukh)

Managing Director

(D. N. Dighe)

General Manager

Place : Mumbai.

Date : 19th August, 2020



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

D A CHOUGULE & ASSOCIATES

Chartered Accountants
M No 038402 Firm No 143998 W
Coop Panel No 1013483a

Varad, B/6, Sanskruti Purv
Rajarampuri, 13th Lane,
Kolhapur 416008
Cell. No.9637550369
Email ID: cadachougule@gmail.com

FORM No. N-1.

[See section 81 and rule 69 (3)]

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

To,
The Members,
Maharashtra State co-operative Bank Ltd, Mumbai

Ref. :- Appointment AGM Resolution No. 9 Dated 20/08/2019

Report on the Financial Statements as a Statutory Auditor

1. We have audited the accompanying financial statements of The Maharashtra State Cooperative Bank Ltd Mumbai which comprise the Balance Sheet as at 31st March 2020 and the Statement of Profit and Loss & cash flow statement for the year ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory information incorporated in these financial statements of the Bank along with its 6 Regional offices, 51 Branches and 4 Extension counters audited by us for the period 1st April 2019 to 31st March 2020 .

Management's Responsibility for the Financial Statements

2. Management is responsible for the preparation of these financial statements in accordance with Maharashtra Co-operative societies Act, 1960, Banking Regulation Act, 1949 (A.A.C.S.) and RBI / NABARD Guidelines. This responsibility includes the design, implementation and maintenance of internal control relevant to the preparation of the financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditor's Responsibility

3. Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with the applicable Standards issued by The Institute of Chartered Accountants of India and under the MCS Act / BR Act / RBI guidelines. Those Standards require that





we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free from material misstatement.

4. An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the Bank's preparation and fair presentation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of the accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.
5. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion

6. In our opinion and to the best of our information and according to the explanations given to us, the said accounts together with the notes thereon give the information required by the Banking Regulation Act, 1949 (A.A.C.S.) as well as the Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960, the Maharashtra Co-operative Societies Rules 1961, and any other applicable Acts, and or circulars issued by the Registrar, in the manner so required for the bank and give a true and fair view in conformity with the accounting principles generally accepted in India:

- (i) in the case of the Balance Sheet, of the state of affairs of the Bank as at 31st March, 2020;
- (ii) in the case of the Statement of profit and loss of the profit for the year ended on that date;
- (iii) in case of cash flow statement, of the cash flows for the year ended on that date.

Report on Other Legal and Regulatory Matters

7. The Balance Sheet and the Profit and Loss Account have been drawn up in accordance with the provisions of Section 29 of the Banking Regulation Act, 1949 read with provisions of the Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960 & Maharashtra Co-operative Societies Rules 1961.





दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

8. We report that :

- We have obtained all the information and explanations which, to the best of our knowledge and belief, were necessary for the purpose of our audit and have found them to be satisfactory.
- The transactions of the Bank, which have come to our notice, have been within the powers of the Bank.
- The returns received from the offices and branches of the Bank have been found adequate for the purposes of our audit.

9. In our opinion, the Balance Sheet and Profit and Loss Account comply with applicable Accounting Standards.

10. We further report that :

- The Balance Sheet and Profit and Loss Account dealt with by this report, are in agreement with the books of account and the returns
- In our opinion, proper books of account as required by law have been kept by the Bank so far as appears from our examination of those books.
- The reports on the accounts of the ROs/branches audited by us have been dealt with in preparing our report in the manner considered necessary by us.
- For the year under audit, the bank has been awarded "A" Audit classification.

D. A. CHOUGULE & ASSOCIATES
Chartered Accountant


D. A. CHOUGULE
M. No. 038402
FRN No 143998W
Panel No: 1010918 A
Date : 19-08-2020
Place : MUMBAI



D.A.CHOUGULE & ASSOCIATES
CHARTERED ACCOUNTANTS
M. NO. 038402

UDIN No. :- 20038402 AAA AAS 9675



नफा विभागणी

अ. क्र.	तपशील	रक्कम (₹)
१	मागील वर्षाची शिल्लक	६०१.९२
२	चालू वर्षातील नफा	३२५,००,०९,७५३.३४
३		एकूण (१+२) ३२५,००,१०,३५५.२६
४	वजा आवश्यक तरतूदी	
४.१	वैधानिक राखीव निधी (२५%)	८१,२५,०२,५८९.००
४.२	महाराष्ट्र राज्य सह.बँक शेती यतस्थिरता निधी (१५%)	४८,७५,०१,५५३.००
४.३	गुंतवणूक चढ-उतार निधी	५०,००,००,०००.००
४.४	सहकार शिक्षण व सभासद प्रशिक्षण निधी	५,००,०००.००
४.५	इमारत निधी	३८,६४,०००.००
४.६	धर्मादाय निधी	५०,००,०००.००
४.७	सेवक कल्याण निधी (नफ्याच्या ०.२५%)	८१,२५,०००.००
४.८	सर्वसाधारण राखीव निधी	१४३,२५,१७,०००.००
		एकूण ४ (४.१ ते ४.८) ३२५,००,१०,१४२.००
	पुढील वर्षासाठी शिल्लक	२१३.२६
		एकूण रक्कम ३२५,००,१०,३५५.२६



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट 'ब'

२०२०-२१ सालचे अंदाजपत्रक

(₹ कोटीत)

अ. क्र.	तपशील	२०१९-२०			२०२०-२१
		अंदाज	प्रत्यक्ष	(वाढ / घट)	अंदाज
अ	उत्पन्न :				
१	दिलेल्या कर्जावरील व्याज	१५७३.००	१८३५.४६	२६२.४६	१५००.००
२	गुंतवणूकीवरील व्याज (कॉलमनीसहोत)	५७५.००	६४९.७६	७४.७६	६५०.००
३	इतर व्याज	२१.००	२७.४१	६.४१	६.००
४	रोखे खरेदी विक्रीतील नफा	०.००	५३.३३	५३.३३	६०.००
५	बटाव, व्याज अनुदान इ. संकीर्ण बाबी	३३.००	२०.८५	- १२.१५	२२.००
६	अतिरिक्त थकीत व्याज निधी	९०.००	७४.७०	- १५.३०	०.००
७	अतिरिक्त एफसीआय तरतूद	०.००	०.१९	०.१९	०.००
८	अतिरिक्त गुंतवणूक घसारा निधी	२५.००	६१.८८	३६.८८	०.००
९	निर्लेखित केलेल्या कर्जाची वसुली	०.००	०.०९	०.०९	०.००
१०	सर्वसाधारण राखीव निधी राईट बँक	०.००	४५५.२७	४५५.२७	०.००
११	स्थगित कर उत्पन्न	०.००	३०५.७४	३०५.७४	०.००
	एकूण उत्पन्न - अ	२३१७.००	३४८४.६८	११६७.६८	२२३८.००
ब	खर्च :				
१	व्याज खर्च :				
१.१	टोवीवरील व्याज	११३८.००	१२०६.१०	६८.१०	१०३०.००
१.२	घेतलेल्या कर्जावरील व्याज	३७६.००	३५८.७०	- १७.३०	३७७.००
१.३	इतर व्याज	५९.००	५८.७१	- ०.२९	४५.००
	एकूण - १	१५७३.००	१६२३.५१	५०.५१	१४५२.००
२	व्यवस्थापन खर्च :				
२.१	पगार, भत्ते, प्रॉ. फंड व सानुग्रह अनुदान	१३३.०५	१३७.४७	★ ४.४२	१३४.३१
२.२	भाडे, कर व बीज खर्च	८.७९	६.४७	- २.३२	८.८०
२.३	प्रशासक व सदस्य फी व भत्ते	०.६१	०.५८	- ०.०३	०.६१
२.४	कायदा सल्ला फी	१.३०	३.१३	★ १.८३	१.२७
२.५	टपाल, लिजलाईन व दुरध्वनी खर्च	०.८६	१.९१	★ १.०५	३.११
२.६	हिशेब तपासणीसांची फी	०.१५	०.१५	०.००	०.१५
२.७	घसारा	२२.४९	३.३४	- १९.१५	१२.८२
२.८	पुर्नमुल्यांकन जिंदगी वरील घसारा	१३.७०	१३.७०	०.००	१३.०२
२.९	छपाई व स्टेशनरी खर्च	०.९२	०.६४	- ०.२८	१.०८
२.१०	जाहिरात व प्रसिध्दी खर्च	०.६२	०.४९	- ०.१३	०.६२

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)



परिशिष्ट 'ब'

२०२०-२१ सालचे अंदाजपत्रक

(₹ कोटीत)

अ. क्र.	तपशील	२०१९-२०			२०२०-२१
		अंदाज	प्रत्यक्ष	(वाढ / घट)	अंदाज
२.११	दुरुस्ती व सर्व्हिस चार्जेस	१४.८२	१०.८२	- ४.००	१७.५३
२.१२	व्यावसायिक फी	२.७५	१.८४	- ०.९१	२.६१
२.१३	संगणक खर्च	३.१०	०.५९	- २.५१	०.७४
२.१४	प्रशिक्षण खर्च	२.०६	१.९८	- ०.०८	२.३१
२.१५	क्लिअरिंग हाऊस प्रोसेसिंग खर्च	०.८४	०.६६	- ०.१८	०.६१
२.१६	विमा	४.५०	४.४०	- ०.१०	५.१२
२.१७	कर्जदाराच्यावतीने खर्च	२.५५	०.४९	- २.०६	३.३१
२.१८	देणगी	५.००	५.००	०.००	५.००
२.१९	मोटर खर्च	०.४७	०.३४	- ०.१३	०.५०
२.२०	सीसीआयएल चार्जेस	०.५१	१.००	★ ०.४९	१.०१
२.२१	जीएसटी खर्च	२.३५	२.४१	★ ०.०६	१.५४
२.२२	इतर सभा खर्च	१.२८	१.४०	★ ०.१२	०.११
२.२३	इतर खर्च	३.३०	२.०२	- १.२८	३.८२
	एकूण - २	२२६.०२	२००.८३	- २५.१९	२२०.००
३	इतर खर्च :				
३.१	अमॉरटाईज प्रिमियम	३.५०	४.१६	०.६६	५.००
३.२	जुने व्याज निर्लेखन	०.००	५.३६	५.३६	०.००
	एकूण - ३	३.५०	९.५२	६.०२	५.००
४	तरतूदी :				
४.१	अनुत्यादित कर्जे	०.००	१०१२.१०	१०१२.१०	०.००
४.२	आयकर विशेष निधी ३६(i)(viii)	५.००	२९.९०	२४.९०	२०.००
४.३	उत्तम जिंदगीपोटीची तरतूद	०.००	८.००	८.००	०.००
४.४	प्रोव्हिजन फॉर अदर अॅसेट	५.००	५.४७	०.४७	५.००
	एकूण - ४	१०.००	१०५५.४७	१०४५.४७	२५.००
५	आयकर	१५०.००	२७०.३५	१२०.३५	१३५.००
	एकूण खर्च - ब (१+२+३+४+५)	१९६२.५२	३१५९.६८	११९७.१६	१८३७.००
क	निव्वळ नफा / तोटा (अ - ब)	३५४.४८	३२५.००	- २९.४८	४०१.००

★ २०१९-२० सालच्या मंजूर अंदाजापेक्षा ₹ ७.९७ कोटीने जास्त झालेल्या खर्चास मान्यता असावी. प्रामुख्याने खर्चातील वाढ, कर्मचा-यांच्या ऐच्छिक सेवानिवृत्ती योजनेअंतर्गतचा खर्च, आवाहनीत शासकीय थकहमी संदर्भातील मा. सर्वोच्च न्यायालयातील कायदा सल्ला फी व लिजलाईन खर्च यापोटी झालेली आहे. तसेच सन २०२०-२१ सालच्या अंदाजपत्रकास मान्यता असावी.



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट 'क'

एकरकमी कर्ज परतफेड योजना -२०२०

दिनांक १९.०६.२०२० रोजीच्या मा.प्रशासक सभेतील ठराव क्र.२६ नुसार राज्य बँकेने प्रस्तावित केलेल्या एकरकमी परतफेड योजना -२०२० या योजनेस कार्योत्तर मान्यता मिळणेबाबत.

अनुत्पादित वर्गवारीतील कर्जासाठी राज्य बँक एकरकमी कर्ज परतफेड योजना -२०२०

१. योजनेचे नांव - राज्य बँक एकरकमी कर्ज परतफेड योजना - २०२०

२. योजनेसाठी पात्र कर्जदार -

- दिनांक ३१.०३.२०२० अखेर अनुत्पादक कर्जाच्या 'सबस्टँडर्ड' वर्गवारीत समाविष्ट झालेल्या व नंतर संशयित व बुडित वर्गवारीत गेलेल्या कर्जखात्यांना ही योजना लागू होईल.
- जामीनदार हे सहकर्जदार असल्याने या योजनेतर्गत कर्जदाराबरोबरच जामीनदारांनाही स्वतंत्रपणे किंवा एकत्रित अर्ज करता येईल.
- सरफेसी कायद्यांतर्गत नोटीस, वसुलीसाठी कायदेशीर कारवाई चालू असलेली, ताब्यात घेतलेले तथापी अद्याप पावेतो विक्री न झालेल्या अनुत्पादित कर्ज वर्गवारीमधील संस्था / व्यक्तींकडील कर्जखाती.

३. योजनेसाठी अपात्र कर्जदार :-

रिझर्व्ह बँक आणि नाबार्डच्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार सदर योजना ही पुढील कर्जांना लागू होणार नाही.

- फसवणूक, गैरव्यवहार करून घेतलेली कर्जे व जाणिवपूर्वक थकविलेली कर्जे.
- आजी व माजी संचालकांना व त्यांच्याशी हितसंबंध असणाऱ्या भागीदारी संस्था/कंपन्या/संस्था यांना दिलेल्या कर्जांच्या अथवा त्यांची जामिनकी असणाऱ्या कर्जांना रिझर्व्ह बँकेच्या पूर्व परवानगीशिवाय सदर सवलत देता येणार नाही.
- संचालकांच्या कुटुंबातील व्यक्तींना दिलेल्या कर्जासाठी अथवा ते जामिनदार असलेल्या कर्जांना सदर योजना लागू होणार नाही. (येथे 'कुटुंब' (Family) म्हणजे म.स.का. १९६० कलम ७५ (२) मधील स्पष्टीकरण १ मध्ये नमूद केलेप्रमाणे पत्नी, पती, आई, वडील, बहिण, मुलगा, मुलगी, जावई किंवा सुन)
- पगारदारांच्या मालकांशी जर पगारकपातीचा करार झाला असेल तर अशा पगारदारांना दिलेल्या खावटी कर्जासाठी सदर योजना लागू होणार नाही.
- न्यायालयासमोर तडजोड झालेल्या कर्जप्रकरणांना ही योजना ही योजना लागू होणार नाही.
- शासकीय योजनेनुसार दिलेल्या कर्जांना सदर योजना लागू होणार नाही.
- मंजूर कर्जाचा विनियोग, कर्ज ज्या कारणाकरीता मंजूर केले असेल, त्या कारणाव्यतिरिक्त इतर कारणांकरिता केला असेल तर (Diversification of Funds) ही योजना लागू होणार नाही.
- कर्जाची पुर्नमांडणी केलेल्या सुतगिरण्या -

४. योजनेची मुदत -

या योजनेची मुदत दिनांक ३१.०३.२०२१ पर्यंत राहिल. सदर मुदतीत प्राप्त झालेल्या अर्जांवर दिनांक ३०.०४.२०२१ पर्यंत निर्णय घेऊन दिनांक ३०.६.२०२१ पर्यंत हिशेब पुर्ण करावे लागतील.



५. योजनेची व्याप्ती -

- ही योजना सर्व प्रकारच्या कर्जांना तसेच कर्जाव्यतिरिक्त दिलेल्या तात्पुरती उचल मर्यादा, बील डिस्काउंट यांना लागू राहिल.
- कोणत्याही कायद्यांतर्गत कारवाई चालू असणाऱ्या व कलम १०१ अन्यवे वसूली दाखला प्राप्त व कलम ९१ अन्वये निवाडे प्राप्त झालेल्या कर्जांनासुद्धा ही योजना लागू होईल.
- जेथे कर्जदारांची एकापेक्षा जास्त कर्जखाती असतील व त्यापैकी एखादे/काही कर्जखाती अनुत्पादक झाली म्हणून इतर सर्व कर्जखाती 'समुह कर्ज' म्हणून अनुत्पादक होतात. तर त्या समुह कर्जापैकी जे खाते/खाती प्रत्यक्षात अनुत्पादक झाली असतील केवळ त्याच खात्यांना एक रकमी कर्ज परतफेड योजनेची सवलत मिळेल.
- न्याय प्रविष्ट, निवाडा प्राप्त असलेली अनुत्पादित वर्गवारीतील सर्व कर्जांचा योजनेत समावेश होईल.

६. योजनेसाठी तडजोडीचे सुत्र -

रिझर्व्ह बँकेने उत्पन्न संकल्पना अंतर्गत केलेली व्याख्या - जिंदगीचे वर्गीकरण व अनुत्पादक जिंदगीसाठी करावयाच्या तरतूदीसाठी प्रसिध्द केलेल्या मास्टर सक्च्युलरनुसार कर्जखात्याचे केलेले वर्गीकरण खालील प्रमाणे आहे.

अ.क्र.	जिंदगी वर्गीकरण	थकीत कालावधी
१	सब स्टँडर्ड जिंदगी (Substandard)	अनुत्पादक झाल्यानंतर तीन वर्षापर्यंत
२	संशयीत-१ (Doubtful-1)	संशयीत झाल्यानंतर १२ महिने
३	संशयीत-२ (Doubtful-2)	संशयीत झाल्यानंतर ३६ महिने
४	संशयीत-३ (Doubtful-3)	संशयीत झाल्यानंतर ३६ महिने व त्यावरील
५	बुडीत-(Loss)	बँक, लेखापरिक्षक, सहकार विभाग, नाबार्ड तपासणी यांनी प्रमाणित केलेनुसार

- ज्या दिवशी वैयक्तिक /संस्था कर्जदारांचे कर्जखात्यांचे अनुत्पादित वर्गवारीत (एन.पी.ए.) सबस्टँडर्ड वर्गवारीत वर्गीकरण करण्यात आले, त्या दिवसापासून अनुत्पादक कर्जांच्या संशयीत-१ (Doubtful-1) या वर्गवारीत वर्गीकरण केले असेल त्यादिवसापर्यंत सदर कर्जास (मुद्दल) द.सा.द.शे.८% दराने सरळव्याज पध्दतीने व्याज आकारणी करावी. सदर कालावधीत संस्था /वैयक्तिक कर्जदारांनी वेळोवेळी भरणा केलेल्या रक्कमेचा त्या त्या वेळी जमाखर्च करण्यात येईल. कर्जदाराने भरणा केलेल्या रकमेतून प्रथम शिल्लक व्याजाची वसुली होईल. त्यानुसार येणारी रक्कम (मुद्दल व व्याज) ही अनुत्पादक कर्जांच्या संशयीत-१ (Doubtful-1) या वर्गवारीत वर्गीकरण केलेल्या दिवसाची येणेबाकी असेल.
- उपरोक्त 'अ' नुसार ज्या दिवशी संबंधित कर्जखाते हे अनुत्पादक कर्जांच्या संशयीत - १ (Doubtful-1) या वर्गवारीत वर्गीकरण केले असेल त्या दिवशीची येणारी रक्कम ही येणेबाकी व येणे व्याज अशी एकत्रित रक्कम येणे समजावी.
- वरील 'ब' रकमेपैकी केवळ मुद्दल रकमेवर द.सा.द.शे.८% दराने सरळव्याज पध्दतीने तडजोडीच्या दिनांकापर्यंत व्याजाची आकारणी करावी.
- वर कलम 'ब' आणि 'क' मध्ये नमुद केलेल्या एकत्रित रकमेत कर्जदारांच्या वतीने बँकेने केलेला कायदेशीर व इतर खर्च मिळवावा.



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

इ) कर्जदाराने अनुत्पादक कर्जाच्या संशयीत- 9 (Doubtful-1) या वर्गवारीत सदर खाते वर्गीकृत केल्याच्या तारखेनंतर तडजोड तारखेपर्यंत कर्जदाराने भरणा केलेल्या रकमेची वजावट ('ब' अधिक 'क' अधिक 'ड' मध्ये नमुद एकत्रित रकमेतून) करावी. त्यानुसार जी रक्कम येणे राहिल ती 'तडजोड रक्कम' समजावी.

७. बँकेचा अधिकार -

- अ) कर्जदाराने योजनेतील तरतुदीनुसार अर्जासोबत अनुत्पादक कर्जाच्या संशयीत- 9 (Doubtful-1) च्या तारखेअखेरील येणेबाकीच्या 90% रक्कम भरणा केल्यानंतरच प्रस्तावाची छाननी केली जाईल.
- ब) या योजने अंतर्गत प्राप्त अर्जाच्या छाननी नंतर तडजोड प्रस्ताव मंजूर/नामंजूर करण्याचे सर्व अधिकार बँकेस राहतील.
- क) एन.पी.ए.ची तारीख, वर्गवारी व रक्कम बँकेच्या दफ्तराप्रमाणे व लेखापरिक्षकांनी प्रमाणित केल्याप्रमाणे निश्चित करण्यात येईल.
- ड) कर्ज परतफेडीसंबंधी बाबींमधील वाद महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, 1960 चे कलम 19 अंतर्गत सोडविण्याची तरतूद आहे. त्याप्रमाणे सदर योजनेचा लाभ देणेचे अनुषंगाने अगर तडजोड रकमेबाबत काही वाद निर्माण झाल्यास त्याबाबत निर्णय घेणेचे सर्व अधिकार बँकेस राहतील.
- इ) तडजोड रकमेचा भरणा कर्जदारांना बँकेच्या तारणातील मालमत्ता विक्री करून करता येणार नाही. तसेच परतफेडीसाठी बँकेतून कर्ज मंजूर केले जाणार नाही. अशाप्रकारे इतर कोणत्याही कर्जातून तडजोड रकमेचा भरणा झाल्यास त्यासाठी संबंधित संस्थेच्या संचालक मंडळास जबाबदार धरून कारवाई करण्यात येईल.
- फ) सदर कर्ज परतफेड योजनेतर्गत कर्जखाते बंद करताना संबंधित कर्जदारास पुढील 5 वर्षांपर्यंत नव्याने कर्ज मिळणार नाही. तसेच त्यांना बँकेतील कोणत्याही कर्जास /सवलतीस 5 वर्षे जामीन राहता येणार नाही.
- ग) सदर कर्ज परतफेड योजनेचा लाभ घेतलेल्या संस्था / वैयक्तिक कर्जदारांना त्यांच्या इतर संबंधित संस्था / कंपन्या यांनाही बँकेकडून पुढील 5 वर्षांपर्यंत कर्जपुरवठा होणार नाही.
- ह) सदर योजने अंतर्गत माहिती, बँकेच्या लेजरमधून येणेबाकीची खात्री करून योजनेच्या लाभासाठी अर्ज करावयाचा आहे.

८. परतफेड करण्यासाठी कालावधी -

- अ) कर्जदाराने या एकरकमी कर्ज परतफेड योजनेतर्गत करावयाच्या अर्जासोबत, सदर कर्ज प्रकरण ज्या दिवशी अनुत्पादक कर्जाच्या संशयीत- 9 (Doubtful-1) या वर्गवारीत प्रथम वर्गीकृत केले असेल, त्या दिवशीच्या लेजर बॅलन्सच्या (मुद्दल + व्याज) किमान 90% रक्कम भरणे आवश्यक आहे. त्यानंतरच प्राप्त अर्ज छाननी करून मा. प्रशासक मंडळ - कार्यकारी समिती सभेपुढे सादर केला जाईल.
- ब) i) राज्य बँक एकरकमी परतफेड योजने अंतर्गत अर्ज मंजूरीचे पत्र प्राप्त झाल्यापासून कर्जदाराने एक महिन्यात तडजोडीची सर्व रक्कम भरणे आवश्यक आहे.

अथवा

तडजोड रकमेच्या किमान 25% रक्कम भरल्यास उर्वरित 75% रक्कम द.सा.द.शी.90% दराने पुढील जास्तीत जास्त 24 मासिक हप्त्यांत करावयाचा पचाय कर्जदारास स्विकारता येईल. मात्र कर्जदाराने 9 महिन्यात 25% रक्कम न भरल्यास सदर योजनेचा लाभ घेणेस कर्जदाराने नकार दिला आहे असे समजून कर्जदारास दिलेली सवलत रद्द करण्यात येऊन कर्जदाराने अर्जासोबत भरणा केलेली 90% रक्कम बँक धोरणानुसार कर्जखाती समायोजित करण्यात येईल व सदर कर्जखाते पूर्ववत करण्यात येईल.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)



- ii) २४ महिन्यांच्या कालावधीत कोणताही हप्ता भरण्यास उशीर झाल्यास त्यावर उशीर झालेल्या मुदतीसाठी व उशीर झालेल्या रकमेवर द.सा.द.शे.२% दंड व्याज आकारण्यात येईल.
- iii) योजनेत सहभागी झालेनंतर एकूण तडजोड रकमेच्या ५०% रकमेचा भरणा केल्यानंतर कर्जदार पुढील काही हप्ते भरू शकला नाही, तदनंतर पुन्हा कर्जदाराने योजनेचा लाभ घेणेसाठी विनंती केली तर उर्वरित येणेबाकीसाठी थकीत कालावधी पुन्हा वाढवून देण्यात येईल. तथापि सदर येणेबाकीसाठी द.सा.द.शे. १२% प्रमाणे व्याज आकारणी होईल. अशाप्रकारे दंडव्याजासहीत रक्कम भरण्यासाठी जास्तीत जास्त १२ महिन्यांची मुदतवाढ देण्याचे अधिकार मा.प्रशासकांना राहतील. मात्र १८ महिन्यांच्या कालावधीत योजनेच्या लाभधारकाने ५०% पेक्षा कमी रकमेचा भरणा केला असल्यास त्यांचा योजनेतील सहभाग रद्द होईल.
- क) वरीलप्रमाणे तडजोड रकमेचा भरणा अर्जदाराने न केल्यास, अर्जदारास दिलेली सबलत रद्द करून त्यांनी यापूर्वी भरणा केलेली सर्व रक्कम प्रथम थकीत व्याजापोटी व नंतर मुदलापोटी वसूल करून नियमित व्याजासह व इतर सर्व खर्चासह सर्व येणे रक्कम वसूल करण्याचा अधिकार बँकेस राहिल.

एकरकमी परतफेड योजना -२०२० अंतर्गत १००% तडजोड रकमेचा भरणा केलेल्या संस्था / वैयक्तिक कर्जदारांची यादी पुढील प्रमाणे..

अ. क्र.	कर्जदाराचे नांव	मंजूरी तारीख	३१.०३.२०१९ ची येणेबाकी			तडजोड रक्कम	सबलतीची रक्कम	वसूल तडजोड रक्कम	निर्लिखित करावयाची सबलतीची रक्कम				
			मुद्दल	व्याज	एकूण				मुद्दल	एनपीए व्याज	नींदविलेले व्याज	एकूण	
	प्रा.का.नाशिक												
१	कुषी उत्पन्न बाजार समिती, नाशिक	१५.०७.२०	१३०.८९	५८७६.८७	६००७.७६	२०८२.०३	३९२५.७२	२०८२.०३	०.००	०.००	३९२५.७२	३९२५.७२	
	गोरगांव शाखा												
२	महेंद्रन सुपय्या	०८.१०.२०	०.४६	०.४४	०.९०	०.५२	०.३८	०.५२	०.००	०.००	०.३८	०.३८	
३	असलम मुलाज्जीन	३०.०९.२०	१.४६	२.७६	४.२२	३.०७	१.१५	३.०७	०.२९	०.००	०.८६	१.१५	
	एकूण		१३२.८१	५८८०.०७	६०१२.८८	२०८५.६१	३९२७.२६	२०८५.६१	०.२९	०.००	३९२६.९६	३९२७.२६	
	एकूण		१४९.११	५९४४.६६	६०९३.७६	२१०१.७०	३९९२.०५	२१०१.७०	१.९८	०.०२	३९९०.०५	३९९२.०५	



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट 'ड'

निर्लेखनाचा तपशील

शासकीय थकहमीवरील कर्ज बगळता उर्वरित कर्जाची दिनांक ३१.०१.२०२१ अखेरिल व्याजासह येणेबाकी निर्लेखित करण्यासाठी दिनांक १८.०२.२०२१ रोजीच्या मा.प्रशासक सभेतील ठराव क्र.८ नुसार शिफारस केलेल्या संस्था/वैयक्तिक कर्जदारांची यादी.

अ. असुरक्षित / बुडीत वर्गवारीतील व्यक्ती/संस्थांकडील कर्ज येणेबाकीचे निर्लेखन:

(रु. लाखात)

अ. क्र.	कर्जदार संस्थेचे नांव	संस्था अनुत्पादित वर्गवारीमध्ये गेल्याची तारीख	कर्जप्रकार	खतावणीप्रमाणे मुद्दल बाकी रक्कम (३१.०१.२१)	सदर थकबाकी पोटी बँकेने केलेल्या १००% तरतूदीची रक्कम	एन.पी.ए. व्याज ताळेबंदाच्या दोन्ही बाजूकडून कमी करणे	एकूण नोंदविलेले व्याज कमी करणे	एकूण निर्लेखित करावयाची रक्कम
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१	तासगांव तालुका सहकारी साखर कारखाना लि., तुरची, ता-पलुस, जिल्हा-सांगली (अवसायनात)	३१.०३.०५	मालतारण एम.टी.-३	०.०० ०.००	०.०० ०.००	०.०० ०.००	१४७७.२६ ३६८.३२	०.०० ०.००
	एकूण :-			०.००	०.००	०.००	१८४५.५८	०.००
२	वसंत शेतकरी सूत व कापड गिरणी लि., डोंगरकडा, यवतमाळ (अवसायनात)	३१.०३.२७	मालतारण	०.००	०.००	०.००	२७.३३	०.००
	एकूण :-			०.००	०.००	०.००	२७.३३	०.००
३	सांगली जिल्हा महिला पतसंस्था मर्या., सांगली	३१.०३.१०	मध्यम मुदत	८६.७४	८६.७४	१.८६	७६.०३	८६.७४
	एकूण :-			८६.७४	८६.७४	१.८६	७६.०३	८६.७४
४	चोपडा अर्बन को. ऑप. बँक लि., चोपडा, जिल्हा-जळगांव (अवसायनात)	३१.०३.११	कॅश क्रेडिट	२०.७२	२०.७२	०.००	२४१.१२	२०.७२
	एकूण :-			२०.७२	२०.७२	०.००	२४१.१२	२०.७२
५	श्री.सुनिल डी. मोरे (वैयक्तिक कर्जदार, प्रा.का. नाशिक)	३१.०३.१५	मध्यम मुदत (वाहन कर्ज - कार)	१.५३	१.५३	०.००	०.७४	१.५३
	एकूण :-			१.५३	१.५३	०.००	०.७४	१.५३
	एकूण :-			१७९.०६	१७९.०६	१.८६	२१९०.८७	१७९.०६

टिप : १) उपरोक्त ०४ संस्था व ०१ वैयक्तिक कर्जदार यांचेकडील मुद्दलापोटी १००% तरतूद करण्यात आली आहे.

२) उपरोक्त ०४ संस्था व ०१ वैयक्तिक कर्जदार यांचेकडील ₹ १.८६ लाख एन.पी.ए. व्याज ताळेबंदाच्या दोन्ही बाजूकडून कमी करावे लागेल.

३) उपरोक्त ०४ संस्था व ०१ वैयक्तिक कर्जदार यांचेकडील ₹ २१९०.८७ लाख नोंदविलेले व्याज कमी करावे लागेल. उपरोक्तप्रमाणे निर्लेखन केल्यामुळे त्याचा नफातोटा पत्रकावर कोणताही थेट परिणाम होणार नाही.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)



निर्लेखनाचा तपशील

एकरकमी परतफेड योजना-२०१८ व २०२० अंतर्गच्या तरतुदीनुसार तडजोड रक्कमेचा भरणा केल्यानंतर सबलतीची व्याजासह येणेबाकी निर्लेखित करण्यासाठी दिनांक १८.०२.२०२१ रोजीच्या मा.प्रशासक समितील ठराव क्र.८ नुसार शिफारस केलेल्या संस्था / वैयक्तीक कर्जदारांची यादी.

ब. एकरकमी परतफेड योजना अंतर्गतच्या सबलतीच्या रकमेचे निर्लेखनः

(रु. लाखात)

अ. क्र.	कर्जदाराचे नांव	मंजूरी तारीख	३१.०३.२०१९ ची येणेबाकी			तडजोड रक्कम	सबलतीची रक्कम	वसुल तडजोड रक्कम	निर्लेखित करावयाची सबलतीची रक्कम			
			मुद्दल	व्याज	एकूण				मुद्दल	एनपीए व्याज	नोंदविलेले व्याज	एकूण
	तडजोड रक्कमेचा १००% भरणा केलेले कर्जदार											
अ	एकरकमी परतफेड योजना-२०१८											
	कॅश क्रेडिट विभाग, मुख्य कचेरी, मुंबई											
१	मह दर्यावर्ती मच्छीमार संस्था	२०.०२.१९	१०.६४	६२.४४	७३.०८	१०.६४	६२.४४	१०.६४	०.००	०.००	६२.४४	६२.४४
	गोरेबाव शाखा											
२	आर.पी.पासी	२०.०९.१९	१.०७	१.११	२.१८	१.७७	०.४०	१.७७	०.००	०.००	०.४०	०.४०
	दिघोरी शाखा											
३	प्रमोद तनपुरे	२६.०३.१९	०.५७	०.१३	०.७०	०.५२	०.१९	०.५२	०.००	०.००	०.१९	०.१९
४	अक्रम पठाण	२६.०३.१९	०.३८	०.०४	०.४२	०.३७	०.०५	०.३७	०.००	०.००	०.०५	०.०५
	सांताक्रुझ (प.) शाखा											
५	रामजी कुंदाडीया	३१.०१.२०	२.१८	०.०३	२.२१	१.६९	०.५२	१.६९	०.५२	०.००	०.००	०.५२
	सदर शाखा											
६	राजेश माहेश्वरी	१८.०२.२०	१.४५	०.८४	२.३०	१.११	१.१९	१.११	१.१७	०.०२	०.००	१.१९
	एकूण		१६.२९	६४.५९	८०.८८	१६.०९	६४.८०	१६.०९	१.६९	०.०२	६३.०९	६४.८०
ब	एकरकमी परतफेड योजना-२०२०											
	प्रा.का.नाशिक											
१	कुषी उत्पन्न बाजार समिती, नाशिक	१५.०७.२०	१३०.८९	५८७६.८७	६००७.७६	२०८२.०३	३९२५.७२	२०८२.०३	०.००	०.००	३९२५.७२	३९२५.७२
	गोरेगांव शाखा											
२	महेंद्रन सुपय्या	०८.१०.२०	०.४६	०.४४	०.९०	०.५२	०.३८	०.५२	०.००	०.००	०.३८	०.३८
३	असलम मुलाज्जीन	३०.०९.२०	१.४६	२.७६	४.२२	३.०७	१.१५	३.०७	०.२९	०.००	०.८६	१.१५
	एकूण		१३२.८१	५८८०.०७	६०१२.८८	२०८५.६१	३९२७.२६	२०८५.६१	०.२९	०.००	३९२६.९६	३९२७.२६
	एकूण		१४९.११	५९४४.६६	६०१३.७६	२१०१.७०	३९२९.०५	२१०१.७०	१.९८	०.०२	३९२९.०५	३९२९.०५

- टिप : १) उपरोक्त ०२ संस्था व ०७ वैयक्तीक कर्जदार यांचेकडील मुद्दलापोटी १००% तरतूद करण्यात आली आहे.
- २) उपरोक्त ०२ संस्था व ०७ वैयक्तीक कर्जदार यांचेकडील ₹०.०२ लाख एन.पी.ए. व्याज ताळेबंदाच्या दोन्ही बाजूकडून कमी करावे लागेल.
- ३) उपरोक्त ०२ संस्था व ०७ वैयक्तीक कर्जदार यांचेकडील ₹३९९०.०५ लाख नोंदविलेले व्याज कमी करावे लागेल. उपरोक्तप्रमाणे निर्लेखन केल्यामुळे त्याचा नफातोटा पत्रकावर कोणताही थेट परिणाम होणार नाही.



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

निर्लेखनाचा तपशील

गोरगांव शाखेमार्फत रिटेल बँकिंग अंतर्गत दिलेल्या कर्जापैकी मयत कर्जदार व बेपत्ता कर्जदारांकडील व्याजासह येणेबाकी निर्लेखित करण्यासाठी दिनांक १८.०२.२०२१ रोजीच्या मा.प्रशासक सभेतील ठराव क्र.८ नुसार शिफारस केलेल्या संस्था/वैयक्तीक कर्जदारांची यादी.

क. रिटेल बँकिंग अंतर्गतच्या असुरक्षित कर्जांचे निर्लेखन

(रु. लाखात)

अ. क्र.	तपशील	कर्ज खाते संख्या	निर्लेखित करावयाची रक्कम (दिनांक ३१.०१.२०२१ रोजीची येणेबाकी)			
			मुद्दल	एन.पी.ए. व्याज	नोंदविलेले व्याज	एकूण
१	मयत कर्जदार	३५	८०.४७	१.१९	११०.३३	१९१.९९
२	बेपत्ता असलेले कर्जदार	१६	३७.९२	१.४६	५९.७०	९९.०८
	एकूण	५१	११८.३९	२.६५	१७०.०३	२९१.०७

टिप : १) उपरोक्त ५१ वैयक्तीक कर्जदार यांचेकडील मुद्दलापोटी १००% तरतूद करण्यात आली आहे.

२) उपरोक्त ५१ वैयक्तीक कर्जदार यांचेकडील ₹२.६५ लाख एन.पी.ए. व्याज ताळेबंदाच्या दोन्ही बाजूकडून कमी करावे लागेल.

३) उपरोक्त ५१ वैयक्तीक कर्जदार यांचेकडील ₹१७०.०३ लाख नोंदविलेले व्याज कमी करावे लागेल.

उपरोक्तप्रमाणे निर्लेखन केल्यामुळे त्याचा नफातोटा पत्रकावर कोणताही थेट परिणाम होणार नाही.

अ) गोरगांव शाखेतील मयत कर्जदारांची यादी

अ. क्र.	खाते क्र. (२०६६७)	कर्जदाराचे नांव	कर्ज प्रकार	कर्ज मंजूरी तारीख	मंजूर मर्यादा	कर्ज परतफेडीची शेवटची तारीख	दिनांक ३१.०१.२०२१ अखेरील येणेबाकी			
							मुद्दल	एनपीए व्याज	नोंदविलेले व्याज	एकूण
१	२	पी.एफ. सुरडकर	मध्यम मुदत	१५.०१.०७	३०००००	१५.०१.१४	२८६०४३.९९	०.००	३३७३८०.१२	६२३४२४.११
२	१९	बेल् लक्ष्मण	मध्यम मुदत	१२.०२.०७	२६६०००	१२.०२.१२	२५७७६९.९९	२१८४७.३३	४१७१०२.७६	६९६७२०.०८
३	२३	आर.के. चौगुले	मध्यम मुदत	१५.०२.०७	३०००००	१५.०२.१४	७९५८५.९५	०.००	५६८०८.८४	१३६३९४.७९
४	२७	एम.ए. इचके	मध्यम मुदत	१५.०२.०७	३०००००	१५.०२.१४	३०१०६१.९९	०.००	३२५४६१.०३	६२६५२३.०२
५	५९	एम.डी. सोनावणे	मध्यम मुदत	०८.०३.०७	३०००००	०८.०३.१४	२५६२२७.००	०.००	३३१५७८.२६	५८७८०५.२६
६	६०	आर.एल. घोरपडे	मध्यम मुदत	०८.०३.०७	३०००००	०८.०३.१४	२८२१०९.६५	०.००	३९०३८६.२७	६७२४९५.९२
७	६१	सुभय्या मुरगन	मध्यम मुदत	०८.०३.०७	३०००००	०८.०३.१४	३००२१९.३०	०.००	४२२१५३.६५	७२२३७२.९५
८	६२	नैना थंगराज	मध्यम मुदत	०८.०३.०७	३०००००	१४.०३.१४	१७८५९९.९९	०.००	१९८४०५.६०	३७६९९७.५९
९	६४	अ.एस. देवखकर	मध्यम मुदत	१४.०३.०७	३०००००	१४.०३.१४	२४३४१३.००	०.००	२४६९७४.३९	४९०३८७.३९
१०	८१	डी.डी. मयेकर	मध्यम मुदत	१४.०३.०७	३०००००	१४.०३.१४	२०७१०९.६५	०.००	२४७४२१.०२	४५४५३०.६७
११	८२	के.एस. भक्त	मध्यम मुदत	१४.०३.०७	३०००००	१४.०३.१४	२६३९६४.१९	०.००	३८८७५७.६०	६५२७२१.७९
१२	८४	एस.एम. कलावार	मध्यम मुदत	१४.०३.०७	३०००००	१४.०३.१४	१४४२३९.४२	०.००	१९१५०१.५८	३३५७४१.००
१३	९७	एच.एम. बाघमारे	मध्यम मुदत	२१.०३.०७	३०००००	२१.०३.१२	२८७६१८.९५	०.००	३३४२७१.७३	६२१८९०.६८
१४	११५	एस.पी. अचारी	मध्यम मुदत	२९.०३.०७	३०००००	२९.०३.१४	२३७१०९.६५	०.००	२५३६३१.३४	४९०७४०.९९
१५	११९	गणेश मायावान	मध्यम मुदत	२९.०३.०७	३०००००	२९.०३.१४	२७५४०९.००	०.००	४२१२९२.७४	६९६७०१.७४

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)



अ. क्र.	खाते क्र. (२०६६७)	कर्जदाराचे नांव	कर्ज प्रकार	कर्ज मंजूरी तारीख	मंजूर मर्यादा	कर्ज परतफेडीची शेवटची तारीख	दिनांक ३१.०१.२०२१ अखेरील येणेबाकी			
							मुद्दल	एनपीए व्याज	नोंदविलेले व्याज	एकूण
१६	१२७	पी.एस. उत्तरायन	मध्यम मुदत	०४.०४.०७	३०००००	०४.०४.१२	१८३५३.०१	०.००	२४४५७.४६	४२८१०.४७
१७	१४५	आर.आर. केदार	मध्यम मुदत	२०.०४.०७	२८७०००	२०.०४.१४	८८१५२.५५	०.००	५६७१२.५६	१४४८६५.११
१८	१५१	आर.एस. किरी	मध्यम मुदत	२०.०४.०७	३०००००	२०.०४.१४	१९११३.९१	०.००	१९४८६.००	३८५९९.९१
१९	१५८	ए.ए. शेख	मध्यम मुदत	०५.०५.०७	३०००००	०५.०५.१३	२९५७६३.००	०.००	४२४४८९.५७	७२०२५२.५७
२०	१७५	बी.बी. दनाने	मध्यम मुदत	०९.०५.०७	२५१०००	०९.०५.१४	२४५५६३.३०	४२४७.३१	३९९८०७.५५	६४९६१८.१६
२१	१७९	यु.सी. पुजारी	मध्यम मुदत	०९.०५.०७	३०००००	०९.०५.१४	२६२५२९.८०	०.००	४२१५२०.०९	६८४०४९.८९
२२	२००	जे. वाय. शिंदे	मध्यम मुदत	१७.०५.०७	२०००००	१७.०५.१३	१८०३९५.५६	०.००	१८००७०.६२	३६०४६६.१८
२३	२०२	पी.वाय. जाधव	मध्यम मुदत	१७.०५.०७	३०००००	१७.०५.१४	२४७९६२.००	०.००	३०७८१३.०६	५५५७७५.०६
२४	२०३	जे.आर. वाल्मिकी	मध्यम मुदत	१७.०५.०७	३०००००	१७.०५.१४	२८९४११.३०	०.००	३८६७८०.१६	६७६१९१.४६
२५	२०७	एस.जे. गांगुर्डे	मध्यम मुदत	२९.०५.०७	३०००००	२९.०५.१४	३००२१९.३०	२९१३४.३६	५२७१२३.९१	८५६४७७.५७
२६	२१०	वाय.आर. मोरे	मध्यम मुदत	२९.०५.०७	२७७०००	२९.०५.१४	२७६१४९.००	२८३६३.९१	४८३५०३.१४	७८८०१६.०५
२७	२३०	पी.एस. सुकाम	मध्यम मुदत	२९.०५.०७	२०००००	२९.०५.१४	१९४६३६.००	०.००	२३५५५६.००	४३०९२९.००
२८	२४५	पी. बी. कांबळे	मध्यम मुदत	१८.०६.०७	२७५०००	१८.०६.१४	२६८३११.५८	०.००	४११४३३.७४	६७९७४५.३२
३०	२४६	एस.बी. जावळे	मध्यम मुदत	१८.०६.०७	३०००००	१८.०६.१४	१९५०८३.०३	०.००	२३७८३८.३८	४३२९२१.४१
३१	२४७	आर.एस. लीखंडे	मध्यम मुदत	१८.०६.०७	२८५०००	१८.०६.१४	२८२२९१.९४	०.००	३८४३८७.०५	६६६६७८.९९
३२	२५०	डी. पी. गायकवाड	मध्यम मुदत	१८.०६.०७	२७५०००	१८.०६.१४	१८६१०५.२३	०.००	२८७६१०.१२	४७३७१५.३५
३३	२५७	अ.पी. गंगोडे	मध्यम मुदत	१८.०६.०७	२०००००	१८.०६.१४	१९६८७८.१५	१४१५४.८५	२२६९६७.८०	४३८०००.८०
३४	२६३	ए.जी. गंगावणे	मध्यम मुदत	१८.०६.०७	२८००००	१८.०६.१४	२७२३२६.९१	२१७२१.६३	४७०५९९.४४	७६४६४७.९८
३५	२८८	के.एस.कुयलम्मा	मध्यम मुदत	१३.०७.०७	३०००००	१३.०७.१४	२९९६९५.३०	०.००	४६४१५१.२६	७६३८४६.५६
							८०४६६१४.५९	११९४६९.३९	११०३१९९.५४	१९९९२७५.५२

ब) गीरेगांव शाखेतील बेपत्ता कर्जदारांची यादी

अ. क्र.	खाते क्र. (२०६६७)	कर्जदाराचे नांव	कर्ज प्रकार	कर्ज मंजूरी तारीख	मंजूर मर्यादा	कर्ज परतफेडीची शेवटची तारीख	दिनांक ३१.०१.२०२१ अखेरील येणेबाकी			
							मुद्दल	एनपीए व्याज	नोंदविलेले व्याज	एकूण
१	८	एस.एन. पाटील	मध्यम मुदत	१५.०१.०७	२२००००	१५.०१.१४	१६०७८२.६५	०.००	२५५७२०.९७	४१६५०४
२	१३७	आर.के. जाधव	मध्यम मुदत	२०.०४.०७	३०००००	२०.०४.१४	१७८७६९.६५	०.००	२७८९०२.७२	४५७६७२
३	१४३	एस.एस. काडी	मध्यम मुदत	२०.०४.०७	३०००००	२०.०४.१३	२४७०६२.००	०.००	२७८१७८.१०	५२५२४०
४	१८४	ए. एस. आर्जूस	मध्यम मुदत	०९.०५.०७	२०००००	०९.०५.१४	२६२५२९.८०	४७२२.५०	४२१५२०.०९	६८८७७२
५	१८५	व्ही.जी. पवार	मध्यम मुदत	०९.०५.०७	२२९०००	०९.०५.१४	२१४३६३.६०	४७२२.५०	३६१२२२.०३	५८०३०८
६	२०८	एस.जी. जाधव	मध्यम मुदत	२९.०५.०७	२६१०००	२९.०५.१४	१०१२७७.६५	०.००	१३८०२४.२८	२३९३०२
७	२१४	एस.एस.पवार	मध्यम मुदत	२९.०५.०७	३०००००	२९.०५.१४	२९३६९९.३०	२०९९९.१०	५०३६६०.४३	८१८३५९
८	२१५	एस.व्ही. सावंत	मध्यम मुदत	२९.०५.०७	३०००००	२९.०५.१४	२९३६९९.३०	२०९९९.१०	५०३६६०.४३	८१८३५९
९	२१६	ए.एस. सावंत	मध्यम मुदत	२९.०५.०७	३०००००	२९.०५.१४	२९४५४२.००	२०९९९.१०	५०४२८८.१३	८१९८२९



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

अ. क्र.	खाते क्र. (२०६६७)	कर्जदाराचे नांव	कर्ज प्रकार	कर्ज मंजूरी तारीख	मंजूर मर्यादा	कर्ज परतफेडीची शेवटची तारीख	दिनांक ३१.०१.२०२१ अखेरिल येणेबाकी			
							मुद्दल	एनपीए व्याज	नोंदविलेले व्याज	एकूण
१०	२१७	व्ही. जे. शिंदे	मध्यम मुदत	२९.०५.०७	३०००००	२९.०५.१४	२९३६९९.३०	२०९९९.१०	५००४२७.२३	८१५१२६
११	२१८	एस.आर. मुथुस्वामी	मध्यम मुदत	२९.०५.०७	३०००००	२९.०५.१४	२९३६९९.००	२०९९९.१०	५०३६६०.४३	८१८३५९
१२	२३६	जी.आर. चव्हाण	मध्यम मुदत	२९.०५.०७	२७६०००	२९.०५.१४	२७२४२८.००	३१०६४.०७	४८४९९७.२३	७८८४८९
१३	२३७	ए.डी. कांबळे	मध्यम मुदत	२९.०५.०७	२८२०००	२९.०५.१४	२७८४५३.३०	०.००	४८८८१४.५९	७२७२६८
१४	२६१	आर.एस. यादव	मध्यम मुदत	१८.०६.०७	२९००००	१८.०६.१४	२२११८०.५६	०.००	२४७३५५.८३	४६८५३६
१५	२७५	डी.आर. गांवकर	मध्यम मुदत	१३.०७.०७	३०००००	१३.०७.१४	१५७०७२.३०	०.००	१६८६४०.२२	३२५७१३
१६	२७६	एस.आर. दुधके	मध्यम मुदत	१३.०७.०७	३०००००	१३.०७.१४	२२८७५३.३०	०.००	३७०५१७.३३	५९९२७१
					४४५८०००		३७९२०११.७१	१४५५०४.५७	५९६९५०.०४	९९०७१०६.३२
					१४४५४०००		११८३८६२६.३०	२६४९७४.९६	१७००२७८१.५८	२९१०६३८१.८०

परिशिष्ट 'इ'

सन २०२०-२१ आर्थिक वर्षाकरिता वैधानिक लेखापरीक्षकांची नियुक्ती

लेखापरीक्षकांचे नांव	लेखापरीक्षकांचा पत्ता	नोंदणी क्र.
मे. डि. ए. चौगुले अँड असोसिएटस्, चार्टर्ड अकौंटंटस्, मुंबई	वरद, बी/३६ संस्कृती पुर्व, राजारामपूरी, १३वी लेन, कोल्हापूर- ४१६ ००८ दूरध्वनी : ९६३७५५०३६९ फॅक्स : ई-मेल : cadachougule@gmail.com	१) आयसीओआय फर्म नोंदणी क्र.१४३९९८ W २) राज्य शासन तालिका क्र.१ उपवर्ग-१



Bye-Law Amendments

Subject	Bye-Law No.	Original Bye-law	Amendment to be made	Bye-law after amendment	Reason for Amendment
Cessation of the membership	21	<p>Any member shall cease to be a member of the Bank on-</p> <p>(i) Resignation, thereof being accepted or not</p> <p>(ii) on transfer of all his shares or interest in the bank or another member,</p> <p>(iii) On his death ; or</p> <p>(iv) on expulsion; or</p> <p>(v) On its dissolution or ceasing to exist.</p> <p>(vi) Any member whether co-operative society or body corporate or partnership firm or public trust or individual or any other member of the Bank who is not carrying on any business in the state of Maharashtra for period of five years or more, shall cease to be a member of this Bank from the date concerned, Viz. the date on which such person ceases to carry on business or ceases to have residence in the state of Maharashtra, upon declaration to this effect by an authorized officer of the Bank after giving an opportunity of hearing to the member concerned.</p>	<p>Any member shall cease to be a member of the Bank on-</p> <p>(i) Resignation, thereof being accepted or not</p> <p>(ii) on transfer of all his shares or interest in the bank or another member,</p> <p>(iii) to be deleted...</p> <p>(iv) on expulsion; or</p> <p>(v) On its dissolution or ceasing to exist.</p> <p>(vi) Any member whether co-operative society or body corporate or partnership firm or public trust or individual or any other member of the Bank who is not carrying on any business in the state of Maharashtra for period of five years or more, shall cease to be a member of this Bank from the date concerned, Viz. the date on which such person ceases to carry on business or ceases to have residence in the state of Maharashtra, upon declaration to this effect by an authorized officer of the Bank after giving an opportunity of hearing to the member concerned.</p>	<p>Any member shall cease to be a member of the Bank on-</p> <p>(i) Resignation, thereof being accepted or not</p> <p>(ii) on transfer of all his shares or interest in the bank or another member,</p> <p>(iii) on expulsion; or</p> <p>(iv) On its dissolution or ceasing to exist.</p> <p>(v) Any member whether co-operative society or body corporate or partnership firm or public trust or individual or any other member of the Bank who is not carrying on any business in the state of Maharashtra for period of five years or more, shall cease to be a member of this Bank from the date concerned, Viz. the date on which such person ceases to carry on business or ceases to have residence in the state of Maharashtra, upon declaration to this effect by an authorized officer of the Bank after giving an opportunity of hearing to the member concerned.</p>	<p>Board of Directors of MSC Bank had taken conscious decision to stop enrolment of individuals as "A" class members in the year 1968. Since then there was no individual membership done. The dividends and Annual reports sent to remaining 254 individual members were many times returned back to the Bank with various reasons. Letter sent to individual for withdraw of the membership was also without any result. So to find out any legal solution to this problem, legal opinion is sought. As per the opinion, Bank has followed the procedure laid down in Rule 25 of The Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960 by a issuing public notice.</p> <p>However, none of such individual members or their legal heirs came forward for claiming the share amount. Such individual members are ceased to be a members and hence their names are deleted from the Membership Register and the said amount is transferred to General reserve fund as per Section 25 of The Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960. In case in future any member or its legal heirs comes with all legal documents, his amount of share can be transferred to his account.</p>



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

Subject	Bye-Law No.	Original Bye-law	Amendment to be made	Bye-law after amendment	Reason for Amendment
Holding Shares in Joint Names	40	When a share or shares are held jointly by more than one person, their voting rights and privileges shall be regulated in accordance with the provisions of Section 27 of the Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960. A person whose name stands first in the share registered as one of the joint holders of any share or shares shall be entitled to delivery of the certificate relating to such share or shares or to receive notices from the Bank and any notice given to such person shall be deemed notice to all the joint holders.	to be Deleted	Deleted	<p>Board of Directors of MSC Bank had taken conscious decision to stop enrolment of individuals as "A" class members in the year 1968. Since then there was no individual membership done. The dividends and Annual reports sent to remaining 254 individual members were many times returned back to the Bank with various reasons. Letter sent to individual for withdraw of the membership was also without any result. So to find out any legal solution to this problem, legal opinion is sought. As per the opinion, Bank has followed the procedure laid down in Rule 25 of The Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960 by a issuing public notice.</p> <p>However, none of such individual members or their legal heirs came forward for claiming the share amount. Such individual members are ceased to be a members and hence their names are deleted from the Membership Register and the said amount is transferred to General reserve fund as per Section 25 of The Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960. In case in future any member or its legal heirs comes with all legal documents, his amount of share can be transferred to his account.</p>
Who can attend Annual GBM or Spl GBM	43 (c)	One delegate from out of every 25 Individual Members (fraction to be ignored) elected on the date of election.	To be Deleted	Deleted	Since no individual is admitted in Membership category "A" of the Bank there is no question of delegation out of every 25 individual members in AGM of the Bank.



बँकेच्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेस उपस्थित राहणेबाबत ठरावाचा नमुना

रोजी झालेल्या सभेतील मंजूर ठराव क्र. _____ ची प्रत.

विषय : दि महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेच्या सन २०१९-२० सालच्या दिनांक २० मार्च, २०२१ रोजी होणाऱ्या १०९ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत आमच्या संस्थेच्या वतीने भाग घेण्याचा / मतदानाचा अधिकार देण्याबाबत.

ठराव क्र : ठराव करण्यात येतो की, दि महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक लि, मुंबई या बँकेच्या दिनांक २० मार्च, २०२१ रोजी सन २०१९-२० आर्थिक वर्षाच्या अनुषंगाने होणाऱ्या १०९ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत संस्थेच्या वतीने हजर राहण्याचा, सभेच्या कामकाजात भाग घेण्याचा व मतदान करण्याचा अधिकार मा. श्री / श्रीमती _____ यांना देण्यात येत आहे.

सुचक _____

अनुमोदक _____

ठराव सर्वानुमते मंजूर

संस्थेचे सील / शिक्का

संस्थेचा नोंदणी क्रमांक / तारीख :

टिप: ठरावाचा नमुना संस्थेचा छापील पत्ता असलेल्या पत्रावर देणे.



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

अनुपस्थिती बाबतची सूचना

मा. प्रशासक,

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

विषय : दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई यांच्या

१०९ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेस अनुपस्थित राहणेबाबत...

महोदय,

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई ची १०९ वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा शनिवार दिनांक २० मार्च, २०२१ रोजी होत असून सदर सभेस आमच्या संस्थेकडून कोणताही प्रतिनिधी हजर राहू शकणार नाही. / मी उपस्थित राहू शकणार नाही. तरी या सभेची अनुपस्थिती मान्य करावी, अशी वार्षिक सर्वसाधारण सभेस विनंती आहे.

कळावे,

आपला विश्वासू,

सही :

नांव व हुद्दा :

संस्थेचे सील व शिक्का :

दिनांक :

टिप : अनुपस्थिती बाबतचा अर्ज संस्थेचा छापील पत्ता असलेल्या पत्रावर देणे.

मा. प्रशासक,

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

उपस्थिती दाखला

१०९ वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा

मी, दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई या बँकेचा नोंदणीकृत सभासद असून दिनांक २० मार्च, २०२१ रोजी दुपारी १२.०० वाजता, सहकार सभागृह, दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑप. बँक लि., मुंबई, सर विठ्ठलदास ठाकरसी स्मृती भवन, ९, महाराष्ट्र चेंबर ऑफ कॉमर्स लेन, फोर्ट, मुंबई-४००००९ येथे होणा-या १०९ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेसाठी माझी उपस्थिती नोंदवू इच्छितो.

नांव : _____

सही :

टिप : १. उपस्थिती बाबतचा अर्ज संस्थेचा छापील पत्ता असलेल्या पत्रावर देणे.

२. सदरचा उपस्थिती दाखला पूर्ण भरून सही करून वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या ठिकाणी प्रवेशद्वारावर सादर करणे.



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित)

वार्षिक अहवाल
२०१९-२०२०

राज्य बँक-सक्षम बँक

अ. क्र.	तपशील	रिझर्व/ राष्ट्रीय बँकेनुसार आदर्श प्रमाण	बँकेने राखलेले प्रमाण दि. ३१ मार्च २०१९	बँकेने राखलेले प्रमाण दि. ३१ मार्च २०२०	वाढ/ घट	निष्कर्ष
१	भांडवल पर्याप्तता प्रमाण (सीआरएआर)	९.०० %	१५.६० %	१३.११ %	-२.४९%	अति उत्तम
२	नक्त मुल्य (नेटवर्थ)	किमान ₹ १.०० लाख	₹ २,६८२ कोटी	₹ २,२८२ कोटी	₹ ४०० कोटी	अति उत्तम
३	नेटवर्थचे सरासरी खेळत्या भांडवलाशी प्रमाण	किमान ४.०० %	११.१२ %	७.७४ %	-३.३८ %	अति उत्तम
४	जुंतवणूकीवर मिळणारे सरासरी उत्पन्न	जादा तेवढा चांगला	७.७१ %	८.५२ %	०.८१ %	अति उत्तम
५	देय रक्कमांवर देण्यात येणारे सरासरी व्याज	कमी तेवढा चांगला	५.१६ %	५.५१ %	०.३५ %	अति उत्तम
६	व्याजातील दुरावा	२.५० %	२.५५ %	३.०२ %	०.४७ %	अति उत्तम
७	प्रोव्हिजन टू कव्हरेज रेशो	७०.०० %	७९.०१ %	१००.०० %	२०.९९ %	अति उत्तम
८	व्यवस्थापन खर्च	१.५० %	०.७९ %	०.६८ %	-०.११ %	अति उत्तम
९	प्रती कर्मचारी व्यवहार	जादा तेवढा चांगला	₹ ३३ कोटी	₹ ४३ कोटी	₹ १० कोटी	अति उत्तम
१०	अनुत्पादित कर्जांचे दोबळ प्रमाण	१०.०० %	८.०७ %	१०.८० %	२.७३ %	सुधारणेस वाव
११	अनुत्पादित कर्जांचे निव्वळ प्रमाण	५.०० %	१.८१ %	०.०० %	-१.८१ %	सुधारणेस वाव
१२	सी.डी.रेशो	७०.०० %				



कोरोना विषाणू संसर्गाच्या पार्श्वभूमीवर मुख्यमंत्री सहाय्यता निधीस रु ५ कोटीचा धनादेश राज्याचे मा. मुख्यमंत्री ना. श्री. उध्दवजी ठाकरे यांना बँकेचे मा. प्रशासक श्री. विद्याधर अनास्कर व मा. सरव्यवस्थापक श्री. दिलीप दिघे यांनी बँकेच्या वतीने सुपूर्द केला. यावेळी मा. उपमुख्यमंत्री ना. श्री. अजितदादा पवार, मा. महसूल मंत्री ना. श्री. बाळासाहेब थोरात, मा. नगर विकास मंत्री ना.श्री. एकनाथ शिंदे, मा. सहकार राज्यमंत्री ना.श्री. विश्वजीत कदम, माजी खासदार आनंदराव अडसूळ आदी मान्यवर उपस्थित होते.

राज्य शासनाच्या भाग भांडवलापोटी रु १०.०० कोटी लामांशाचा धनादेश राज्याचे मा. उपमुख्यमंत्री ना. श्री. अजितदादा पवार यांना सुपूर्त करताना राज्य बँकेचे मा. प्रशासक श्री. विद्याधर अनास्कर, मा. व्यवस्थापकीय संचालक डॉ. अजित देशमुख व मा. सरव्यवस्थापक श्री. दिलीप दिघे.





दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित)

वार्षिक अहवाल
२०१९-२०२०

कोल्हापूर, सांगली व पुणे जिल्ह्यातील नागरी सहकारी बँकांसमवेत आयोजित वार्तालाप बैठकीची क्षणचित्रे





दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित)

वार्षिक अहवाल
२०१९-२०२०

१०८ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेची क्षणचित्रे



सहकार म्हणजे काय ?



जिथे मदतीचं ओझं वाटत नाही
तो आहे सहकार !!



जिथे माझ्या, तुमच्या, सगळ्यांच्या आशेची ज्योत पेटते
तो आहे सहकार !!



जिथे नफा सगळ्यांना मिळतो
तो आहे सहकार !!



जिथे शहरच नाही तर प्रत्येक गाव सक्षम बनतो
तो आहे सहकार !!



हाताला हात, पावलांना पावलांची साथ,
जिथे समानतेचा उत्सव होतो
तो आहे सहकार !!



जिथे हक्काच्या प्रत्येक विटेवर रचला जातो समृद्ध समाज
तो आहे सहकार !!



जे नव्या महाराष्ट्राचं प्रेरणास्थान आहे
तो आहे सहकार !!

उद्धार हवा तर सहकार हवा



दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित)

शेड्युल्ड बँक

सर विठ्ठलदास ठाकरसी स्मृती भवन, ९, महाराष्ट्र चेंबर ऑफ कॉमर्स लेन, फोर्ट, मुंबई - ४०० ००९

दूरध्वनी क्रमांक : ०२२ - २२८९ ६०२० / २२८० ०५०० फॅक्स : ०२२ - २२८३ ०८२९ / २२०३ २४८४

Email : mds@mscbank.com | Website: www.mscbank.com

सहकारी संस्थांचे पालकत्व स्वीकारलेली शिखर संस्था